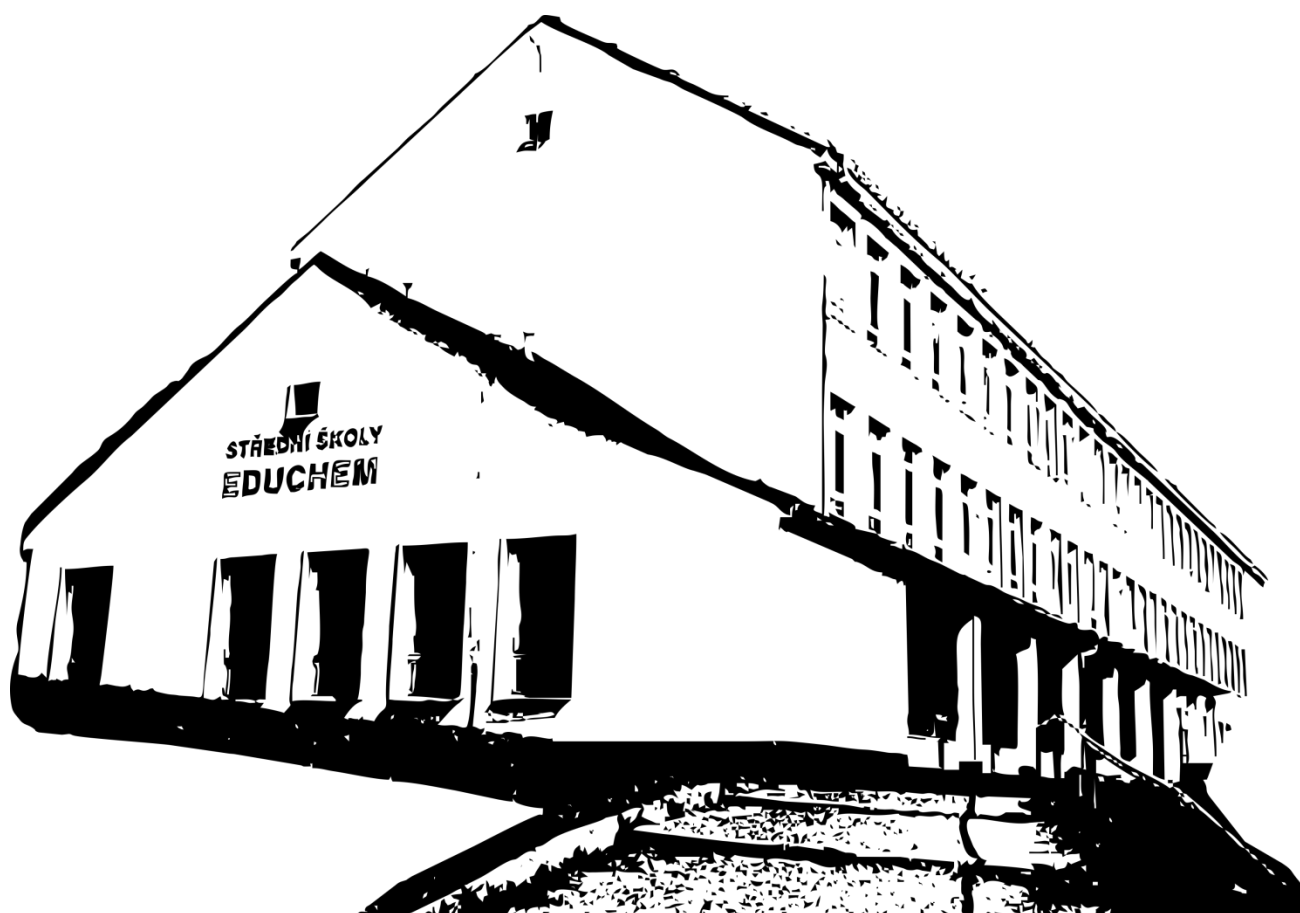

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

OŠETŘOVATEL

Obor vzdělání:

53-41-H/01 Ošetřovatel

OBSAH

1. PROFIL ABSOLVENTA	5
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	8
2.1. Celkové pojetí vzdělávání v daném školním vzdělávacím programu	8
2.2. Hodnocení výsledků vzdělávání	15
2.3. Postup školy při poskytování podpůrných opatření.....	16
2.4. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	22
2.5. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	23
2.6. Způsob ukončení vzdělání.....	23
3. UČEBNÍ PLÁN ŠVP	24
3.1. Učební plán Ošetřovatel	25
3.2. Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku.....	26
3.3. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	27
4. ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A ZAČLEŇOVÁNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	28
4.1. Rozvoj klíčových kompetencí	28
4.2. Začleňování průřezových témat	33
4.3. Materiální a technické zabezpečení výuky	34
4.4. Personální zabezpečení výuky	36
5. DISTANČNÍ VÝUKA.....	37
6. UČEBNÍ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ.....	37
6.1. Všeobecné předměty.....	39
6.1.1. Učební osnova předmětu Český jazyk a literatura.....	39
6.1.2. Učební osnova předmětu Anglický jazyk	47
6.1.3. Učební osnova předmětu Německý jazyk.....	55
6.1.4. Učební osnova předmětu Základy společenských věd	65
6.1.5. Učební osnova předmětu Matematika	75
6.1.6. Učební osnova předmětu Fyzika	83
6.1.7. Učební osnova předmětu Základy ekologie	87

6.1.8. Učební osnova předmětu Chemie	94
6.1.9. Učební osnova předmětu Informační a komunikační technologie.....	99
6.1.10. Učební osnova předmětu Ekonomika	107
6.1.11. Učební osnova předmětu Tělesná výchova.....	113
6.2. Odborné předměty	128
6.2.1. Učební osnova předmětu Základy somatologie	128
6.2.2. Učební osnova předmětu Klinická propedeutika	135
6.2.3. Učební osnova předmětu Všeobecná ošetrovatelská péče	146
6.2.4. Učební osnova předmětu Základy psychologie.....	150
6.2.5. Učební osnova předmětu Základy komunikace	155
6.2.6. Učební osnova předmětu Odborný výcvik.....	159

Identifikační údaje:

Zřizovatel: Rekvalifikační a informační centrum, s.r.o., Báňská 287,
434 01 Most
(zastoupená předsedou správní rady Bc. Pavlem Proškem)

Název školy: Střední škola Educhem, a.s.

Název školního vzdělávacího programu: OŠETŘOVATEL

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-H/01 Ošetřovatel
Délka a forma vzdělávání: 3 roky v denní formě vzdělávání
Dosažený stupeň vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem
Kapacita školy: 600 žáků
Ředitelka školy: Mgr. Helena Kripnerová
e-mail: kripnerova@educhem.cz
Tel: 474 526 258
Web: www.educhem.cz
e-mail: info@educhem.cz

Platnost školního vzdělávacího programu: **Od 1. září 2025**

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro střední odborné školy.

Č. jednací ŠVP_2_2025

Mgr. Helena Kripnerová
ředitelka školy

PROFIL ABSOLVENTA

Charakteristika profesního uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní:

- Ⓔ ve zdravotnických a sociálních zařízeních;
- Ⓔ v nemocnicích nebo v ošetrovatelských centrech;
- Ⓔ v domácí ošetrovatelské péči;
- Ⓔ v léčebnách dlouhodobě nemocných;
- Ⓔ v ústavech sociální péče;
- Ⓔ ve stacionářích pro osoby se zdravotním postižením;
- Ⓔ v zařízeních geriatrické péče a zařízeních hospicové a respitní péče.

Pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetrovatelství poskytuje základní nebo specializovanou či vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů;

Absolvent je v oblasti výkonu profese připraven

- Ⓔ pomáhat při podávání stravy pacientům, pomáhat při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmit;
- Ⓔ provádět hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin;
- Ⓔ měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost;
- Ⓔ doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření;
- Ⓔ pečovat o úpravu prostředí pacientů;
- Ⓔ provádět rehabilitační ošetrovatelství včetně prevence poruch mobility;
- Ⓔ podílet se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
- Ⓔ poskytovat zdravotní péči v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu.

Absolvent je veden tak aby:

- Ⓔ se řídil profesní etikou;
- Ⓔ se stal uvědomělým uživatelem mateřského jazyka a vnímal změny, které přináší jeho neustálý vývoj;
- Ⓔ si uvědomil vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury;

- ☉ chápal důležité společenské normy a dodržoval je, uměl jednat s lidmi, vyjadřoval se kultivovaně a pohotově v mateřském i cizím jazyce;
- ☉ sebe sama vhodně prezentoval při oficiálním jednání, při jednání na úradech, se zaměstnavatelem atd.;
- ☉ kriticky hodnotil výsledky svého učení a práce,
- ☉ přijímal radu i kritiku od druhých lidí;
- ☉ měl reálnou představu o kvalitě své práce, pracoval svědomitě a pečlivě, snažil se dosahovat co nejlepších výsledků;
- ☉ posuzoval reálně možnosti svého pracovního uplatnění a jím odpovídající potřeby dále se vzdělávat;
- ☉ řešil samostatně a pohotově zadané úkoly na pracovišti a pracoval podle stanovených postupů;
- ☉ se adaptoval se na pracovní prostředí a nové požadavky, pracoval samostatně i v týmu;
- ☉ byl schopen začít podnikat;
- ☉ zaujímal k zásadním ekologickým problémům aktivní postoj, rozhodně vystupoval proti poškozování životního prostředí;
- ☉ se při každodenní činnosti projevoval jako dobrý a šetrný hospodář ve vztahu omezeným přírodním zdrojům i při nakládání s odpady.

Délka a forma vzdělání:

- ☉ 3 roky v denní formě vzdělávání

Dosažený stupeň vzdělání:

- ☉ Kvalifikační úroveň EQF 3
- ☉ Střední vzdělání s výučním listem

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání:

- ☉ přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. a prováděcími předpisy;
- ☉ předpokladem pro přijetí ke studiu je úspěšné ukončení základního vzdělání a zdravotní způsobilost – na přihlášce ke studiu obor Ošetrovatel je nutné potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání (§3 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb.);
- ☉ škola nabízí možnost studia i žákům se specifickými vývojovými poruchami učení lehčího stupně (dyslexie apod.); v případě, že žák (zákonný zástupce žáka) požaduje individuální zohlednění (individuální přístup, kompenzační pomůcky, navýšení pracovního času apod.), musí doložit vyjádření školského poradenského zařízení (např. pedagogicko- psychologické poradny).

Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace:

- Ⓢ závěrečná zkouška;
- Ⓢ dokladem o dosaženém vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list;
- Ⓢ obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia na středních školách.

Závěrečná zkouška se skládá ze tří částí:

- **písemná zkouška** (zadání státní; zkoušky probíhají ve škole);
- **praktická zkouška** (zadání státní; ředitelka školy určuje jedno téma; zkoušky probíhají na pracovišti smluvního partnera nebo v odborné učebně pro praktický výcvik ošetřovatelů/ošetřovatelek);
- **ústní zkouška** (zadání státní; zkoušky před zkušební komisí ve škole; žák losuje jednu z 20 – 25 otázek).

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:	Ošetřovatel
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-H/01 Ošetřovatel
Délka a forma vzdělávání:	3 roky v denní formě vzdělávání
Dosažený stupeň vzdělání:	Střední vzdělání s výučním listem
Kapacita školy:	600 žáků
Ředitelka školy:	Mgr. Helena Kripnerová
e-mail:	kripnerova@educhem.cz
Tel:	474 526 258
Web:	www.educhem.cz
e-mail:	info@educhem.cz

Platnost školního vzdělávacího programu: Od 1. září 2025

1.1. Celkové pojetí vzdělávání v daném školním vzdělávacím programu

Záměrem vzdělání v oboru Ošetřovatel je připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili, případně posílili občanské, klíčové a odborné kompetence.

Občanské kompetence vyjadřují kvality občana demokratické společnosti. Jsou posilovány především v oblasti společenskovedního vzdělávání, jejich utváření však významně napomáhá působení třídního učitele, výchovného poradce, metodika pro sociálně - patologické jevy a také demokratické klima školy otevřené rodičům žáků, odborné praxi i širší občanské komunitě v místě bydliště.

Školní vzdělávací program oboru Ošetřovatel se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu, což jsou státem vydané pedagogické dokumenty, které vymezují závazné požadavky na vzdělávání v jednotlivých stupních a oborech vzdělávání, to znamená takové výsledky vzdělávání, které má žák/žákyně v závěru studia dosáhnout, obsah vzdělávání, základní podmínky realizace vzdělávání. Jsou závazným dokumentem pro všechny školy, které poskytují střední odborné vzdělání, školy jsou povinny jej respektovat a rozpracovat do svých školních vzdělávacích programů. Je to veřejně přístupný dokument pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání usilují o vytvoření pluralitního vzdělávacího prostředí a podporu pedagogické samostatnosti škol. Vymezují proto pouze požadované výstupy (výsledky vzdělávání) a nezbytné prostředky pro jejich dosažení, přičemž způsob realizace nechávají na školách.

Jsou prostředkem pro lepší uplatnění absolventů středního odborného vzdělávání na trhu práce a také prostředkem pro lepší připravenost dále se vzdělávat, případně se rekvalifikovat a vést kvalitní osobní i občanský život.

Cíle školního vzdělávacího programu jsou společné a vyjadřují společenské požadavky na celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků/žákyně. Požadavky jsou formulovány z pozice školy a jejich pedagogických pracovníků.

Vzdělávání směřuje ke zvýšení kvality a účinnosti odborného vzdělávání. Cílem je rozvoj základních myšlenkových operací žáků/žákyn, jejich paměti a koncentrace. Osvojení si praktických i teoretických postupů při řešení problémů, osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce.

Dále vzdělávání směřuje k vyšší adaptabilitě žáků/žákyn na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, to znamená podporovat flexibilitu a kreativitu žáků. Neméně důležité je vytváření zodpovědného, cílevědomého, soustředěného a pečlivého přístupu žáků/žákyn k týmové i samostatné práci.

Žáky/žákyně vedeme k porozumění vlastní osobnosti a jejímu utváření, k jednání v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, k samostatnému úsudku a osobní zodpovědnosti. V příznivém klimatu školy, která je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi, se žák/žákyn učí žít s ostatními, spolupracovat, být schopen podílet se na životě společnosti a najít v ní své místo. Velmi důležitým cílem naší školy je, aby žáci/žákyně respektovali život a jeho trvání jako nejvyšší hodnotu, vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa. Žáky/žákyně také vedeme k tomu, aby se ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášlivosti.

Celkové pojetí vzdělávání v sobě zahrnuje i podporu gramotností – čtenářské, matematické, informační, přírodovědné a sociální – a to v souvislosti s obecnými cíli jednotlivých předmětů.

OBECNÉ POJETÍ:

Čtenářská gramotnost

Porozumění psanému textu, používání psaného textu a přemýšlení o něm za účelem dosažení cílů jedince, rozvoje jeho vědomostí a potenciálu za účelem aktivní účasti ve společnosti. **Literární gramotnost** je schopnost nalézt a porozumět informaci z textů, které nejsou přímo určeny pro sdělení nějaké jednoduché informace. **Dokumentová gramotnost** je schopnost potřebná k vyhledávání a využití přesné informace obsažené v nějakém dokumentu.

Matematická gramotnost

Schopnost jedince identifikovat a pochopit úlohu, kterou matematika hraje ve světě, dělat dobře podložené matematické soudy a zabývat se matematikou způsobem, který bude splňovat potřeby současného a budoucího života jedince jako konstruktivního, zainteresovaného a přemýšlivého občana. **Numerická gramotnost** je dovednost manipulovat s čísly, aplikovat aritmetické operace na údaje obsažené často v různých složitých materiálech, grafech, tabulkách apod.

Informační gramotnost

Soubor základních znalostí a dovedností, které umožňují používat informační a komunikační technologie. Podle koncepce státní informační politiky sem patří: schopnost používat počítač a jeho základní periferie jako pracovní nástroj s použitím aplikačního programového vybavení; schopnost vytvořit multimediální dokument, v němž je spojen textový, statistický či pohyblivý grafický a zvukový záznam; schopnost používat počítač v rámci

sítě, schopnost orientovat se ve vlastním počítačovém systému (práce s operačním systémem, se soubory...); schopnost vyhledávat informace a filtrovat informace.

Přírodovědná gramotnost

Schopnost využívat přírodovědné vědomosti, klást otázky a na základě důkazů vyvozovat závěry vedoucí k porozumění a usnadňující rozhodování týkající se přirozeného světa a změn, které v něm nastaly v důsledku lidské činnosti. Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, které vycházejí ze zásad trvale udržitelného rozvoje a bezpečnosti a ochrany zdraví.

Sociální gramotnost

Jedná se o širší pozadí hodnot, znalostí i zcela konkrétních univerzálních, obecných dovedností. Jedná se o čtyři základní typy gramotnosti, které spolu úzce souvisí: **demokratická gramotnost** – schopnost chápat podstatu demokracie, pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu; **tržní gramotnost** – znalosti a dovednosti nutné pro zvládání osobního i profesního života v tržních vztazích; **metodologická gramotnost** – zvládnutí základních operací klasické logiky a obecné metodologie řešení problémů, práce s daty, informacemi, výběr variant, týmová práce; **existenciální gramotnost** – schopnost klást si základní otázky smyslu a hodnoty lidské existence, hledat řešení, akceptovat toleranci, umění plánovat svůj život.

Do této oblasti je zařazena i výchova ke zdraví, zejména vytváření návyků podpory vlastního zdraví, budování pozitivních vztahů mezi lidmi a respektování pravidel vzájemného soužití.

Školní vzdělávací program v daném oboru směřuje k tomu, aby si žáci/žákyně v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, osvojili následující klíčové a odborné kompetence.

Vzdělávání pro zdraví

Tato oblast si klade za cíl vybavit žáky a žákyně znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Žáci a žákyně jsou vedeni k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem (alkohol, tabákové výrobky, drogy, hrací automaty, počítačové hry, aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Na významu nabývají i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti negativním vlivům.

Oblast Vzdělávání pro zdraví prostupuje celý ŠVP a výsledky vzdělávání jsou rozpracovány do vhodných vyučovacích předmětů.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Důraz klademe na:

- Ⓢ kompetence k učení,
- Ⓢ kompetence k řešení problémů,
- Ⓢ personální a sociální kompetence,
- Ⓢ kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám,
- Ⓢ digitální kompetence

Dále rozvíjíme:

- Ⓢ matematické kompetence,
- Ⓢ komunikativní kompetence,
- Ⓢ občanské kompetence a kulturní povědomí.

Klíčové kompetence jsou rozvíjeny v jednotlivých učebních předmětech tak, aby jejich rozvoj byl nedílnou součástí jednotlivých metod a postupů výuky.

METODY A FORMY VÝUKY

Záměrem vzdělání v oboru Ošetrovatel je připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili, případně posílili občanské, klíčové a odborné kompetence.

Vzdělávací formy pro obor Ošetrovatel zahrnují frontální, individuální, skupinové, týmové a projektová vyučování. Mezi stěžejní metody školní výuky využívané v rámci teoretického a praktického vyučování na naší škole patří metody slovní, názorné, a praktické a dle samostatné struktury vyučovacího procesu metody motivační, expoziční, fixační a diagnostické. Využíváme také metody autodidaktické, tzn. učíme žáky technikám samostatného učení a práce.

Ve výuce společenskovedních předmětů kladou naši vyučující důraz převážně na řízené rozhovory, diskuze a besedy s žáky.

V oblasti projektového vyučování se na naší škole uplatňují zejména problémové metody. Důležité je optimální zapojení a využití všech žáků včetně těch se specifickými vývojovými poruchami učení (SVP).

Projektová výuka dále umožní našim žákům induktivními, deduktivními a analogickými postupy hledat fakta, odhalovat vztahy mezi poznatky různých vyučovacích předmětů a získávat nové poznatky v rámci průřezových témat.

ORGANIZACE VÝUKY

Studium je organizováno jako tříleté denní, zakončené závěrečnou zkouškou.

Na začátku prvního ročníku je zařazeno harmonizační setkání žáků a žákyň, třídních učitelů, vyučujícího tělesné výchovy nebo výchovného poradce a vedení školy (zástupce). Setkání je zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí – kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, občanské kompetence a kulturní povědomí. Účelem setkání je práce v kolektivu, poznání se navzájem.

Škola organizuje sportovní pobyty – podzimní turistický, zimní lyžařský, jarní cyklistický a letní vodácký, jichž se mohou účastnit všichni žáci napříč všemi ročníky a obory.

Výuka probíhá jednak v kmenových učebnách (běžné, frontální vyučování), jednak v učebnách odborných (ošetřovna, jazykové učebny, učebna matematiky, učebna IKT a tělocvična). Pro výuku jazyků, IKT, tělesné výchovy a praktických cvičení se žáci dělí do skupin.

Klasická výuka je doplněna projektovou výukou, odbornou praxí a dalšími vzdělávacími aktivitami.

Projektová výuka

Projektová výuka je postavena na tvorbě žákovských projektů. Tyto projekty vychází z teoretických a praktických znalostí žáků s cílem dále je rozvíjet a umět je uplatnit při samostatné a kolektivní práci. Projekty jsou koncipovány tak, aby byly přínosné pro budoucí občanský život (učí žáky komunikovat, spolupracovat, vyjádřit své poznatky a myšlenky) a pracovní uplatnění žáků (žáci mimo jiné zpracovávají i odborná témata související s jejich oborem). Projekty rovněž prohlubují znalosti práce žáků s informačními a komunikačními technologiemi.

Odborný výcvik

Je realizován hned od prvního ročníku na externích pracovištích pod vedením instruktorů. Odborný výcvik je orientován tak, aby žáci poznali organizaci práce ve zdravotnických zařízeních, poznali strukturu těchto organizací a hlavní úkoly daného pracoviště. Spektrum pracovišť, na kterých žáci praxi absolvuji, je široké. Jedná se o menší i větší zdravotnická zařízení v regionu.

Vztahy mezi školou a organizací, v níž se odborná praxe uskutečňuje, je zajištěna Smlouvou o spolupráci při zabezpečení provozní praxe. Smlouvu předloží škola a poskytuje ji organizaci k odsouhlasení a podpisu.

O průběhu odborného výcviku si žáci vedou podrobné záznamy. Zde dokumentují průběh odborného výcviku a výčet vlastních činností. Na základě těchto záznamů žáci vypracují podrobnou zprávu a odevzdají v elektronické podobě Hodnocení žáků/žákyně.

Zásady klasifikace:

- Ⓢ Žáci se hodnotí ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- Ⓢ Stupeň hodnocení stanoví vyučující příslušného předmětu, který za hodnocení žáka nese plnou zodpovědnost.
- Ⓢ Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování jsou uvedeny ve zprávě třídního učitele a projednávají se při pedagogických radách.
- Ⓢ Na konci hodnotícího období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkového hodnocení do katalogových listů. Třídní učitelé nesou zodpovědnost za přepsání výsledných známek z katalogových listů do PC a za včasné a bezchybné doplnění všech ostatních údajů do katalogových listů a jejich uzavření. Třídní učitelé ve spolupráci s vyučujícími zároveň připraví návrhy na opravné zkoušky a hodnocení v náhradním termínu. Při určování hodnotícího stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

- Ⓢ Při hodnocení, průběžném i celkovém pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Při celkovém hodnocení pedagogický pracovník přihlíží i k tomu, že žák mohl v průběhu hodnoceného období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.
- Ⓢ K uvedeným stupňům hodnocení se dospěje na základě hodnocení práce žáka a jeho výsledků učitelem daného předmětu, na základě úspěšnosti žáka v kontrolních testech či písemných pracích, případně též na základě výsledků komisionální zkoušky.

Stupeň hodnocení 1 - výborný

Žák ovládá učenými osnovami požadované kompetence, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Aktivně projevuje zájem o probírané učivo a své poznatky si rozšiřuje nad rámec povinné literatury.

Stupeň hodnocení 2 - chvalitebný

Žák ovládá učenými osnovami požadované kompetence, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Chápe vztahy mezi probíranými fakty a pojmy.

Stupeň hodnocení 3 - dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných kompetencí, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je v celku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činností. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. I přes zmíněné nedostatky bezpečně ovládá základy probíraného učiva. Grafický projev je s větším množstvím drobných nepřesností.

Stupeň hodnocení 4 - dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných kompetencí závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad

a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má veliké těžkosti. O zvládnutí probíraného učiva nejeví zájem.

Stupeň hodnocení 5 - nedostatečný

Žák si požadované kompetence neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. O zvládnutí probraného učiva jeví hrubý nezájem. Úroveň dovedností a vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku

Chování žáka/žákyně je hodnoceno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka/žákyně se vyjadřuje těmito stupni:

- Prospěl s vyznamenáním - není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebným, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.
- Prospěl - není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.
- Neprospěl - je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- a) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává vyučující zejména následujícími metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka/žákyně;
 - soustavným sledováním výkonů žáka/žákyně a jeho připravenosti na vyučování;
 - různými druhy zkoušek.
 - kontrolními písemnými pracemi, testy a praktickými zkouškami;
 - analýzou výsledků činnosti žáka/žákyně;
 - podle potřeby i konzultací.
- b) Vyučující oznamují žákům/žákyním výsledky každé klasifikace a poukazují na klady a nedostatky hodnocených výkonů a projevů.
- c) Při ústním zkoušení oznámí vyučující výsledek ihned a hodnocení písemných zkoušek a prací oznámí žákům/žákyním nejpozději do 10 dní.

- d) Kontrolní písemné práce jsou časově jednotlivými vyučujícími koordinovány, aby se nehromadily v jednom termínu.
- e) Vyučující na začátku klasifikačního období seznámí žáky/žákyně s kritérii a formami hodnocení.
- f) Při určování klasifikačního stupně posuzuje vyučující výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému subjektivnímu vlivu.
- g) Třídní učitelé, vedení školy a zákonní zástupci jsou informováni o stavu klasifikace ve třídě přehledem klasifikace pro jednotlivé žáky/žákyně na pololetním a ročním vysvědčení.
- h) Případy zaostávání žáků/žákyně v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají při pedagogických radách, na základě závěrů jsou o tom informováni žáci/žákyně a zákonní zástupci žáka/žákyně.

2.2. Hodnocení výsledků vzdělávání

- a) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků/žákyně je na vysvědčení vyjádřeno klasifikací a celkovým hodnocením. Do vyššího ročníku postoupí žák/žákyně, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl - § 69 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb.
- b) Nelze-li žáka/žákyni pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí na základě písemné žádosti zletilého žáka/žákyně, nebo zákonného zástupce nezletilého žáka/žákyně, ředitelka školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace za první pololetí mohla být provedena nejpozději do konce června. Není-li možné žáka/žákyni hodnotit v náhradním termínu, žák/žákyně se za první pololetí nehodnotí - § 69 odst. 5 zákona č. 561/ 2004 Sb.
- c) Nelze-li žáka/žákyni pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí na základě písemné žádosti zletilého žáka/žákyně nebo zákonného zástupce nezletilého žáka/žákyně, ředitelka školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka/žákyně mohla být provedena do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák/žákyně vyšší ročník. Není-li žák/žákyně hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl - § 66 odst. 6 zákona č.561/2004 Sb.
- d) Žák/žákyně, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů nebo žák/žákyně, který neprospěl na konci prvního pololetí ze dvou povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce školního roku v termínech stanovených ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák/žákyně, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka žákovi/žákyni stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku - § 69 odst. 7 a 8 zákona č.561/2004 Sb.
- e) Zletilý žák/žákyně nebo zákonný zástupce nezletilého žáka/žákyně může písemně požádat ředitelku školy o opakování ročníku - § 66 odst. 7 zákona č.561/ 2004 Sb.
- f) Žák/žákyně, který nepostoupil do vyššího ročníku, přestává být žákem školy posledním dnem příslušného školního roku nebo po tomto dni dnem následujícím po dni, kdy nevykonal opravnou zkoušku nebo neprospěl při hodnocení v náhradním termínu, anebo dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o nepovolení opakování ročníku - § 68 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.
- g) Má-li žák/žákyně nebo zákonný zástupce nezletilého žáka/žákyně pochybnosti o správnosti hodnocení ke konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka/žákyně.

- h) Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem/žákyní nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka/žákyně – § 69 odst. 9 zákona č. 561/ 2004 Sb.
- i) Komisi pro přezkoušení žáka/žákyně jmenuje ředitelka školy. Komise je tříčlenná, tvoří ji předseda, kterým je ředitelka školy, nebo jím pověřený vyučující, zkoušející vyučující a vyučující žáka daného předmětu. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol - § 6 odst. 3 vyhlášky MŠMT č. 2 zákona č. 13/2004 Sb.
- j) O uvolnění z předmětu pro část školního roku nebo celý školní rok může požádat zletilý žák/žákyně nebo zákonný zástupce nezletilého žáka/žákyně na základě lékařské zprávy nebo výsledků předcházejícího vzdělání - § 67 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.
- ☉ Komisionální zkoušku koná žák/žákyně na základě vlastní žádosti nebo žádosti zákonných zástupců nezletilého žáka/žákyně.
- ☉ Opravná zkouška – komisi stanovuje ředitelka školy, komise je tříčlenná a skládá se z vyučujícího daného předmětu, předsedícího a předsedy.
- ☉ Zkoušky při částečném uvolnění z výuky – termín stanoví vyučující daného předmětu po domluvě se žákem/žákyní.

2.3. Postup školy při poskytování podpůrných opatření (dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných)

Osobou se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí ten, komu v naplnění jeho vzdělávacích možností brání překážky spočívající zejména v jeho zdravotním stavu nebo životních podmínkách. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, která napomáhají k překonání překážek ve vzdělávání. Podpůrná opatření poskytuje škola, uplatňování podpůrných opatření postupuje škola.

Podpůrná opatření spočívají zejména v:

- a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- b) úpravě organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- g) využití funkce asistenta pedagoga.

Podpůrná opatření se člení do čtyř stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření vyššího stupně lze použít, pouze pokud k dosažení účelu

podle odstavce 1 nepostačují podpůrná opatření nižšího stupně. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů a podrobnější pravidla pro jejich použití školou stanoví prováděcí právní předpis.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření druhého až čtvrtého stupně doporučuje škole školské poradenské zařízení. Podpůrná opatření podle odstavce 2 písm. e) až g), podpůrná opatření, na něž bude škola nebo školské zařízení v souladu s prováděcím právním předpisem požadovat navýšení finančních prostředků poskytovaných podle § 160 až 163a, a podpůrná opatření, o nichž to stanoví prováděcí právní předpis, lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Škola může místo podpůrného opatření uvedeného v doporučení školského poradenského zařízení přijmout po projednání s tímto školským poradenským zařízením jiné podpůrné opatření stejného nebo nižšího stupně, pokud takovýto postup neodporuje zájmu žáka vyplývajícímu z doporučení školského poradenského zařízení.

Podmínkou použití podpůrného opatření druhého až čtvrtého stupně školou je vždy předchozí písemný souhlas zletilého žáka nebo osoby, která je v souladu s právním předpisem nebo s rozhodnutím soudu oprávněna jednat za nezletilého žáka (dále jen „zákonný zástupce“)

Škola přestane poskytovat podpůrné opatření uvedené v odstavci 2 písm. e) až g), pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné k dosažení účelu podle odstavce 1. Ostatní podpůrná opatření může škola přestat poskytovat v případě, že podle posouzení touto školou nebo podle doporučení školského poradenského zařízení není již podpůrné opatření nezbytné k dosažení účelu podle odstavce 1.

2.3.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště Střední školy Educhem je tvořeno výchovným poradcem, školním psychologem a metodikem prevence. Činnost školního poradenského pracoviště koordinuje výchovný poradce.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli skutečnost, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení vzdělávání všech žáků vymezuje RVP, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými podpůrnými

opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

2.3.2. Vzdělávání žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu narušené komunikační schopnosti a z důvodu tělesného postižení a z důvodu specifických poruch učení

Do skupiny žáků se zdravotním postižením řadíme žáky s tělesným postižením, mentálním postižením, žáky s vadami řeči, žáky s autismem, vývojovými poruchami učení nebo chování a žáky se souběžným postižením více vadami.

Zdravotním znevýhodněním se rozumí dlouhodobá nemoc, zdravotní oslabení nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování.

Praktickou část vyučování je nutné uzpůsobit podle individuálních potřeb a možností žáka za použití vhodných kompenzačních pomůcek. Podmínky pro uskutečňování teoretického i praktického vyučování (např. v odborném výcviku) včetně počtu žáků ve třídě, v oddělení nebo studijní skupině jsou stanoveny právním předpisem.

Žáci s autismem jsou velmi specifickou skupinou osob s postižením. Zařazení žáků s autismem záleží na mentální úrovni žáka, na projevech chování, na způsobu komunikace atd. Při jejich začleňování je nutno dodržovat určité zásady (strukturu prostředí, místa a času, konkretizaci požadavků a vizualizaci maximálního možného množství informací).

Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení (dyslexií, dysgrafií, dysortografií aj.) jsou většinou průměrně, ale často i nadprůměrně nadaní. Počet žáků s těmito obtížemi je velmi vysoký, a proto je nutné věnovat této problematice zvýšenou pozornost. Žáci se specifickými poruchami učení jsou významně ohroženi školní neúspěšností a dalšími riziky vzniku sociálně patologických jevů, neboť postižení je skryté. Je třeba, aby pedagogové byli dobře informováni o možných úskalích ve výuce, o individuálních potřebách konkrétního žáka. Je nutné volit vhodné metody a formy výuky a hodnocení (individuální tempo, nahrazení psaní dlouhých textů testy, speciální formy zkoušení aj.) a v některých případech i kompenzační pomůcky (počítače – korektury textu, barevné čtení, grafické počítačové programy aj.). Žáci by měli přicházet ze škol poskytujících základní vzdělání s vytvořeným systémem nápravných postupů, kompenzačních postupů a pomůcek atd. Jejich respektování, rozšiřování a modifikace jim napomůže absolvovat úspěšně studia v plném rozsah. V některých případech se mohou objevit problémy v chování, které je možné vhodnými výchovnými postupy zvládnout.

Za výše uvedené zodpovídá ředitel školy, výchovný poradce a příslušní učitelé, kteří se podílí na tvorbě vzdělávacích plánů pro konkrétní žáky s uvedenými speciálními vzdělávacími potřebami.

2.3.3. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Žákem mimořádně nadaným je žák, jehož schopnosti při adekvátní podpoře dosahují mimořádné úrovně ve srovnání s vrstevníky. Jde o vysokou úroveň tvořivosti v oblasti rozumových schopností, ale i v oblasti dovedností pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních (§ 27 odst. 2 vyhlášky). Mimořádné nadání zjišťuje ŠPZ ve spolupráci se školou. Takovému žákovi může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeřadit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (vyhláška 27/2016 § 30 – 31). Jiná forma podpory mimořádného nadání je umožnění účasti na studijních či pracovních pobytech v zahraničí (např. programy ERASMUS+), zapojení do různých projektů, soutěží. Na

základě písemného vyjádření ŠPZ o mimořádném nadání žáka vypracuje dle doporučení škola IVP. Kromě popisu oblasti, typu a rozsahu nadání zde škola rozpracuje časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů a způsob hodnocení či úpravu zkoušek. Současně doporučí potřebné učební materiály a určí pedagoga, který bude celý proces mimořádné péče zajišťovat. ŠPZ sleduje a vyhodnocuje ve spolupráci se školou jednou ročně naplňování IVP. Dle potřeby se plán upravuje. Vše se děje na základě písemného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce.

Metody práce na naší škole s mimořádně nadanými žáky.

Na škole pracuje školní pedagogické pracoviště (ŠPP), které se mimo jiné zabývá vyhledávání nadaných žáků, zpracováním individuálního vzdělávacího plánu nadaného žáka, zprostředkování kontaktu mezi mimořádně nadaným žákem a odbornými pracovišti, spolupráci učitele vyučovacího předmětu s rodinou aj., toto se snažíme praktikovat hlavně v odborných předmětech.

Cílem obohacování je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, ale také stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma nabízí. Vzdělávací programy mají být obohacovány v souladu s přiměřeností věku žáka, mají vytvářet podmínky pro tvořivost, a zabráňovat tak stereotypu ve vyučovacích hodinách. Všichni učitelé by při obohacování učiva měli vybírat komplexní a abstraktní témata, která respektují divergentní povahu myšlení žáků. V rámci jednotlivých předmětů je vhodné vypracování vzdělávacích obsahů ve více stupních obtížnosti podle předpokladů žáka. Obohacování učiva má být zaměřeno zejména na rozvoj vyšších mentálních procesů a rozvoj tvořivosti. Důraz je kladen především na řešení problémových úloh žákem, na strategii plánování řešení úloh a na rozvoj strategií myšlení. Obohacování vzdělávání respektuje tři základní roviny:

- a) rozšiřování učiva tak, aby učivo postihovalo mezioborové vztahy;
- b) prohlubování učiva tak, aby obsahovalo další podrobnosti a detaily o probíraném učivu/tématu;
- c) obohacování učiva, které je již nad rámec vzdělávacího programu, a pracuje také se specifiky zájmů vzdělávaných. Při obohacování učiva je důležité dbát na pestrost jeho didaktického zpracování a volbu vhodných aktivizujících výukových metod a především na využívání komplexních metod, dále využívání práce s různými druhy textů, s různými médii. Obohacovaná výuka žáka může probíhat i mimo jeho kmenovou třídu, v laboratořích a na odborných pracovištích. Mezi takové formy obohacování řadíme využívání interdisciplinárních vazeb, zařazení žáka v daném předmětu do speciální studijní třídy (skupiny), která je zřízena pro obohacenou výuku s využitím knihovny školy, informačních technologií (např. samostudium on-line). Vhodné je také využívání různých exkurzí, přehlídek, soutěží nebo zapojování do různých zájmových sdružení a asociací apod. Akcelerační programy vzdělávání jsou založeny na úpravách učiva pro žáky tak, aby umožňovaly rychlý postup v jednom nebo ve více předmětech. Akcelerace zahrnuje základní varianty: a) předčasný vstup do vzdělávacího procesu daného stupně vzdělávání; b) urychlení procesu vzdělávání nadaného žáka. Princip akcelerace je často doprovázen metodami obohacování, oba přístupy se při vzdělávání nadaného žáka doplňují. Princip akcelerace umožňuje seskupování žáků podle úrovně dosažených kompetencí, vytváření věkově heterogenních skupin. Tyto vzdělávací programy vyhovují zejména žákům s rychlým učebním tempem.

Všem nadaným žákům škola vypracuje IVP, kterým se budou všichni zúčastnění řídit. Vše samozřejmě v součinnosti s odborným pracovníkem v PPP. V IVP budou uvedeny specifické individuální potřeby žáka dostatečné množství uspokojujících a pestrých podnětů a aktivit na hranici nebo nad hranicí zkušeností žáka, smysluplnost, učení v souvislostech orientované na rozvoj vyšších úrovní myšlení, tvořivost a individuální přístup akceptující netypické kognitivní,

osobnostní i emocionální zvláštnosti nadaných. Dále uvedené metody a formy činností jsou příklady pro praktické uplatnění výše uvedených zásad. Je velmi důležité uvedené dostatečného množství uspokojujících a pestrých podnětů a aktivit na hranici nebo nad hranici zkušeností žáka, smysluplnost, učení v souvislostech orientované na rozvoj vyšších úrovní myšlení, tvořivost a individuální přístup akceptující netypické kognitivní, osobnostní i emocionální zvláštnosti nadaných. Dále uvedené metody a formy činností jsou příklady pro praktické uplatnění výše uvedených zásad. K smysluplnosti a podnětnosti výuky nejen z pohledu nadaného žáka přispívají i metoda projektová, pozorování a manipulace, výzkum, plánování, práce s informacemi, úlohy rozvíjející intuici a odhad, vytváření modelů.

Hodnocení nadaného žáka

Významnou součástí edukačního procesu je hodnocení ve všech svých formách, které posiluje vytváření zdravého sebeobrazu žáka a poskytuje mu potřebnou zpětnou vazbu. Při hodnocení nadaných je nutné přihlídnout k jejich výrazným specifikům ovlivňujícím hodnocení i sebehodnocení (častý perfekcionismus, netolerance k selhání, výrazný smysl pro spravedlnost a dodržování pravidel, extrémní postavení ve skupině, vysoká očekávání okolí, vysoká míra vnitřní motivace) i specifikům ovlivňujícím výkony žáka (mimo jiné disproportionální asynchronní vývoj, upřednostňování obsahu před formou, uplatňování vlastních způsobů řešení bez zdůvodňování postupu řešení, vytváření složitých řešení jednoduchých úloh, nalézání souvislostí tam, kde je ostatní neodhalí). Více než jindy je proto potřeba při hodnocení nadaného žáka uplatňovat individuální přístup, neporovnávat jeho výkony s ostatními, ale hodnotit pouze jeho vlastní výsledky, podporovat jeho iniciativu a originalitu, akceptovat různé způsoby řešení, uplatňovat flexibilitu pro kritéria hodnocení, pozitivnost a zásadu diskrétnosti, sebehodnocením vytvářet reálný postoj žáka ke svému výkonu a k sobě samému. Pro uvedená specifika se jeví jako vhodnější způsob verbální, případně průběžně grafický způsob hodnocení před klasifikací.

Metody práce s nadaným žákem

- využít jejich vlastního intelektu k objevování nového,
- využít vlastního tvůrčího přístupu k řešení problému,
- rozvíjet mezipředmětové vztahy,
- využít informačních technologií při práci na úkolu
- posílit sociální vazby,
- uvědomovat si metakognitivní procesy.

Individuální vzdělávací (studijní) plán

Jak uvádí metodický materiál VÚP (2010) "mimořádně nadaný žák se může vzdělávat podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Při jeho sestavování může škola využít pomoc poradenské péče o mimořádně nadané nebo pedagogicko-psychologické poradny. Při sestavování IVP je třeba brát ohled na osobnost žáka, druh jeho nadání a na to, aby nedošlo k přetížení žáka. Pokud je ve školním vzdělávacím programu vytvořen speciální program pro mimořádně nadané žáky (zásady péče, přizpůsobení cílové a obsahové specifikace vzdělávacích oblastí a hodnocení žáků), je sestavení IVP pro konkrétního žáka zjednodušeno. Mimořádně nadaný žák vzdělávaný podle IVP může souběžně navštěvovat některé kurzy na vysoké škole, docházet na výuku některých předmětů do vyšších tříd, určité vyučovací hodiny vynechávat, zúčastňovat se různých soutěží. Škola by měla umožnit žákovi studium témat, která nejsou obsažena v RVP a o která se žák zajímá. Naplnění vzdělávacích potřeb žáka může být zabezpečeno několika způsoby: nabídkou volitelných a nepovinných předmětů,

diferenciací na skupiny v různých předmětech, podílem na realizaci školních nebo vlastních projektů žáka, účastí v soutěžích na republikové nebo mezinárodní úrovni, spoluprací gymnázia s domácími i zahraničními odbornými a vědeckými pracovišti, samostudiem odborné literatury, e-learningem, samostatným vyhledáváním informací na internetu nebo speciálními výukovými metodami (obohacování učiva a zrychlený postup při výuce). Tyto způsoby se mohou různě doplňovat." Struktura individuálního vzdělávacího plánu zpracovaného podle §13 Vyhlášky č.73/2005Sb. zahrnuje identifikaci žáka/žákyně (jméno a příjmení), třídu, školní rok, platnost IVP, název, adresu a IZO školy.

Hlavními částmi individuálního studijního plánu jsou

- a) Závěry psychologických vyšetření, která blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací 21 potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.
- b) Údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi.
- c) Vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volba pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úprava zkoušek.
- d) Seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů.
- e) Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka.
- f) Personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka.
- g) Pedagogický pracovník školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.
- h) Předpokládaná potřeba navýšení finančních prostředků nad rámec prostředků státního rozpočtu poskytovaných podle zvláštního právního předpisu.

Individuální vzdělávací (studijní) plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Individuální vzdělávací plán se vypracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem. Pravidelně jednou za dva měsíce se provádí vyhodnocení IVP.

2.4. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Bezpečnost a ochrana zdraví osob při vzdělávání a při činnostech, které přímo souvisejí se vzděláváním, popřípadě jiných činností, se řídí dle platných právních předpisů.

Vedení školy dbá na nezávadný stav objektů, technických zařízení a jejich údržbu, pravidelně zajišťuje technickou kontrolu a revizi. Zajišťuje zlepšování pracovního prostředí podle požadavků hygienických předpisů.

Všichni pedagogičtí pracovníci školy prokazatelně upozorňují a podrobně informují žáky a žákyně o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním.

Žáci a žákyně jsou na začátku každého školního roku seznámeni se školním řádem a zásadami bezpečného chování v hodinách tělesné výchovy a akcemi s ní související (zimní lyžařský výcvikový kurz, vodácký kurz, atd.). Žáci a žákyně svým podpisem na příslušné listině stvrzují seznámení s bezpečností a ochranou zdraví.

Je zajištěn soulad časové náročnosti vzdělávání podle ŠVP s počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v RVP, který respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků a žákyň, podmínky a obsah vzdělávání.

Důsledně zajišťujeme ochranu žáků a žákyň před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy.

Vytváříme prostředí a podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století.

2.5. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

- Ⓢ Splnění podmínek přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí a zájmů.
- Ⓢ Splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o studium daného oboru stanovených vládním nařízením.
- Ⓢ Přijímací řízení se řídí platnými legislativními ustanoveními a pokyny zřizovatele školy.
- Ⓢ Kritéria pro přijímací řízení vyhlašuje ředitelka školy každým rokem ve lhůtách stanovených platnými předpisy a jsou uveřejněny na internetových stránkách školy.

2.6. Způsob ukončení vzdělání

- Ⓢ Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou; dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.
- Ⓢ Závěrečná zkouška se skládá z písemné a ústní zkoušky a z praktické zkoušky z odborného výcviku. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.
- Ⓢ Stupněm vzdělání je střední vzdělání s výučním listem.

3. UČEBNÍ PLÁN ŠVP

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:	OŠETŘOVATEL
Kód a název oboru vzdělání:	53-41--H/01 Ošetřovatel
Délka a forma vzdělávání:	3 roky v denní formě vzdělávání
Dosažený stupeň vzdělání:	Střední vzdělání s výučním listem
Kapacita školy:	600 žáků
Ředitelka školy:	Mgr. Helena Kripnerová
e-mail:	kripnerova@educhem.cz
Tel:	474 526 258
Web:	www.educhem.cz
e-mail:	info@educhem.cz
Platnost školního vzdělávacího programu:	Od 1. září 2025

Učební plán vychází z kurikulárních rámců a z rámcového rozvržení obsahu vzdělávání uvedeného v daném RVP.

Kurikulární rámce jsou rozpracované ve školním vzdělávacím programu do vyučovacích předmětů a to s ohledem na požadavky nebo možnosti trhu práce i studijní předpoklady a zájem žáků/žákyně. Na tomto základě jsme stanovili vyučovací předměty a jejich hodinové dotace.

Výsledky vzdělávání jsou stanoveny jednotně pro všechny žáky/žákyně, kvalita jejich osvojení ale závisí na učebních předpokladech a na motivaci každého jedince.

- ☉ Dělení žáků do skupin je prováděno na začátku každého školního roku s ohledem na kapacitu učeben a bezpečnost práce.
- ☉ Odborná praxe je realizována v průběhu celého školního roku na pracovištích fyzických a právnických osob.
- ☉ Sportovní kurzy jsou v průběhu studia zaměřeny na cyklistiku, lyžování, turismus, vodáctví.
- ☉ Obsahový okruh „Estetické vzdělávání“ je začleněn do výuky předmětů Český jazyk a literatura.

3.1. Učební plán Ošetřovatel

53-41-H/01				
OŠETŘOVATEL	ročník			za studium
	I.	II.	III.	celkem
<u>Všeobecně vzdělávací předměty</u>				
Jazykové vzdělávání				9
Český jazyk a literatura	2	2	1	5
Cizí jazyk	2	2	2	6
Společenskovední vzdělávání				3
Základy společenských věd	1	1	1	3
Přírodovědné vzdělávání				3
Fyzika	1			1
Chemie	1			1
Základy ekologie	1			1
Matematické vzdělávání				4
Matematika	2	1	1	4
Estetické vzdělávání				2
<i>Obsah je odučen v plném rozsahu v rámci předmětu Český jazyk a literatura</i>				
Vzdělávání pro zdraví				3
Tělesná výchova	2	1	1	4
Informatické vzdělávání				3
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3
Ekonomické vzdělávání				2
Ekonomika		1	1	2
<u>Odborné vzdělávání</u>				
Obory základu poskytování ošetřovatelské péče a klinické obory				50
Základy somatologie	3	2	2	7
Klinická propedeutika	1	1	2	4
Všeobecná ošetřovatelská péče	3	1	2	6
Odborný výcvik	9	17,5	17,5	44
Sociální vztahy a komunikační dovednosti				4
Základy psychologie	1	1	1	3
Základy komunikace			2	1
celkem	30	31,5	34,5	96
Disponibilní hodiny	předepsané			13

3.2. Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	34	34	32
Sportovní pobyt	1	1	1
Závěrečná zkouška			2
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací akce, exkurze, apod.)	5	5	3
Celkem týdnů	40	40	38

3.3. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

53-41-H/01 OŠETŘOVATEL				
RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet týdenních vyučovacích hodin	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání Český jazyk	3	Český jazyk a literatura	5	0
Jazykové vzdělávání Cizí jazyk	6	Cizí jazyk	6	0
Společenskovědní vzdělávání	3	Základy společenských věd	3	0
Přírodovědné vzdělávání	3	Fyzika	1	0
		Základy ekologie	1	
		Chemie	1	
Matematické vzdělávání	4	Matematika	4	0
Estetické vzdělávání	2	Obsah je odučen v rámci předmětu český jazyk (2 hod)		
Vzdělávání pro zdraví	3	Tělesná výchova	4	1
Informatické vzdělávání	3	Informační a komunikační technologie	3	0
Ekonomické vzdělávání	2	Ekonomika	2	0
Obory základu poskytování ošetrovatelské péče	10	Základy somatologie	7	1
		Klinická propedeutika	4	
Ošetrovatelská péče a klinické obory	40	Všeobecná ošetrovatelská péče	6	10
		Odborný výcvik	44	
Sociální vztahy a komunikativní dovednosti	4	Základy psychologie	3	1
		Základy komunikace	2	
Disponibilní hodiny	13			13
CELKEM	96		96	

4. ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A ZAČLEŇOVÁNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

4.1. Rozvoj klíčových kompetencí

Školní vzdělávací program rozvíjí klíčové kompetence, které jsou široce využitelné v osobním i pracovním životě člověka. Je nutné připravit žáky na změny na trhu práce i ve společnosti, na nutnost adaptovat se na změněné podmínky a celoživotně se vzdělávat.

Všichni pedagogové naší školy se dohodli na společné strategii a metodách pro rozvoj klíčových kompetencí, což se odráží v koncepci jednotlivých osnov předmětů. Nemalou měrou ke stanovení rozvoje klíčových kompetencí přispěla také spolupráce se sociálními partnery a jejich požadavky na absolventy.

Základním nástrojem rozvoje klíčových kompetencí jsou vhodné vyučovací strategie i mimoškolní a mimotřídní aktivity, které:

- ⊗ vedou k maximální podpoře motivace, vlastních aktivit;
- ⊗ umožňují bezprostředně aplikovat teoretické poznatky i praktické dovednosti v celkově projektovaných praktických úkolech, ty by měly být co nejvíce podobné úkolům, které se řeší v reálném životě a při výkonu povolání;
- ⊗ směřují k propojení školního prostředí s reálným prostředím mimo školu.

Vhodnou metodou pro rozvoj klíčových kompetencí je projektové vyučování. Projekt by měl být koncipován především pro týmovou práci žáků/žákyní, aktivity v projektu by měly přesahovat rámec školy. Z toho vyplývá, že spoustu aktivit budou vykonávat žáci/žákyně i ve svém volném čase. Mohou například získávat informace v terénu, kontaktovat jednotlivce i příslušné instituce, dojednat a vykonávat pracovní aktivity ve spolupráci se sociálními partnery školy.

Školní vzdělávací program rozvíjí podle RVP klíčové kompetence:

Kompetence k učení – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, absolventi by měli:

- ⊗ mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ⊗ ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- ⊗ uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- ⊗ s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;
- ⊗ využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- ⊗ sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- ⊗ znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů – vzdělávání směřuje k tomu, absolventi byli schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, absolventi by měli:

- ⓐ porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- ⓐ uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- ⓐ volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- ⓐ spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi – týmové řešení.

Komunikativní kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, absolventi by měli:

- ⓐ vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- ⓐ formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- ⓐ účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- ⓐ zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- ⓐ dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- ⓐ zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- ⓐ vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- ⓐ dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- ⓐ dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace;
- ⓐ chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, absolventi by měli:

- ⓐ posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ⓐ stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ⓐ reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ⓐ ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- ⓐ mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- ⓐ adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- ⓐ pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- ⓐ přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;

- ☉ podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- ☉ přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k přecházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s trvale udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, absolventi by měli:

- ☉ jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- ☉ dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- ☉ jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- ☉ uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí identitě druhých;
- ☉ zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- ☉ uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- ☉ uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- ☉ podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, absolventi by měli:

- ☉ mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- ☉ mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- ☉ mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- ☉ umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- ☉ vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- ☉ znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- ☉ rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, absolventi by měli:

- Ⓢ správně používat a převádět běžné jednotky;
- Ⓢ používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- Ⓢ provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- Ⓢ nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- Ⓢ číst a vytvářet různé formy grafického znázornění – tabulky, diagramy, grafy, schémata;
- Ⓢ aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- Ⓢ efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale si dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, absolventi by měli:

- Ⓢ pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- Ⓢ pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- Ⓢ učit se používat nové aplikace;
- Ⓢ komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- Ⓢ získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě internet;
- Ⓢ pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- Ⓢ uvědomovat i nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Odborné kompetence

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- Ⓢ chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků
- Ⓢ (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu
- Ⓢ jakosti podle příslušných norem;
- Ⓢ znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- Ⓢ osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad
- Ⓢ ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.),
- Ⓢ rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění
- Ⓢ závad a možných rizik;

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb, tzn., aby absolventi:

- Ⓜ chápalí kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- Ⓜ dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- Ⓜ dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů nebo služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- Ⓜ znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení; zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- Ⓜ efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- Ⓜ nakládali se zdravotnickými prostředky, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

d) Vykonávat pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta činnosti základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podílet se pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- Ⓜ provádět hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka;
- Ⓜ pomáhat při podávání stravy pacientům, pomáhat při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmit;
- Ⓜ pečovat o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu pacientům starším deseti let;
- Ⓜ měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost;
- Ⓜ doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření;
- Ⓜ pečovat o úpravu prostředí pacientů;
- Ⓜ vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- Ⓜ provádět úpravu těla zemřelého;
- Ⓜ zajišťovat aplikaci tepla a chladu;
- Ⓜ provádět rehabilitační ošetrovatelství, včetně prevence poruch mobility;
- Ⓜ provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta;
- Ⓜ podílet se v rozsahu své odborné způsobilosti na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;
- Ⓜ vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků;

- ☉ poskytovat zdravotní péči v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu, dbát na ochranu osobních údajů;
- ☉ pracovat v rozsahu své odborné způsobilosti se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení;
- ☉ při komunikaci s pacienty jednat v souladu s profesní etikou a společenskými pravidly, zohledňovat osobnostní, sociální a kulturní specifika pacientů.

e) **Asistovat pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech**, tzn., aby absolventi byli schopni:

- ☉ Asistovat zejména při převazech, podávání léčivých přípravků včetně aplikací injekcí a infúzí, odběru biologického materiálu, zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře nebo sondování a péče o katetry.

4.2. Začleňování průřezových témat

Školním vzdělávacím programem procházejí čtyři průřezová témata:

- ☉ Občan v demokratické společnosti
- ☉ Člověk a životní prostředí
- ☉ Člověk a svět práce
- ☉ Člověk a digitální svět

Prostupují celým vzděláváním a promítají se v řadě činností ve výuce, v žákovských projektech i dalších aktivitách školy jako jsou besedy, přednášky, exkurze a soutěže.

Při začleňování průřezových témat do výuky jsme si stanovili určitá pravidla:

- ☉ v průběhu vzdělávání musí být začleněna všechna průřezová témata;
- ☉ vlastní začlenění a vhodnost výběru byla ponechána na učitelích;
- ☉ vhodné začlenění do učebních osnov daného předmětu musí vycházet ze smysluplnosti a naplnitelnosti průřezového tématu.

Těžiště pro začlenění průřezových témat zajišťovaných školou

Občan v demokratické společnosti:

- ☉ realizace tohoto tématu spočívá v důsledném a promyšleném provádění etické výchovy, která vede k občanským ctnostem – humanita, láska k lidem, soucítění, přátelství, pomoc, odpovědnost;
- ☉ vytváření demokratického klimatu školy – přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem;
- ☉ cílevědomé úsilí o dobré znalosti a dovednosti žáků, které jsou nutné pro občanské rozhodování a jednání;
- ☉ promyšlené a funkční používání strategií výuky – diskusní a simulační metody;
- ☉ exkurze pro žáky a žákyně;

- ☉ žáci a žákyně se pravidelně účastní akcí pořádaných různými občanskými sdruženími.

Člověk a životní prostředí:

- ☉ ekologická hlediska jsou uplatňována v běžném provozu školy, který respektuje zásady úspornosti a hospodárnosti s veškerými zdroji;
- ☉ důsledné třídění odpadu – škola je vybavena speciálními kontejnery pro třídění odpadu – papír, plast, sklo;
- ☉ projektová činnost – fotografická soutěž;
- ☉ environmentální výchova a vzdělávání je úzce spjata s odborným učivem, je realizováno formou exkurzí.

Člověk a svět práce:

- ☉ škola vytváří podmínky pro uplatnění absolventů na trhu na práce, vychází při vytváření koncepce učebních plánů z požadavků sociálních partnerů;
- ☉ jednotliví pedagogové motivují žáky k tomu, aby si uvědomovali odpovědnost za vlastní život, význam celoživotního vzdělávání, aby byli připraveni k aktivnímu pracovnímu životu;
- ☉ výchovný poradce spolupracuje s Úřadem práce – exkurze pro 3. ročníky, zapojení do projektů;
- ☉ odborná praxe je realizována v různých organizacích a podnicích v regionu, v nemalé míře se podílejí na realizaci praxe soukromí podnikatelé.

Člověk a digitální svět:

- ☉ škola vytváří podmínky pro rozvoj schopností žáků efektivně používat a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií v běžném každodenním životě;
- ☉ žáci jsou vedeni k využívání informačních a komunikačních technologií nejen v rámci dané odborné kvalifikace, ale ve všech vyučovacích předmětech po celou dobu studia;
- ☉ vedení školy vytváří podmínky pro vzdělávání pedagogů, kteří používají prostředky informační a komunikační na vyšší než základní úrovni.

4.3. Materiální a technické zabezpečení výuky

5. Učebny	Počet	Vybavení	Využití
Kmenové třídy	8	2 třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí s příslušným softwarem, připojením na PC s internetem a dataprojektorem 6 tříd je vybaveno počítačem s připojením na internet, dataprojektorem a bílou tabulí nebo plátnem, ve dvou učebnách je nabíjecí stanice s notebooky pro výuku	Slouží pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů a některých základních odborných předmětů

		odborných předmětů – fyzika a chemie	
Odborná učebna pro výuku IT	VT	Třída je vybavena 24 PC s příslušným hardwarem a softwarem, dataprojektorem, interaktivní tabulí, připojením na internet.	Slouží pro výuku předmětu IKT, počítačové systémy a technická dokumentace a chemické informatiky.
Odborná učebna automatizace	1	Třída je vybavena 12 PC s příslušným hardwarem a softwarem, s připojením na internet, dataprojektorem, interaktivní tabulí, odbornými učebnicemi, časopisy, dalším didaktickým materiálem.	Slouží pro výuku automatizace a automatizovaných systémů řízení
Odborná jazyková učebna	1	Třída je vybavena 24 PC s mikrofony, interaktivní tabulí s příslušným softwarem, připojením na PC s internetem, dataprojektorem a programem Robotel sloužícím pro výuku cizích jazyků.	Slouží pro výuku cizích jazyků
Studovna	1	Studovna je vybavena PC s příslušným hardwarem a softwarem, s připojením na internet	Slouží žákům a žákyním ve volném čase pro vyhledávání a zpracování informací
Knihovna	1	Knihovna je vybavena beletrií, která je pravidelně obnovována ve spolupráci s Městskou knihovnou, odbornou literaturou, učebnicemi.	Slouží všem žákům a žákyním i zaměstnancům školy
Laboratoř chemie	2	Každá laboratoř je vybavena 12 laboratorními stoly. Ve velké laboratoři jsou 2 digestoře, sušárna a další zařízení pro zajištění praktické výuky chemie a analytické chemie. Součástí velké laboratoře je i váhova.	Slouží pro praktickou výuku chemie a analytické chemie
Přístrojová laboratoř	1	Laboratoř obsahuje přístrojové vybavení sloužící k zajištění praktické výuky chemie a analytické chemie.	Slouží pro praktickou výuku chemie a analytické chemie.
Odborná učebna elektrického měření.	1	Je vybavena 12 pracovními stoly, přístroji a zařízením pro měření napětí, proudu a odporu.	Slouží pro praktickou výuku elektrického měření.
Dílny pro výcvik oborů elektro	3	Každá je vybavena 12 pracovními místy, dataprojektorem, interaktivní tabulí, připojením na internet a	Slouží pro praktickou výuku oborů Mechanik elektrotechnik a Elektromechanik

		přístroji a zařízeními pro výuku odborného výcviku.	
Odborná učebna praktického výcviku ošetřovatelů	1	Učebna obsahuje zdravotnické lůžko a nezbytný zdravotnický materiál.	Slouží pro praktickou výuku zejména všeobecné ošetrovatelské péče oboru Ošetrovatel.

- ☉ výuka probíhá ve školních učebnách (kmenové učebny a specializované učebny), které jsou vybavené odpovídajícím školním nábytkem, jsou dostatečně prostorné a osvětlené;
- ☉ odborná učebna pro teoretickou výuku oboru Ošetrovatel je vybavena multimediální technikou (PC sestava, dataprojektor) a různými názornými pomůckami k realizaci výuky;
- ☉ učebna pro výuku odborného výcviku je vybavena speciálním nábytkem a přístroji, nástroji, materiálem a pomůckami potřebnými pro realizaci cílů a obsahu vzdělávání;
- ☉ zázemí pro vyučující, vybavené odpovídajícím nábytkem a pomůckami potřebnými k výuce (didaktická a výpočetní technika, učební pomůcky potřebné pro výuku);
- ☉ další prostory a jejich vybavení nezbytné pro jiné vzdělávací či podpůrné aktivity – prostory pro řízení školy, osobní hygienu a odpočinek žáků i vyučujících, prostory pro stravování, odkládání oděvu a obuvi, prostory pro zájmovou činnost, setkávání žáků celé školy aj.;
- ☉ u všech technických zařízení školní budovy a tříd jsou dodržovány pravidelné revize jednotlivých zařízení, je dodržována a kontrolována požární bezpečnost a bezpečnost práce.

4.4. Personální zabezpečení výuky

- ☉ základním předpokladem pro práci učitele ve Střední škole EDUCHEM, a.s. je splnění kvalifikačních podmínek dle zákona č. 563/2004 Sb. (zákon o pedagogických pracovnících);
- ☉ odbornost (aprobace) učitelů odpovídá všeobecně vzdělávacím předmětům a odbornému zaměření oboru dle učebního plánu a tohoto ŠVP;
- ☉ výchovně vzdělávací činnosti učitelů jsou v souladu s cíli vzdělávání stanovenými tímto školním vzdělávacím programem;
- ☉ dle plánu „Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků“ v každém školním roce rozšiřují učitelé své odborné dovednosti a znalosti samostatným studiem a v rámci kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Rozšiřování znalostí je zaměřeno na oblast pedagogicko-didaktickou a odbornou (dle aprobace jednotlivých učitelů)
- ☉ výuka odborných předmětů je zajišťována ve spolupráci s MUDr. Petrem Myšákem.

5. DISTANČNÍ VÝUKA

S účinností od 25. 8. 2020 je v § 184a školského zákon zaveden nový institut – „vzdělávání distančním způsobem“.

Distanční vzdělávání je specifická forma vzdělávání uskutečňovaná převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, popř. spojená s individuálními konzultacemi. Předpokladem pro realizaci této formy vzdělávání je existence speciálních studijních pomůcek umožňujících žákům samostatné řízené studium a přímý rychlý kontakt se školou a vyučujícím.

Z § 184a odst. 1 školského zákona:

- (1) *„Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků nebo studentů z nejméně jedné třídy, studijní skupiny, oddělení nebo kurzu ve škole nebo většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za mateřské školy nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem, žákům nebo studentům vzdělávání distančním způsobem.“*
- (2) *„Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.“*
- (3) *„Děti, žáci a studenti jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem s výjimkou žáků základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte, žáka nebo studenta pro toto vzdělávání.“*

Zásady distanční výuky na Střední škole EDUCHEM a. s. jsou stanoveny takto:

Distanční výuka je **povinná** pro všechny žáky/žákyně bez výjimky.

Pravidla distanční výuky:

- K zadávání výukových materiálů, úkolů a testů je primárně využíván systém EduPage.
- Žáci/žákyně se setkávají s vyučujícími prostřednictvím portálu Microsoft Teams.
- V případě distanční výuky se vyučující zaměřuje na plnění základních (povinných) výstupů ŠVP.
- Nedochozí k přetěžování žáků/žákyně.

- Vyučující zadává učivo průběžně dle aktuálního rozvrhu, pokud se s žáky nedomluví jinak; je nepřípustné zadat učivo na delší období dopředu.
- Při nezapojení žáka/žákyně do výuky vyučující nejprve informuje třídního učitele/učitelku. Až po nevyřešení problému je informována ředitelka školy.
- Žákům/žákyním, kteří/ktelé nemají k dispozici PC, je školou zapůjčen notebook nebo tablet.
- Je-li to možné, zajistí škola i dočasné připojení k internetu, pokud jím domácnost žáka/žákyně nedisponuje.

Povinnosti žáků/žákyní:

- Každý den sledovat zadání úkolů a testů v systému EduPage.
- Dodržovat termíny odevzdávání úkolů a plnění testů.
- Účastnit se distanční výuky prostřednictvím portálu Microsoft Teams dle tzv. distančního rozvrhu.
- V případě nemoci se řádně omluvit svému třídnímu učiteli/učitelce, případně vyučujícímu, jehož výuky se nemůže zúčastnit.

Hodnocení distanční výuky:

- Hodnocení probíhá dle klasifikačního řádu.
- Je zohledněna aktivita žáka/žákyně a originalita splněného úkolu.

Pravidla distanční výuky jsou stanovena i ve školním řádu.

6. UČEBNÍ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

6.1. Všeobecné předměty

6.1.1. Učební osnova předmětu Český jazyk a literatura

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Jazykové vzdělávání v českém jazyce a literatuře vychovává žáky/žákyně ke sdílnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Rozvíjet komunikační kompetence žáků/žákyní a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Obecný cíl předmětu:

Obecným cílem estetického vzdělávání je utváření kladného vztahu k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka/žákyně a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží i k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků/žákyní s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Čtenářská gramotnost

Je to celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

Tato gramotnost bude rozvíjena těmito způsoby:

- 🕒 rozvíjení vztahu ke čtení;
- 🕒 doslovné porozumění textu;
- 🕒 vysuzování závěrů z textu a jeho hodnocení;

- 📍 sdílení požitků z četby;
- 📍 aplikace poznatků získaných četbou v praktickém životě.

Tato gramotnost bude smysluplně rozvíjena a prakticky uplatňována i v dalších učebních předmětech v průběhu celého studia.

Vzdělávání pro zdraví

Předmět český jazyk a literatura, především jeho část věnující se literatuře a slovesnosti, vede žáky a žákyně k porozumění a interpretaci uměleckých, ale i neuměleckých textů. V těchto textech lze nalézt jak pozitivní, tak ale i negativní modely chování týkající se péče o zdraví jedince, ale i celé společnosti. Takovéto texty mohou žákům sloužit jako pozitivní příklad hodný následování, ale i jako příklad odstrašující, který by měl předejít nežádoucím aktivitám ovlivňujícími zdraví jedince varovat. Na základě studia textů si tak mohou žáci a žákyně utvořit vlastní názor, případně o svých názorech diskutovat (např. v rámci slohového výcviku).

Žáci/žákyně jsou podporováni k vyjádření vlastních názorů prostřednictvím:

- 📍 projektů a prezentací
- 📍 diskuzí (témata zařazována v závislosti na probíraném slohovém útvaru)
- 📍 práce s médii (publicistický styl).

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty:

- 📍 Dějepis
- 📍 Základy společenských věd
- 📍 Informační technologie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- 📍 osvojení jazykovědné terminologie;
- 📍 pochopení gramatického systému češtiny;
- 📍 aplikaci jazykových pravidel v psaném i mluveném projevu;
- 📍 samostatné tvorbě textů různého zaměření;
- 📍 poznání smyslu umění pro vývoj civilizace;
- 📍 seznámení se stěžejními uměleckými díly;
- 📍 orientaci v dějinách písemnictví;
- 📍 seznámení se základními pojmy literární vědy.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- 📍 uplatňovali mateřský jazyk v rovině percepce, reprodukce a interpretace;
- 📍 využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, byli schopni formulovat a obhájit své názory;
- 📍 vnímali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- 📍 získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- 📍 vnímali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;
- 📍 stali se uvědomělými uživateli mateřského jazyka a byli schopni vnímat změny, které přináší jeho neustálý vývoj;
- 📍 uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- 📍 dokázali pochopit umění jako výpověď o skutečnosti;
- 📍 pokusili se vnímat význam umění pro člověka;

- ☉ správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- ☉ získali přehled o kulturním dění;
- ☉ podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- ☉ uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- ☉ výklad s použitím jak interaktivní tabule, tak klasické;
- ☉ vyhledávání informací v učebnici;
- ☉ vyhledávání informací na internetu a v jiných interaktivních materiálech;
- ☉ samostatné zpracovávání textů různých funkčních stylů;
- ☉ praktická aplikace jazykových poznatků a pravidel;
- ☉ práce s jazykovými příručkami jak klasickými, tak multimediálními;
- ☉ rozbor textů různého zaměření;
- ☉ rozbor a interpretace textů různých literárních žánrů;
- ☉ aplikace poznatků literární vědy při náhledu na dílo.

Fixační metody:

- ☉ ústní opakování;
- ☉ procvičování pravopisu a tvarosloví;
- ☉ komplexní jazykové rozbor;
- ☉ samostatné slohové práce;
- ☉ aktivní četba uměleckých textů;
- ☉ aktivní četba sekundární literatury;
- ☉ rozbor a interpretace uměleckých textů;
- ☉ diskuze.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyň:

- ☉ písemné a ústní – praktické zkoušení dílčí;
- ☉ písemné – praktické zkoušení souhrnné;
- ☉ reprodukce textu;
- ☉ mluvnická cvičení;
- ☉ reprodukci různých druhů textu;
- ☉ slohové práce.

Způsob hodnocení:

- ☉ pětistupňová klasifikační škála;
- ☉ pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Český jazyk a literatura jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Komunikační kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

Ústní projev:

- 🕒 mluvnické cvičení;
- 🕒 diskuze;
- 🕒 předvedení znalosti prostudované látky;
- 🕒 reprodukce textů různých stylových oblastí.

Písemný projev:

- 🕒 kontrolní diktáty;
- 🕒 předvedení znalosti probrané látky formou písemných nebo on-line testů.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🕒 vyhledávání a zpracování informací z internetu
- 🕒 kritická práce s AI,
- 🕒 vytváření prezentací,
- 🕒 zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žáci/žákyně se naučí toleranci k jiným kulturám a zvyklostem prostřednictvím:

- 🕒 diskuze;
- 🕒 slovesného a jiných druhů umění;
- 🕒 práce s médii.

Žáci/žákyně jsou podporováni k vyjádření vlastních názorů prostřednictvím:

- 🕒 projektů a prezentací;
- 🕒 diskuze (témata k diskuzi zařazována např. v závislosti na probíraném literárním směru).

Člověk a digitální svět

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci vhodným způsobem vzhledem ke komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby při tvořivých činnostech byli schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Tato kompetence bude rozvíjena:

- studijním prostředním EduPage – učební materiály, domácí úkoly, on-line testy.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- komunikuje na obecné a částečně odborné úrovni;
- vyjádří vlastní názor;
- vede diskuze o daném problému;
- dovede zpracovat vlastní souvislý ústní nebo písemný projev;
- vyhledává informace, orientuje se v nich a efektivně je zpracovává;
- získává informace z krásné i odborné literatury, příruček, médií;
- porozumí textům beletristickým, obecným i částečně odborným.

Český jazyk a literatura – 1. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; 2. řídí se zásadami správné výslovnosti; 3. v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; 4. v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - hlavní principy českého pravopisu
5. vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); 6. přednese krátký projev; 7. vhodně se prezentuje a obhájí své stanovisko; 8. umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; 9. rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar; 10. vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; 11. posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu;	2 Komunikační a slohová výchova - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - kultura řeči a její význam pro člověka - dialog a jeho principy - uplatnění neverbálních komunikativních prvků - nácvik dialogu - monolog a jeho principy - mluvní cvičení ve formě referátu na aktuální témata - projevy prostě sdělovací - vyprávění, popis osoby, věci, výklad nebo návod k činnosti
12. zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá je a přistupuje k nim kriticky;	3 Práce s textem a získávání informací

13. samostatně zpracovává informace; 14. rozumí obsahu textu i jeho částí; 15. má přehled o knihovnách a jejich službách;	- informatická výchova, knihovny a jejich služby, noviny, časopisy a jiná periodika, internet
Estetické vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 16. rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; 17. text interpretuje a debatuje o něm;	1 Umění a literatura a práce s literárním textem - umění jako specifická výpověď o skutečnosti; - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - základy teorie literatury - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury
18. orientuje se v nabídce kulturních institucí; 19. porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území.	2 Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova

Český jazyk a literatura – 2. ročník
Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. řídí se zásadami správné výslovnosti; 2. v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; 3. pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; 4. nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; 5. rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; 6. pořizuje z odborného textu výpisky; 7. vystihuje charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi; 8. rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - souhrnné opakování látky 1. ročníku - pravopisné jevy týkající se slovních druhů - přejímání slov z cizích jazyků - odborná slovní zásoba - jednotlivé slovní druhy
9. vystihuje charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi	2 Komunikační a slohová výchova - projevy administrativní - publicistický styl

10. rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar;	- osobní dopisy, krátké informační útvary, osnova - jednoduché úřední dokumenty
11. rozumí obsahu textu i jeho částí; 12. má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů;	3 Práce s textem a získávání informací - noviny, časopisy a jiná periodika - získávání a zpracovávání informací z textu - zpětná reprodukce textu
Estetické vzdělávání	Učivo
13. rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; 14. text interpretuje a debatuje o něm;	1 Umění a literatura a práce s literárním textem - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - základy teorie literatury - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - četba a interpretace literárního textu
15. popíše vhodné společenské chování v dané situaci;	2 Kultura - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

Český jazyk a literatura – 3. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (32 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; 2. orientuje se ve výstavbě textu;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce - větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu

3. odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; 4. vytvoří základní útvary administrativního stylu; má přehled o základních slohových postupech uměleckého stylu;	2 Komunikační a slohová výchova - prohloubení slohových dovedností - odborný styl, administrativní styl, životopis - druhy řečnických projevů - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
5. používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; samostatně zpracovává informace;	3 Práce s textem a získávání informací - techniky a druhy čtení - druhy a žánry textu - zpětná reprodukce textu
Estetické vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 6. na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění; vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře; samostatně vyhledává informace v této oblasti; 7. vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; postihne sémantický význam textu.	1 Umění a literatura a práce s literární textem - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - základy teorie literatury - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
	2 Kultura - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

6.1.2. Učební osnova předmětu Anglický jazyk

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět Anglický jazyk připravuje žáky/žákyně k osvojení komunikativních kompetencí, které je možné rozdělit do čtyř základních částí (psaní, čtení a interpretace textu, poslech a ústní projev).

Obecný cíl předmětu:

Obecný cíl předmětu je dán rámcovým vzdělávacím programem oblastí jazykové vzdělávání a komunikace – cizí jazyk.

Vychovává žáky/žákyně ke kultivovanému projevu v cizím jazyce, rozšiřuje řečové dovednosti, vede žáky/žákyně k užívání jazykových prostředků nejen v každodenních komunikačních situacích, ale též při profesní komunikaci.

Dále pak rozšiřuje čtenářskou gramotnost, vede žáky a žákyně ke schopnosti nalézt informace a porozumět jim v rámci psaného textu. Informační gramotnost je rozvíjena prostřednictvím vyhledávání odborných textů a zpracování prezentací.

Rozšiřuje žákům/žákyním poznatky o anglicky mluvících zemích, přispívá k rozšíření kulturního rozhledu a postihování rozdílů současného jazyka rodilých mluvčích z odlišných oblastí.

Výuka se ve významné míře podílí na intelektuálním a sociálním rozvoji osobnosti žáka, prohlubuje všestranné i odborné vzdělávání.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty:

- ⊗ Český jazyk a estetická výchova
- ⊗ Informační technologie
- ⊗ Základy společenských věd
- ⊗ Dějepis

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- Ⓢ komunikaci v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního, veřejného i pracovního života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata;
- Ⓢ efektivní práci s cizojazyčným textem či poslechem včetně odborného;
- Ⓢ práci se zdroji informací (slovníky, internet, multimediální prostředky);
- Ⓢ respektování jazykových a kulturních odlišností jednotlivých anglicky mluvících zemí;
- Ⓢ dovednosti napsat souvislý text, identifikovat a odstranit případné nedostatky;
- Ⓢ zapojování se do projektů a soutěží.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ byli vedeni k celoživotnímu učení, k profesnímu, občanskému osobnímu uplatnění;
- Ⓢ byli schopni se orientovat ve složitosti okolního světa a sebe sama;
- Ⓢ uměli myslet kriticky, dokázali zkoumat věrohodnost informací, utvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat;
- Ⓢ si utvářeli všeobecný přehled o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- Ⓢ uměli prezentovat vlastní názory a samostatně řešit problémy;
- Ⓢ využívali znalosti jazyka k snadnějšímu přístupu k informacím a intenzivnějším osobním kontaktům, což umožňuje jejich vyšší mobilitu i rychlejší orientaci;
- Ⓢ využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, k srozumitelnému a souvislému vyjadřování.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad,
- Ⓢ popis,
- Ⓢ vysvětlení,
- Ⓢ odvozování,
- Ⓢ vyhledávání informací,
- Ⓢ práce s internetem, s interaktivní tabulí.

Fixační metody:

- Ⓢ ústní opakování,
- Ⓢ samostatné zpracování,
- Ⓢ praktické upevňování.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyně:

- Ⓢ písemné – praktické zkoušení dílčí,
- Ⓢ písemné – praktické zkoušení souhrnné,
- Ⓢ ústní zkoušení,
- Ⓢ prezentace projektových prací,
- Ⓢ vypracování domácích úkolů.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála,
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržáním povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ na souhrnné pololetní písemné práce,
- Ⓢ plynulý ústní projev,
- Ⓢ gramaticky správný písemný projev,
- Ⓢ porozumění textu jak obecnému, tak i odbornému,
- Ⓢ výsledky dílčích testů.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Anglický jazyk (AJ) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

Ústní projev:

- Ⓢ monology a mluvnická cvičení,
- Ⓢ anekdota – zpracování vyprávění na základě návodných otázek,
- Ⓢ dialogy připravené i spontánní,
- Ⓢ práce ve skupině,
- Ⓢ diskuze.

Nácvik těchto aktivit je zaměřen na obecná témata každodenního života.

Písemný projev:

- Ⓢ zpracování kratších i delších slohových útvarů,
- Ⓢ zadávání domácích prací,
- Ⓢ nácvik strukturované písemné práce dle zadání nových maturit.

Nácvik těchto aktivit je zaměřen na obecná témata každodenního života.

Personální a sociální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ práce na projektech a prezentacích – zpracovávání zadaného materiálu ve dvojicích či malých skupinách rozvíjí schopnost pracovat v týmu, prosadit a realizovat vlastní názory a respektovat názory jiných;
- Ⓢ pohybové aktivity – tzv. mingle – aktivity při nichž žáci chodí po třídě a jejich partneři pro komunikaci se mění, žáci tak mají možnost komunikovat s jinými žáky, než těmi, kteří jsou ve třídě v jejich blízkosti a jsou zvyklí s nimi pracovat;
- Ⓢ hry a soutěže – práce jednotlivce, práce v týmu i velké skupině.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Pro pochopení studovaného jazyka je nezbytné rozvíjení této kompetence, která zahrnuje:

- 🌐 respektování tradic a kultury zemí studovaného jazyka, toho může být docíleno prostřednictvím filmů, hudby, obrazového materiálu, poznání kuchyně apod.;
- 🌐 schopnost vymezit rozdíly mezi jednotlivými zeměmi a porovnání s tradicí naší rodné země;
- 🌐 výuka politické korektnosti;
- 🌐 žákům by měla být nabídnuta možnost stáže v zahraničí během studia či po jeho skončení.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🌐 vyhledávání a zpracování informací z internetu,
- 🌐 kritická práce s AI,
- 🌐 vytváření prezentací,
- 🌐 zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZVÁ TÉMATA

V předmětu Anglický jazyk (AJ) jsou zařazena tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žáci/žákyně se naučí toleranci k jiným kulturám a zvyklostem prostřednictvím:

- 🌐 diskuze,
- 🌐 hudby,
- 🌐 divadla,
- 🌐 práce s médii,
- 🌐 překladů aktuálních článků.

Žáci/žákyně jsou podporováni k vyjádření vlastních názorů v cizím jazyce prostřednictvím:

- 🌐 dramatických scének,
- 🌐 hraní rolí,
- 🌐 simulace životních či pracovních situací,
- 🌐 projektů a prezentací,
- 🌐 soutěží a her.

V hodinách průběžně dochází k výuce různých vrstev jazyka, aby byli žáci/žákyně schopni komunikovat v různých společenských situacích:

- 🌐 lokální odlišnosti (britská, americká a australská angličtina; angličtina nerodilých mluvčích),

- ☉ formální jazyk, zdvořilostní fráze,
- ☉ slang, idiomatická spojení, frazeologie.

Člověk a svět práce

- ☉ příprava na život a pracovní uplatnění,
- ☉ znalost písemné komunikace,
- ☉ orientace v cizojazyčných informacích,
- ☉ porozumění textům obecným i odborným,
- ☉ simulace různých sociálních a pracovních situací.

Člověk a digitální svět

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci vhodným způsobem vzhledem ke komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- ☉ komunikuje na obecné a odborné rovině, s tím souvisí znalost odchylek a různých jazykových vrstev;
- ☉ vyjádří vlastní názor;
- ☉ diskutuje v cizím jazyce;
- ☉ zpracuje vlastní souvislý ústní nebo písemný projev;
- ☉ vyhledává informace, orientuje se v nich a efektivně je zpracovává;
- ☉ pracuje se slovníky, příručkami, médii;
- ☉ porozumí textům obecným i odborným;
- ☉ ovládá formální písemnou komunikaci.

Anglický jazyk – 1. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně : 1. rozumí přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích pronášeným zřetelně spisovným jazykem i s obsahem několika snadno odhadnutelných výrazů; 2. odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření;	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem - mluvení zaměřené situačně i tematicky - zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků apod. - jednoduchý překlad - interakce ústní - interakce písemná
3. rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti;	Jazykové prostředky - Výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - Slovní zásoba a její tvoření, běžná činnosti, dílna

	- Gramatika – osobní zájmena, přítomný čas, přivlastňovací zájmena, zápor, číslovky, rozkazovací způsob, způsobová slovesa, časové údaje, nepravidelná slovesa
4. představí sebe a jednotlivé členy rodiny; 5. zeptá se na cestu a poradí, kudy jít; 6. vypráví o průběhu hodiny anglického jazyka; 7. objedná si v restauraci dle menu; 8. napíše krátký text o své oblíbené restauraci; 9. jmenuje různé způsoby přípravy jídla; 10. hovoří o odlišných chutích potravin; 11. vyjadřuje své pozitivní a negativní preference ve vztahu k potravinám; 12. zná typické kolokace ve spojitosti s množstvím nápojů/jídla; 13. napíše recept typického českého a anglického jídla pro časopis o vaření; 14. komunikuje s číšníkem při placení; 15. <i>vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům, pohotově a vhodně řeší každodenní snadno předvídatelné řečové situace i jednoduché a typické situace týkající se pracovní činnosti.</i>	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - Tematické okruhy: osobní údaje, rodina, škola, v restauraci, jídlo a nápoje, dílna a její vybavení

Anglický jazyk – 2. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. vhodně používá překladové i jiné slovníky v tištěné i elektronické podobě a umí přeložit přiměřený text; 2. reaguje komunikativně správně v běžných životních situacích a v jednoduchých	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem - mluvení zaměřené situačně i tematicky - zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků apod. - jednoduchý překlad - interakce ústní

<i>pracovních situacích v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků, odkáže si vyžádat a podat jednoduchou informaci, sdělit své stanovisko;</i>	- interakce písemná
3. <i>vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru;</i> 4. <i>vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov daného jazyka a využívá je pro porozumění textu i ve vlastním projevu;</i>	Jazykové prostředky - Výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - Slovní zásoba – služby, počítač a moderní technologie Gramatika – řadové číslovky, předložky, zvrtná slovesa, budoucí čas, nepřímá otázka, stupňování přídavných jmen a příslovčí, vazby sloves, nepravidelná slovesa
5. <i>popíše dům nebo byt, kde bydlí;</i> 6. <i>zeptá se přítele na jeho zdravotní stav;</i> 7. <i>popíše lidské tělo;</i> 8. <i>přiřadí výrobky k místu jejich prodeje;</i> 9. <i>zeptá se na cenu a poskytne o ní informaci;</i> 10. <i>s vizuální podporou popíše oblečení pro různé společenské příležitosti;</i> 11. <i>vyslechne, porozumí a předvede rozhovor mezi zákazníkem a prodávčem;</i> 12. <i>napiše krátký text o svém oblíbeném obchodě;</i> 13. <i>vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům, pohotově a vhodně řeší každodenní snadno předvídatelné řečové situace i jednoduché a typické situace týkající se pracovní činnosti.</i>	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce Tematické okruhy: bydlení, u lékaře, v obchodě, na poště, počítač a moderní technologie

Anglický jazyk – 3. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. <i>čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty včetně jednoduchých textů odborných, orientuje se v textu, v textu nalezne</i>	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním - čtení a práce s textem - mluvení zaměřené situačně i tematicky

<i>důležité informace, hlavní i vedlejší myšlenky;</i> 2. <i>požádá o vysvětlení neznámého výrazu, o zopakování dotazu či sdělení nebo zpomalení tempa řeči;</i> 3. <i>vyjádří, jak se cítí, dokáže rozsáhleji popsat místo, lidi nebo zážitky ze svého prostředí;</i> 4. <i>zaznamená písemně hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého nebo přečteného textu, samostatně, popř. s pomocí slovníku a jiných jazykových příruček, zformuluje vlastní myšlenky ve formě krátkého sdělení, jednoduchého popisu, vyprávění, osobního dopisu a odpovědi na dopis, pozdravů, blahopřání;</i>	- zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků apod. - jednoduchý překlad - interakce ústní - interakce písemná
5. <i>uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka, dodržuje základní pravopisné normy;</i> 6. <i>používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci snadno předvídatelných situací;</i>	Jazykové prostředky - Výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - Slovní zásoba – technická angličtina - Gramatika – kondicionály, přací věty
7. <i>hovoří o svých zálibách ve volném čase;</i> 8. <i>pozve přátele na kulturní akci;</i> 9. <i>zakoupí lístky do divadla;</i> 10. <i>vypráví o každodenních stereotypch během pracovního dne;</i> 11. <i>popíše cestu do školy;</i> 12. <i>rozumí jednoduchému návodu na zapojení elektrického přístroje;</i> 13. <i>předvede dialog při vstupním pohovoru do zaměstnání;</i> 14. <i>napiše vlastní životopis;</i> 15. <i>vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům, pohotově a vhodně řeší každodenní snadno předvídatelné řečové situace i jednoduché a typické situace týkající se pracovní činnosti;</i>	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce Tematické okruhy: kultura, denní režim, elektronika, motivační dopis, životopis

16. <i>má faktické znalosti především o základních geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků z oboru, a to v porovnání s realitami mateřské země a jazyka;</i> 17. <i>zná základní společenské zvyklosti a sociokulturní specifika zemí daného jazyka ve srovnání se zvyklostmi v České republice, uplatňuje je vhodně v komunikaci a při řešení problémů i v jiných vyučovacích předmětech.</i>	Poznátky o zemích studovaného jazyka - vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí - informace ze sociokulturního prostředí příslušných jazykových oblastí v kontextu znalostí o České republice
---	---

6.1.3. Učební osnova předmětu Německý jazyk

Obor vzdělání: **53-41-H/01 OŠETŘOVATEL**

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět Německý jazyk připravuje žáky/žákyně k osvojení komunikativních kompetencí, které je možné rozdělit do čtyř základních částí (psaní, čtení a interpretace textu, poslech a ústní projev).

Obecný cíl předmětu:

Obecný cíl předmětu je dán rámcovým vzdělávacím programem oblastí jazykové vzdělávání a komunikace – cizí jazyk.

Vychovává žáky/žákyně ke kultivovanému projevu v cizím jazyce, rozšiřuje řečové dovednosti, vede žáky/žákyně k užívání jazykových prostředků nejen v každodenních komunikačních situacích, ale též při profesní komunikaci.

Dále pak rozšiřuje čtenářskou gramotnost, vede žáky a žákyně ke schopnosti nalézt informace a porozumět jim v rámci psaného textu. Informační gramotnost je rozvíjena prostřednictvím vyhledávání odborných textů a zpracování prezentací.

Rozšiřuje žákům/žákyním poznatky o německy mluvících zemích, přispívá k rozšíření kulturního rozhledu a postihování rozdílů současného jazyka rodilých mluvčích z odlišných oblastí.

Výuka se ve významné míře podílí na intelektuálním a sociálním rozvoji osobnosti žáka, prohlubuje všestranné i odborné vzdělávání.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty:

- ⊗ Český jazyk a estetická výchova
- ⊗ Informační technologie
- ⊗ Základy společenských věd
- ⊗ Dějepis

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- ⊗ komunikaci v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního, veřejného i pracovního života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata;
- ⊗ efektivní práci s cizojazyčným textem či poslechem včetně odborného;
- ⊗ práci se zdroji informací (slovníky, internet, multimediální prostředky);
- ⊗ respektování jazykových a kulturních odlišností jednotlivých německy mluvících zemí;
- ⊗ dovednosti napsat souvislý text, identifikovat a odstranit případné nedostatky;
- ⊗ zapojování se do projektů a soutěží.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- ⊗ byli vedeni k celoživotnímu učení, k profesnímu, občanskému osobnímu uplatnění;
- ⊗ byli schopni se orientovat ve složitosti okolního světa a sebe sama;
- ⊗ uměli myslet kriticky, dokázali zkoumat věrohodnost informací, utvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat;
- ⊗ si utvářeli všeobecný přehled o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- ⊗ uměli prezentovat vlastní názory a samostatně řešit problémy;
- ⊗ využívali znalosti jazyka k snadnějšímu přístupu k informacím a intenzivnějším osobním kontaktům, což umožňuje jejich vyšší mobilitu i rychlejší orientaci;
- ⊗ využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, k srozumitelnému a souvislému vyjadřování.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- ⊗ výklad,
- ⊗ popis,
- ⊗ vysvětlení,
- ⊗ odvozování,
- ⊗ vyhledávání informací,
- ⊗ práce s internetem, s interaktivní tabulí.

Fixační metody:

- ② ústní opakování,
- ② samostatné zpracování,
- ② praktické upevňování.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyně:

- ② písemné – praktické zkoušení dílčí,
- ② písemné – praktické zkoušení souhrnné,
- ② ústní zkoušení,
- ② prezentace projektových prací,
- ② vypracování domácích úkolů.

Způsob hodnocení:

- ② pětistupňová klasifikační škála,
- ② pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- ② na souhrnné pololetní písemné práce,
- ② plynulý ústní projev,
- ② gramaticky správný písemný projev,
- ② porozumění textu jak obecnému, tak i odbornému,
- ② výsledky dílčích testů.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Německý jazyk (NJ) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

Ústní projev:

- ② monology a mluvnická cvičení,
- ② anekdota – zpracování vyprávění na základě návodných otázek,
- ② dialogy připravené i spontánní,
- ② práce ve skupině,
- ② diskuze.

Nácvik těchto aktivit je zaměřen na obecná témata každodenního života.

Písemný projev:

- ② zpracování kratších i delších slohových útvarů,
- ② zadávání domácích prací,
- ② nácvik strukturované písemné práce dle zadání nových maturit.

Nácvik těchto aktivit je zaměřen na obecná témata každodenního života.

Personální a sociální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🌐 práce na projektech a prezentacích – zpracovávání zadaného materiálu ve dvojicích či malých skupinách rozvíjí schopnost pracovat v týmu, prosadit a realizovat vlastní názory a respektovat názory jiných;
- 🌐 pohybové aktivity – tzv. mingle – aktivity při nichž žáci chodí po třídě a jejich partneři pro komunikaci se mění, žáci tak mají možnost komunikovat s jinými žáky, než těmi, kteří jsou ve třídě v jejich blízkosti a jsou zvyklí s nimi pracovat;
- 🌐 hry a soutěže – práce jednotlivce, práce v týmu i velké skupině.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Pro pochopení studovaného jazyka je nezbytné rozvíjení této kompetence, která zahrnuje:

- 🌐 respektování tradic a kultury zemí studovaného jazyka, toho může být docíleno prostřednictvím filmů, hudby, obrazového materiálu, poznání kuchyně apod.;
- 🌐 schopnost vymezit rozdíly mezi jednotlivými zeměmi a porovnání s tradicí naší rodné země;
- 🌐 výuka politické korektnosti;
- 🌐 žákům by měla být nabídnuta možnost stáže v zahraničí během studia či po jeho skončení.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🌐 vyhledávání a zpracování informací z internetu,
- 🌐 kritická práce s AI,
- 🌐 vytváření prezentací,
- 🌐 zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Německý jazyk (NJ) jsou zařazena tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žáci/žákyně se naučí toleranci k jiným kulturám a zvyklostem prostřednictvím:

- 🌐 diskuze,
- 🌐 hudby,

- Ⓢ divadla,
- Ⓢ práce s médii,
- Ⓢ překladů aktuálních článků.

Žáci/žákyně jsou podporováni k vyjádření vlastních názorů v cizím jazyce prostřednictvím:

- Ⓢ dramatických scének,
- Ⓢ hraní rolí,
- Ⓢ simulace životních či pracovních situací,
- Ⓢ projektů a prezentací,
- Ⓢ soutěží a her.

V hodinách průběžně dochází k výuce různých vrstev jazyka, aby byli žáci/žákyně schopni komunikovat v různých společenských situacích:

- Ⓢ lokální odlišnosti
- Ⓢ formální jazyk, zdvořilostní fráze,
- Ⓢ slang, idiomatická spojení, frazeologie.

Člověk a svět práce

- Ⓢ příprava na život a pracovní uplatnění,
- Ⓢ znalost písemné komunikace,
- Ⓢ orientace v cizojazyčných informacích,
- Ⓢ porozumění textům obecným i odborným,
- Ⓢ simulace různých sociálních a pracovních situací.

Člověk a digitální svět

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci vhodným způsobem vzhledem ke komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- Ⓢ komunikuje na obecné a odborné rovině, s tím souvisí znalost odchylek a různých jazykových vrstev;
- Ⓢ vyjádří vlastní názor;
- Ⓢ diskutuje v cizím jazyce;
- Ⓢ zpracuje vlastní souvislý ústní nebo písemný projev;
- Ⓢ vyhledává informace, orientuje se v nich a efektivně je zpracovává;
- Ⓢ pracuje se slovníky, příručkami, médii;
- Ⓢ porozumí textům obecným i odborným;
- Ⓢ ovládá formální písemnou komunikaci.

Německý jazyk – 1. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně : 1. <i>uvědomí si slova pocházející z němčiny, uvědomí si slova podobná s němčinou, porozumí internacionalismům, vyhlásuje slovo, porozumí základním pokynům v knize, seznámí se se základními pravidly německého pravopisu,</i> 2. <i>rozumí přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích pronášeným zřetelně spisovným jazykem i s obsahem několika snadno odhadnutelných výrazů,</i> 3. <i>odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření,</i>	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním, - čtení a práce s textem, - mluvení zaměřené situačně i tematicky - zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků apod., - jednoduchý překlad, - interakce ústní, - interakce písemná. Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka), - slovní zásoba a její tvoření, běžné činnosti, dílna/ošetrovatelská péče.
4. <i>rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti,</i>	
5. <i>pozdraví a rozloučí se,</i> 6. <i>představí se, uvede, kde bydlí a odkud pochází,</i> 7. <i>představí své přátele,</i> 8. <i>zeptá se na adresu a uvede svoji,</i> 9. <i>zeptá se na věk a uvede svůj,</i> 10. <i>položí základní otázku,</i> 11. <i>reaguje na otázku,</i> 12. <i>počítá do 20,</i> 13. <i>vyjádří, jakými jazyky mluví, a zeptá se na totéž,</i> 14. <i>použije osobní zájmena v 1. pádě,</i> 15. <i>rozlišuje vykání a tykání,</i> 16. <i>tvoří jednoduché věty,</i> 17. <i>představí svoji rodinu, zjednodušeně vypráví rodokmen své rodiny,</i> 18. <i>vytvoří prezentaci o své rodině,</i>	Slovní zásoba - abeceda, - seznamování, - číslovky, - země, zvířata, - rodina, běžné činnosti, - číslovky do 100. Gramatika - osobní zájmena v 1. pádě, - vykání x tykání, - přítomný čas pravidelných sloves, - přítomný čas slovesa <i>sein</i>, - pořádek slov ve větě oznamovací a tázací, - přítomný čas slovesa <i>haben</i>, - člen neurčitý v 1. a 4. pádě, - přívlastňovací zájmena v 1. pádě.

19. vyjádří, čím je to, 20. vyjádří, co kdo dělá v různých osobách, 21. počítá do 100, 22. se zeptá na cenu a uvede cenu výrobku, 23. uvede své volnočasové aktivitu, 24. se zeptá kamarádů na jejich koníčky, 25. vyjádří, že něco ne/dělá rád, 26. pojmenuje běžné předměty, 27. vyjádří, jak se mu daří, 28. se zeptá kamarádů, jak se mají, 29. se zeptá kamarádů, jestli mají čas, 30. domluví místo setkání, 31. potvrdí/odmítne schůzku, 32. <i>vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům, pohotově a vhodně řeší každodenní snadno předvídatelné řečové situace i jednoduché a typické situace týkající se pracovní činnosti.</i>	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - Tematické okruhy: osobní údaje, první kontakty, seznamovací rozhovor, rodina, každodenní činnosti, vzájemná komunikace, dílna/ošetrovatelská péče.
---	--

Německý jazyk – 2. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně : 1. <i>vhodně používá překladové i jiné slovníky v tištěné i elektronické podobě a umí přeložit přiměřený text,</i> 2. <i>reaguje komunikativně správně v běžných životních situacích a v jednoduchých pracovních situacích v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků, odkáže si vyžádat a podat jednoduchou informaci, sdělit své stanovisko,</i>	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním, - čtení a práce s textem, - mluvení zaměřené situačně i tematicky, - zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků apod., - jednoduchý překlad, - interakce ústní, - interakce písemná. Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka)
3. <i>vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných</i>	Slovní zásoba - potraviny, nápoje, - množství, - jídelní lístek, objednávání v restauraci,

<i>komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru,</i> 4. vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov daného jazyka a využívá je pro porozumění textu i ve vlastním projevu, 5. pojmenuje běžné potraviny a nápoje, pokrmy,	- časové údaje – roční období, měsíce, dny v týdnu, - určení času, - škola, rozvrh, - povolání, - denní aktivity, - druhy bydlení, - pokoje, - nábytek, - barvy, vlastnosti, - volnočasové aktivity, - setkání s kamarády, - výlet a ostatní víkendové záliby.
6. zeptá se a uvede, kolik to stojí, uvede množství, 7. objedná si jídlo a pití v restauraci, 8. orientuje se v jídelním lístku, 9. vyjádří, co rád jí a co mu nechutná, 10. zjednodušeně uvede své stravovací návyky, 11. seznámí se s některými stravovacími návyky v německy mluvících zemích, 12. vyjádří, ve kterém ročním období a měsíci se co odehrává, 13. představí a popíše svoji školu, 14. vyjádří, jaký je den v týdnu, 15. zeptá se a odpoví, kolik je hodin, 16. navrhne čas setkání, 17. popíše svůj rozvrh, 18. uvede svůj plán dne, 19. pojmenuje některá povolání, 20. zeptá se, co kdo dělá, 21. vyjádří kde a jak bydlí, 22. pojmenuje jednotlivé pokoje, 23. popíše zařízení svého pokoje, 24. uvede vybrané vlastnosti a barvu, 25. popíše místo a okolí svého bydliště, 26. vyjádří, že se někde něco nachází, 27. popíše, kde se co nachází, 28. zeptá se na bydlení svých kamarádů,	Gramatika - člen určitý v 1. a 4. pádě, - vazba <i>ich finde</i> + 4. pád, - sloveso <i>mögen</i>, - vazba <i>ich möchte</i>, - spojky <i>und, aber, oder</i>, - tvorba otázek s <i>wann, wie lange, um wie viel Uhr, wie spät</i>, - <i>Uhr x Stunde</i>, - <i>am, im, von – bis</i> s časovými údaji, - člen určitý a neurčitý ve 3. pádě, - předložky se 3. pádem, - splývání předložky se členem, - předložky se 3. a 4. pádem, - člen určitý a neurčitý – opakování, - vazba <i>es gibt</i> + 4. pád. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - rozhovor v obchodě, v restauraci, - stravovací návyky, - nákupní seznam, jídelní lístek/menu, - školní rok, termíny, schůzky, - denní program, zábava, - práce a povolání, - písemný útvar – inzerát, - bydlení, plán bytu, můj pokoj, - písemný útvar – popis obrázku/fotografie.

29. seznámí se s vybranými zvyklostmi v německy mluvících zemích. 30. vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům, pohotově a vhodně řeší každodenní snadno předvídatelné řečové situace i jednoduché a typické situace týkající se pracovní činnosti.	
---	--

Německý jazyk – 3. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: - čte s porozuměním přiměřené texty včetně jednoduchých textů odborných, orientuje se v textu, v textu nalezne důležité informace, hlavní i vedlejší myšlenky, - zaznamená písemně hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého nebo přečteného textu, zformuluje vlastní myšlenky ve formě krátkého sdělení, jednoduchého popisu, vyprávění, osobního dopisu, pozdravů, blahopřání,	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním, - čtení a práce s textem, - mluvení zaměřené situačně i tematicky, - zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků apod., - jednoduchý překlad, - interakce ústní, - interakce písemná. Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka).
- uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka, dodržuje základní pravopisné normy; - používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci snadno předvídatelných situací,	Slovní zásoba - potraviny, nápoje, - množství, - jídelní lístek, - objednávání v restauraci, - nakupování, - roční období, měsíce, dny v týdnu, - určení času, rozvrh, - povolání, - místo bydliště, - pokoje, nábytek,

	- popis věcí, barvy, vlastnosti.
5. vyjádří, jak se dostane do školy, 6. uvede dopravní prostředky, které běžně užívá, 7. porozumí jednoduchému popisu města a jeho památek, 8. zorientuje se v plánu města, 9. zeptá se na cestu, popíše cestu, 10. napíše vzkaz kamarádům, 11. uvede, že něco měl, 12. vyjádří, kde byl, 13. pojmenuje části dne, 14. popíše svůj denní režim, 15. zeptá se na denní režim svých kamarádů, 16. porozumí, jaké bude počasí, 17. vyjádří, jaké je počasí, 18. napíše vlastní životopis, 19. <i>vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům, pohotově a vhodně řeší každodenní snadno předvídatelné řečové situace i jednoduché situace týkající se pracovní činnosti,</i>	Gramatika - všeobecný podmět <i>man</i>, - předložky se 4. pádem, - slovesa s odlučitelnou předponou, - minulý čas – préteritum sloves <i>sein</i> a <i>haben</i>, - způsobová slovesa. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - popis cesty, - orientace ve městě, - cestování dopravními prostředky, - písemný útvar – vzkaz, SMS, - denní program, běžný den, - počasí, předpověď počasí, - písemný útvar – pohled z dovolené, - písemný útvar – zjednodušená předpověď počasí, - životopis.
20. <i>má faktické znalosti především o základních geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků z oboru, a to v porovnání s reáliemi mateřské země a jazyka,</i> 21. <i>zná základní společenské zvyklosti a sociokulturní specifika zemí daného jazyka, uplatňuje je vhodně v komunikaci a při řešení problémů i v jiných předmětech.</i>	Poznatky o zemích studovaného jazyka - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí, - informace ze sociokulturního prostředí příslušných jazykových oblastí v kontextu znalostí o České republice.

6.1.4. Učební osnova předmětu Základy společenských věd

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník	1 hodina týdně
2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět Základy společenských věd připravuje (ZSV) žáky/žákyně k osvojení vědomostí a dovedností, považovaných za základní občanskou a společenskovední výbavu. Napomáhá spolu s dalšími všeobecnými předměty k dokončení občanské gramotnosti.

Předmět vede k pochopení základních společenských, hospodářských, politických a kulturních aspektů současného života, nevyjímaje ani psychologické, etické a právní kontexty mezilidských vztahů a pochopení individuality každé jednotlivé osobnosti. Předmět směřuje k demokratické diskuzi o aktuálních tématech, pomáhá v tvorbě postojů a hodnot moderního člověka, napomáhá pochopení odlišných kultur, na základě toho podporuje toleranci vůči minoritám.

Předmět vede žáky/žákyně ke kultivovanému projevu při běžné i profesní komunikaci a přispívá k právnímu vědomí žáků. ZSV vychází z občanské výchovy základních škol, avšak převážně výchovný charakter předmětu občanská výchova se u předmětu ZSV mění na charakter výrazněji naukový. Dostává se tedy na vyšší kvalitativní úroveň.

Obecný cíl předmětu:

Zařazení vyučovacího předmětu základy společenských věd ve školním vzdělávacím programu vyplývá z rámcově vzdělávacího programu, který školám stanovuje oblast společenskovedního vzdělávání.

Obecným cílem je připravit žáky/žákyně na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Předmět základy společenských věd směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace, k využívání nově získaných vědomostí a dovedností v současném praktickém životě žáků/žákyně i v jejich budoucím životě profesním.

Výuka se výrazně podílí na intelektuálním a sociálním rozvoji osobnosti žáka/žákyně, vede k rozšíření komunikačních schopností, především schopnosti kultivovaně, pojmově a formálně správně formulovat své názory, tyto názory obhajovat věcnou argumentací a diskutovat s partnery. Rozvíjí schopnost získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů (verbální, ikonické i kombinované).

Koncepce výuky významným způsobem přispívá k rozvoji funkční gramotnosti. Žáci a žákyně v řízené diskuzi porovnávají nově získané znalosti se svými osobními zkušenostmi z každodenního života. V hodinách i v domácí přípravě žáci a žákyně pravidelně využívají

tištěné informace, televizní zpravodajství i články a dokumenty elektronických médií. S pomocí vybraných textů a literatury postupně rozvíjejí čtenářskou gramotnost, především čtení s porozuměním. Práce s grafy, statistickými přehledy a tabulkami, procentními poměry pomáhá rozvíjet matematickou gramotnost. Oblasti ZSV se v řadě témat dotýkají vztahu člověka ke svému bezprostřednímu okolí, přírodě a životnímu prostředí jako celku. Jsou zdůrazňovány křehké vazby mezi lidskou kulturou a přírodou. Na konkrétních příkladech poznávají závažné důsledky lidských aktivit na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj a ochranu zdraví.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty:

- ⊗ dějepis,
- ⊗ právní nauka,
- ⊗ ekonomika,
- ⊗ biologie a základy ekologie.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- ⊗ práci s různými zdroji informací (internet, denní tisk, média, odborná literatura, výukové programy, exkurze a prohlídky významných objektů (Parlament ČR);
- ⊗ ke kritickému sledování a posuzování současného společenského, politického, kulturního a ekonomického života, k hledání vzájemných souvislostí mezi sledovanými jevy;
- ⊗ dovednosti plynule a s porozuměním informovat o významných aktuálních událostech;
- ⊗ aplikaci obecných poznatků na konkrétní situace z jejich života i dění ve společnosti;
- ⊗ porozumění základních principů demokratického uspořádání státu a k jejich obhajobě při porovnání s nedemokratickými režimy;
- ⊗ dovednosti reprodukovat získané poznatky z psychologie, sociologie, politologie, ekonomie, práva a oblasti mezinárodních vztahů;
- ⊗ prohloubení vědomostí, dovedností a návyků o zdravém způsobu života, riziku sociálně patologických jevů;
- ⊗ využití získaných poznatků v praktickém životě.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- ⊗ jako aktivní občané kriticky sledovali dění ve společnosti a prakticky se zapojovali do jeho pozitivního ovlivňování;
- ⊗ si uvědomovali vlastní identitu, obhajovali své názory a nenechali se manipulovat;
- ⊗ si žáci uvědomovali svou vlastní přímou odpovědnost za současný a hlavně budoucí stav společnosti;
- ⊗ byli slušnými a uvědomělými občany, chránícími základní demokratické principy;
- ⊗ uznávali, že základní hodnotou je život a proto je třeba jej chránit;
- ⊗ si vážili hodnot lidské práce, jednali hospodárně, neničili soukromý ani kolektivní majetek, ale naopak o něj pečovali jako dobří hospodáři;
- ⊗ jednali na základě správné hodnotové orientace;
- ⊗ znali svá práva a povinnosti;
- ⊗ měli zájem klást si ve svém životě praktické otázky filosofického a etického charakteru a hledali na ně odpovědi, aby přemýšleli o základním smyslu jejich života.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad,
- Ⓢ práce s interaktivní tabulí,
- Ⓢ řízená otevřená diskuze,
- Ⓢ popis,
- Ⓢ vyhledávání a práce informacemi z různých zdrojů (internet, multimédia, mapy, exkurze, výukové programy, besedy a přednášky),
- Ⓢ vysvětlení,
- Ⓢ odvozování obecných závěrů z konkrétních situací,
- Ⓢ zpracování problémových úkolů zejména z pracovního sešitu.

Fixační metody:

- Ⓢ verbální opakování,
- Ⓢ samostatné zpracování,
- Ⓢ praktické upevňování,
- Ⓢ aplikace poznatků z probraných témat na konkrétní jevy,
- Ⓢ rozlišování mezi jevy dle znaků a vlastností.

Prověřování a hodnocení žáků:

- Ⓢ písemné – zkoušení dílčí,
- Ⓢ písemné – zkoušení souhrnné,
- Ⓢ ústní zkoušení – dílčí (orientační) a souhrnné,
- Ⓢ referáty, seminární práce, příp. prezentace,
- Ⓢ vypracování domácích a problémových úkolů, samostatných a skupinových prací.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála,
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržením povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ souhrnné pololetní písemné práce,
- Ⓢ plynulý ústní projev,
- Ⓢ porozumění podstaty, vazeb a souvislostí, argumentaci,
- Ⓢ výsledky dílčích testů, samostatných prací a seminárních prací,
- Ⓢ pravidelnou docházku,
- Ⓢ aktivní přístup.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Základy společenských věd (ZSV) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence vede žáky/žákyně k tomu, aby:

- Ⓔ měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- Ⓔ uplatňovali různé techniky práce s textem, jako jsou prezentace, aktuální zpravodajství, přednášky, referáty, rozbor článků z tisku a dokumentů (Ústava ČR);
- Ⓔ uměli vyhledávat a zpracovávat informace, rozpoznávat v nich podstatná, nepodstatná příp. i manipulativní sdělení (práce s více zdroji, porovnání a vybírání podstatných a fakticky správných informací);
- Ⓔ využívali k učení různé informační zdroje včetně praktických zkušeností svých i druhých lidí (médií, tisk, internet, odborná literatura, přednášky, aktiv studio, umělecké dílo...);
- Ⓔ využívali při pracovních aktivitách a učení informací a poznatků příbuzných vědeckých disciplín (základy biologie a ekologie, ekonomika, mezinárodní vztahy, dějepis, dějiny kultury, právo, veřejné správy a regionálního rozvoje, veřejné správy EU...);
- Ⓔ s porozuměním poslouchali mluvený projev učitele či přednášejícího a pořizovali si samostatně zápis.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- Ⓔ jednat odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném (využívat konkrétních příkladů z dějin i současného života, využívat demokratických postupů v třídních samosprávách, ...);
- Ⓔ dodržovat zákony, respektovat práva, osobnost i kulturní specifiku druhých, aktivně vystupovat proti intoleranci, nesnášenlivosti, projevům xenofobie, diskriminace (při aktualitách se soustředit na projevy extremismu v regionu, využívat multinárodního složení ve třídách k diskusi o různých kulturách, vysvětlovat historické souvislosti extrémních ideologií, dokazovat na konkrétních příkladech nehumánnost extrémních ideologií, využívat přednášky zaměřené na sociální patologie a další škodlivé jevy ve společnosti);
- Ⓔ prostřednictvím médií aktuálně sledovat informace z domácí i zahraniční politiky, ekonomiky a společenského života (každou hodinu vkládat aktuality s následnou řízenou diskuzí k informacím);
- Ⓔ jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování (zásady slušnosti a společenského chování, tolerance, vedení diskuze, přijímání názorů druhých), přispívat k uplatňování hodnot demokracie (uvádět konkrétní příklady demokratických i nedemokratických postupů v ČR i v zahraničí, aplikovat demokratické principy a procedury na záležitosti třídy, exkurze do Poslanecké sněmovny příp. Senátu ČR);
- Ⓔ na základě znalostí historickým skutečností uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost, (zaměřovat se na státní svátky a připomenutí významných mezníků dějin ČR, připomínat dějiny české národa, významné české osobnosti minulosti i současnosti).

Kompetence k řešení problémů

- Ⓔ spolupracovat při řešení úkolů díky zařazování do skupin (pracovních týmů), zvládat rozdělení úkolů ve skupině dle individuálních schopností členů skupiny, nést odpovědnost za splnění přidělené části úkolu;
- Ⓔ zařazovat do výuky problémové úkoly, vyžadující volbu vhodných prostředků a způsobů řešení;
- Ⓔ uplatňovat při řešení problémových úkolů různé myšlenkové operace (zobecnění, odvozování, aplikace ...);
- Ⓔ využívat vždy dostatečné množství zdrojů k ověření výsledku, event. informace (nevycházet z ojedinelého názoru či tvrzení);

- ☉ navrhovat varianty řešení a na základě získaných poznatků je argumentací obhajovat.

Digitální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- ☉ pracovali s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- ☉ používali nové aplikace
- ☉ získávali informace z otevřených zdrojů
- ☉ využívali celosvětovou síť Internet
- ☉ Rozvíjeli digitální gramotnost a využívali moderních technologie ve výuce

Klíčové kompetence budou rozvíjeny těmito způsoby:

- ☉ exkurze
- ☉ týmové práce a zpracování projektů
- ☉ prezentace referátů s využitím dataprojektoru s připojením na PC a internet
- ☉ Prezentace a tvorba digitálního obsahu – tvorba podcastů, videí, interaktivních infografik.
- ☉ - Online vzdělávání a digitální nástroje – MOOC kurzy, umělá inteligence ve vzdělávání, simulace debat.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Základy společenských věd (ZSV) jsou zařazena tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- ☉ vyučovací předmět ZSV významným způsobem přispívá k občanské gramotnosti žáků vytvořením všeobecného občanského rozhledu, vede k osvojení takových modelů jednání, které jsou podmínkou pro utváření osobní odpovědnosti budoucích aktivních občanů demokratického státu;
- ☉ žáci/žákyně jsou v řízené diskusi vedeni ke kritické toleranci, zejména při kontaktu s minoritními skupinami společnosti;
- ☉ výuka je směřována tak, aby žáci byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a na základě poznatků si dokázali utvořit či upřesnit vlastní názor;
- ☉ žáci/žákyně si utvářejí hodnotový systém, potřebný k fungování demokratických principů;
- ☉ jsou vedeni k tomu, aby kulturně a asertivně dovedli jednat s lidmi, aby při jednání dokázali prosadit své oprávněné zájmy a zároveň nepotlačovali práva druhých (zařazovány praktické ukázky asertivního chování, ukázky společenských i neetických způsobů komunikace a chování);
- ☉ ve vhodných situacích jsou ochotni hledat kompromisní řešení;

- ☉ žáci/žákyně jsou ochotni se angažovat pro veřejný zájem a ve prospěch potřebných v ČR i v jiných zemích, chápou to jako svou občanskou povinnost (nadační činnost, prodej srdíček, adopce na dálku,);
- ☉ váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se jej chránit a zachovat pro budoucí generace – účast v projektech environmentální povahy.

Člověk a životní prostředí

- ☉ předmět ZSV se v průřezovém tématu člověk a životní prostředí podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje společnosti;
- ☉ žáci/žákyně jsou při výuce ZSV vedeni k zodpovědnému a hospodárnému přístupu k hodnotám (separace odpadu ve škole a její význam), k vztahu ke svému bezprostřednímu okolí (přezouvání, pořádek ve třídě, ve škole, v okolí školy) a k životnímu prostředí obecně;
- ☉ jsou směřováni ke kritickému sledování společenských skutečností, k odolnosti před manipulací ze strany médií, reklamy (řízená diskuze otevřená názorům druhé strany);
- ☉ žáci jsou vedeni k aktivnímu a zdravému způsobu života, k odmítání sociálně patologických jevů, uplatňují se při tom metody přednášek sociální prevence, využití výukových programů (Řekni drogám ne), exkurze v NVÚ Bělušice, besedy a řízená diskuze, četba úryvků z literatury (My děti ze stanice Zoo, Memento...);
- ☉ na konkrétních příkladech z médií i z vlastní zkušenosti (pobyt na výletech a kurzech školy) si uvědomují bolestné důsledky globálních problémů planety včetně problémů vztahu lidské kultury a přírody, zamýšlejí se nad řešeními (navrhují konkrétní opatření k zlepšení prostředí doma i ve škole).

Člověk a digitální svět

Ve společenskovědním vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali digitální technologie v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru, aby získávali a hodnotili informace z různých zdrojů.

Odborné kompetence:

Žáci/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu

- ☉ využívají základní informační zdroje, kriticky je zkoumají a ověřují, vybírají z nich podstatné informace;
- ☉ orientují se na trhu práce, zvládají sestavení obecného i strukturovaného životopisu;
- ☉ jsou zvyklí na týmovou práci ve prospěch pracovního kolektivu (zařazování skupinových či týmových prací);
- ☉ dokážou efektivně hospodařit se svými finančními prostředky;
- ☉ na základě získaných vědomostí a dovedností ovládají správné a účinné způsoby verbální i neverbální komunikace, používají zásady společenského chování, díky tomu jsou připraveni vhodným způsobem reprezentovat svou firmu a spoluvytvářet její image na veřejnosti;
- ☉ ovládají etický kodex ve vztahu k zaměstnavateli, firmě, práci (účast při prezentačních akcích „Vzdělávání, Sokrates...“;
- ☉ projevují zájem o ekonomické, politické, kulturní a společenské dění a prokazují v těchto oblastech základní přehled a pochopení souvislostí.

Základy společenských věd – 1. ročník
Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. <i>dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot;</i> 2. <i>objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky;</i> 3. <i>chápe význam celoživotního vzdělávání;</i> 4. <i>chápe pravidla správného učení a dovede je aplikovat v reálném životě;</i> 5. <i>popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...);</i> 6. <i>dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot;</i> 7. <i>uvede, jaká práva povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti;</i>	1 Člověk v lidském společenství - úvod - smysl a význam výchovy k občanství - význam vzdělání pro život - celoživotní vzdělávání - učení a volný čas - osobnost - charakter, svědomí, svoboda, morálka, etika - temperament - lidská společnost a společenské skupiny - sociální nerovnost - rodina, sousedství - komunita, veřejnost, dav - romská otázka, migranti, azylanti, emigranti
8. <i>objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky;</i> 9. <i>v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi), od špatného – nedemokratického jednání;</i>	2 Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím - druhy komunikace - konflikt a jeho zvládání - asertivita - umění odmítnout

Základy společenských věd – 2. ročník
Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání		Učivo
Žák/žákyně: 1. vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje...), jak si nacisté počínali na okupovaných územích; 2. uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti; 3. je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky...); 4. na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen);		1 Člověk v lidském společenství - politické strany - význam, chování, programy - úloha opozice - volby - politický radikalismus - extremismus - terorismus - rasismus, nacionalismus - anarchie - česká extremistická scéna - symbolika, občanské činnosti
5. uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; 6. uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost...); 7. vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky; 8. uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu a jeho ostatním lidem občan povinnosti; 9. uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné		2 Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím - stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva

volby a proč se jich mají lidé zúčastnit; popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran; 10. uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe; vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné; 11. uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti; 12. uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie; 13. dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie; 14. dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; 15. diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu;		
16. popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství; 17. vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému; 18. dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí).		3 Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR - právo a mravní odpovědnost v běžném životě; vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu - manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí

Základy společenských věd – 3. ročník
Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 32 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; 2. dovede reklamovat koupené zboží nebo služby; 3. dovede z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva; 4. objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví;	1 Člověk a právo - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech; kriminalita páchaná mladistvými
5. vysvětlí, co má vliv na cenu zboží; 6. dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti; 7. popíše, co má obsahovat pracovní smlouva; 8. dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech; 9. dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu; 10. dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; 11. vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění; 12. dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné; 13. vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří; 14. dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci; 15. vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti;	2 Člověk a hospodářství - trh a jeho fungování - hledání zaměstnání, služby úřadů práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - vznik, změna u končení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk - mzda časová a úkolová - daně, daňová přiznání - sociální a zdravotní pojištění - služby peněžních ústavů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům obecní a krajská samospráva
16. dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy;	3 Česká republika, Evropa a svět - současný svět: bohaté a chudé země, velmocí, ohniska napětí v soudobém světě

17. <i>popíše státní symboly;</i> 18. <i>popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel;</i> 19. <i>vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky;</i> 20. <i>uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě);</i> 21. <i>na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace;</i> 22. <i>uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě;</i> 23. <i>popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům;</i> 24. <i>na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem.</i>	- ČR a její sousedé - české státní symboly a národní symboly - globalizace - globální problémy - ČR a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě
--	--

6.1.5. Učební osnova předmětu Matematika

Obor vzdělání: **53-41-H/01 OŠETŘOVATEL**

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Matematika vybavuje žáka/ žákyni schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe.

Obecným cílem předmětu:

Předmět vychází z rámcového vzdělávacího programu matematické vzdělávání. Cílem předmětu je rozvoj intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Z hlediska matematické gramotnosti umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami.

Dále pak rozšiřuje čtenářskou gramotnost při řešení slovních úloh a úloh z praxe, vede žáky ke schopnosti nalézt informace a porozumět jim.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět je úzce spjat s:

- ⊗ Statistika
- ⊗ Fyzika
- ⊗ Ekonomika
- ⊗ Chemie
- ⊗ Informační technologie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- ⊗ využívání matematických dovedností při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtů i uplatnění matematických poznatků;
- ⊗ aplikování matematických poznatků a postupů v odborné složce vzdělávání;
- ⊗ matematizování reálné situace a na základě práce s matematickým modelem vyhodnotit výsledek řešení s ohledem na realitu;
- ⊗ zkoumání a řešení problémů ze všech možných hledisek;
- ⊗ diskutování o možnostech výsledků jejich řešení;
- ⊗ uvedení kladů a záporů různých způsobů řešení;
- ⊗ používání všech možných zdrojů informací;
- ⊗ uspořádání a vyhodnocení informací z hlediska uplatnění při řešení daného problému;
- ⊗ čtení s porozuměním matematického textu, grafů, diagramů, tabulek;
- ⊗ přesnému matematickému vyjadřování.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- ⊗ byli všestranně vzdělaní;
- ⊗ uměli uplatňovat matematické poznatky ve své odborné činnosti, ale byli schopni se celoživotně zdokonalovat ve své profesi i mít schopnost měnit profesní zaměření.
- ⊗ měli důvěru ve vlastní schopnosti;
- ⊗ byli precizní při práci a kontrola výsledků vlastní práce byla pro ně samozřejmostí;
- ⊗ naučili se hledat efektivní způsoby řešení problémů a využívat všech možných postupů při řešení vzniklých situací.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- ⊗ výklad učitele a řízený dialog,
- ⊗ popis reálných situací a možnosti uplatnění v praxi,
- ⊗ vysvětlení jiných možností řešení s ohledem na jednoduchost a efektivitu postupu,
- ⊗ vyhledávání informací v učebnici, tabulkách,
- ⊗ podle možností využití internetu, dataprojektoru, interaktivní tabule.

Fixační metody:

- ⊗ ústní opakování teorie s použitím textu, nebo bez něho,

- Ⓢ samostatné opakování na vhodně zvolených domácích úlohách,
- Ⓢ prezentace výsledků školní individuální nebo skupinové práce,
- Ⓢ samostatné zpracování praktických příkladů pro jednotlivé žáky, nebo skupiny žáků (pracovní listy),
- Ⓢ praktické upevňování látky na vhodně vybraných příkladech ze sbírky, nebo z připraveného textu,
- Ⓢ soutěže žáků.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyň:

- Ⓢ písemné zkoušení dílčí,
- Ⓢ písemné zkoušení souhrnné,
- Ⓢ orientační ústní zkoušení,
- Ⓢ prezentace domácích úkolů,
- Ⓢ aktivita v hodině.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála,
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržením povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ povinné souhrnné čtvrtletní a pololetní práce;
- Ⓢ uplatnění vhodných (co nejeefektivnějších) metod při řešení úloh;
- Ⓢ správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh;
- Ⓢ schopnost samostatného úsudku;
- Ⓢ schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie;
- Ⓢ úplnost a přehlednost řešení;
- Ⓢ schopnost rozpoznat vlastní chyby a příště se jim vyvarovat;
- Ⓢ úplnost a přehlednost řešení;
- Ⓢ samozřejmost kontroly výsledků;
- Ⓢ snahu o zlepšení v průběhu klasifikačního období;
- Ⓢ aktivitu při hodinách, zájem o konzultace a nápravu špatných výsledků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Matematika (M) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena:

- Ⓢ ve všech částech matematiky,
- Ⓢ zvláště je kladen důraz na uplatňování matematického způsobu myšlení,
- Ⓢ navrhování různých variant řešení,
- Ⓢ zdůvodňování zvoleného postupu a ověřování dosažených výsledků.

Matematické kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena:

- Ⓢ při řešení praktických příkladů zvláště v planimetrii, stereometrii a goniometrii;
- Ⓢ žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby uměli používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- Ⓢ schopností numerické aplikace i správného používání jednotek;
- Ⓢ aplikování znalostí o základních tvarech a vzájemné poloze předmětů;
- Ⓢ v nauce o funkcích, kde se učí vytvářet tabulky, grafy, pracovat čistě a pečlivě, hledat souvislosti mezi výpočtem a znázorněním.

Tyto kompetence jsou rozvíjeny nejen výkladem s použitím textu připraveného učitelem na interaktivní tabuli, ale i opakováním na vhodně zvolených úlohách. Na samostatném vyhledávání informací z dostupných pramenů (učebnice, sbírka, učitelem zadaný text, internet.)

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ vyhledávání a zpracování informací z internetu,
- Ⓢ kritická práce s AI,
- Ⓢ vytváření prezentací,
- Ⓢ zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Matematika (M) jsou zařazena tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby:

- Ⓢ měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- Ⓢ dovedli jednat s lidmi,
- Ⓢ diskutovali na dané téma,
- Ⓢ hledali kompromisní řešení,
- Ⓢ vhodně komunikovali, vyjednávali a řešili konflikty.

Člověk a svět práce:

Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby:

- Ⓢ si uvědomovali odpovědnost za svůj vlastní život,
- Ⓢ byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře,
- Ⓢ vhodně pracovali s informacemi, vyhodnocovali a správně využívali.

Člověk a digitální svět

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým

modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby

- Ⓢ používali základní a aplikační programové vybavení počítače,
- Ⓢ pracovali s informacemi z různých zdrojů,
- Ⓢ využívali komunikační prostředky.

Metody a formy práce použité k rozvíjení osnovných požadavků vyplývají z pojetí výuky a ze specifických podmínek soukromé školy. Jsou založeny na individuálním přístupu k žákům, na možnosti využívání konsultací, na možnostech získávat a zpracovávat informace, pracovat s výpočetní a informační technikou. Na všech možnostech moderního vybavení školy.

Odborné kompetence

Žák/žákyně prostřednictvím tohoto předmětu:

- Ⓢ ovládá základy matematické terminologie, frazeologie a symboliky;
- Ⓢ umí analyzovat text úloh, postihnout v něm matematický problém a uplatnit své vědomosti při řešení praktických příkladů;
- Ⓢ umí odhadnout výsledek a posoudit jeho reálnost;
- Ⓢ zpracovává doklady, které souvisí s evidencí zásob, evidencí dlouhodobého majetku, zvolí správné matematické postupy a metody;
- Ⓢ umí využívat a vytvářet různé grafické znázornění – grafy, tabulky;
- Ⓢ provádí reálný odhad výsledků řešení praktického úkolu.

Na základě matematického vzdělání je žák/žákyně schopen porozumět kvantitativním, nebo prostorovým vztahům, a to jak z hlediska přípravy žáků/žákyně pro studium na vysokých školách, tak i pro uplatnění získaných poznatků v praktickém životě.

Matematika – 1. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 68 hodin)

Výsledek vzdělávání	Učivo
Žák: - provádí aritmetické operace v R; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - používá různé zápisy reálného čísla; - určí řád reálného čísla; - zaokrouhlí reálné číslo; - znázorní reálné číslo na číselné ose; - zapiše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapiše operace s intervaly (sjednocení, průnik); - určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru; - řeší praktické úlohy z oboru vzdělávání za použití trojčlenky a procentového počtu;	1. Operace s čísly - číselný obor R - aritmetické operace v číselných oborech R - interval jako číselné množiny - operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) - různé zápisy reálného čísla - užití procentového počtu - mocniny s celočíselným mocnitelem - odmocniny - základy finanční matematiky - slovní úlohy

11. provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem; 12. orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů; 13. provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, úrok; 14. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	
15. provádí operace s číselnými výrazy; 16. určí definiční obor lomeného výrazu; 17. provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) a výrazy; 18. rozloží mnohočlen na součin a užívá vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin; 19. modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; 20. na základě zadaných vzorců určí: výsledné částky při spoření, splátky úvěrů; 21. interpretuje výrazy, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; 22. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Číselné a algebraické výrazy - číselné výrazy - mnohočleny - lomené výrazy - algebraické výrazy - definiční obor lomeného výrazu - slovní úlohy
23. řeší lineární rovnice o jedné neznámé v množině R ; 24. řeší v R soustavy lineárních rovnic; 25. řeší v R lineární nerovnice o jedné neznámé a jejich soustavy; 26. vyjádří neznámou ze vzorce; 27. užije řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh; 28. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	3. Řešení rovnic a nerovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - soustavy lineárních rovnic a nerovnic - rovnice s neznámou ve jmenovateli - úpravy rovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy

Matematika – 2. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledek vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

1. dle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestrojí graf funkce; 2. určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní; 3. rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot; 4. určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; 5. v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; 6. řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; 7. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	1. Funkce - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - druhy funkcí: přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, kvadratická funkce - slovní úlohy
8. užívá pojmy úhel a jeho velikost; 9. vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$; 10. určí hodnoty $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ pro $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ pomocí kalkulačky; 11. řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku; 12. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Goniometrie a trigonometrie - goniometrické funkce $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ v intervalu $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - slovní úlohy
13. užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; 14. sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků; 15. řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a věty Pythagorovy; 16. graficky rozdělí úsečku v daném poměru; 17. graficky změní velikost úsečky v daném poměru; 18. určí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a z daných prvků určí jejich obvod a obsah; 19. určí obvod a obsah kruhu; - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice; 20. určí obvod a obsah složených rovinných útvarů; 21. užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; 22. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	3. Planimetrie - planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Trojúhelníky - kružnice, kruh a jejich části - rovinné útvary - konvexní a nekonvexní - mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky - složené útvary

Matematika – 3.ročník**Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 32 hodin)**

Výsledek vzdělávání	Učivo
1. určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a rovin, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; 2. určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; 3. určuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; 4. charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; 5. určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; 6. využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; 7. aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; 8. užívá a převádí jednotky objemu; 9. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	1. Stereometrie - polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu a objemu těles, složených těles
10. užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev; 11. určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech; 12. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Pravděpodobnost v praktických úlohách - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu
13. užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr; 14. porovnává soubory dat; 15. interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách; 16. určí aritmetický průměr; 17. určí četnost a relativní četnost znaku; 18. čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; 19. při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	3. Práce s daty v praktických úlohách - statistický soubor a jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - aritmetický průměr - statistická data v grafech a tabulkách

6.1.6. Učební osnova předmětu Fyzika

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Výuka navazuje na fyzikální poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a prohlubuje. Předmět Fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět. Učivo je členěno do celků, které v dané posloupnosti představují obsahově a logicky uspořádaný systém.

Obecný cíl předmětu:

Vyučování probíhá ve vazbě na matematiku a ostatní přírodovědně vzdělávací předměty. Fyzikální vzdělávání by mělo přispět k pochopení přírodních jevů a zákonitostí probíhajících v neživé přírodě, k pochopení principů technických zařízení a přístrojů používaných v profesním i osobním životě. Cílem předmětu je výchova žáků k tomu, aby dovedli využít fyzikálních poznatků v praktickém životě a vysvětlit jejich význam v praxi. Vysvětlí fyzikální poznatek (data, zákony, pojmy, teorie, metody). Dále je žák schopen popsat matematické vztahy mezi fyzikálními veličinami, vysvětlit význam fyzikálních konstant ve vztazích. Řeší fyzikální úlohy a problémy. Výuka navazuje na poznatky získané v základním vzdělání a dále je rozvíjí.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět fyzika je úzce spjat s předměty:

- Matematika
- Informační technologie
- Elektrotechnika
- Chemie

Důležitou součástí výuky jsou aplikace poznatků v běžném životě a laboratorní práce. Jejich výběr se řídí potřebami vzdělávacího programu a vybavením školy.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- ☉ využívali fyzikálních poznatků v běžném životě i ve své profesi;
- ☉ orientovali se a uměli vysvětlit jednoduché fyzikální jevy;
- ☉ prokázali znalosti fyzikálních zákonů a zákonitostí při řešení jednoduchých přírodovědných problémů;
- ☉ zpracovávali a vyhodnocovali údaje získané při fyzikálním měření a experimentech
- ☉ uměli používat běžné násobné a dílčí fyzikální jednotky;
- ☉ zdůvodnili využití obnovitelných zdrojů energií a nutnost šetření všech druhů energií i životního prostředí;
- ☉ samostatně vyhledávali a třídili informace;
- ☉ porozuměli jednoduchému odbornému textu;
- ☉ dokázali aplikovat fyzikální, chemické a matematické zákony při výpočtech.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- ☉ získali motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí v občanském životě i odborném zaměření;
- ☉ měli motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné i technické oblasti;
- ☉ dodržovali zásady bezpečnosti a hygieny práce;
- ☉ využívali fyzikální poznatky v odborné praxi i v občanském životě;
- ☉ využívali získaných poznatků ve prospěch ochrany životního prostředí, lidského zdraví a principů udržitelného zdroje.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- ☉ výklad s použitím dostupné audiovizuální techniky;
- ☉ popis fyzikálních jevů na základě uplatnění vlastních zkušeností a pokusů žáků;
- ☉ vysvětlení zákonů fyziky na vhodných příkladech z technické praxe;
- ☉ popis chemických jevů na základě uplatnění vlastních zkušeností a experimentů žáků;
- ☉ vyhledávání informací v dostupné literatuře a použitím potřebných počítačových programů;
- ☉ samostatná práce s internetem při vyhledávání doplňujících informací podle zájmu žáků.

Fixační metody:

- ☉ ústní opakování zaměřené na pochopení fyzikálních zákonů a principů;
- ☉ samostatné zpracování prezentací na zadané téma s využitím vhodných zdrojů (odborná literatura, internet);
- ☉ praktické upevňování vědomostí při řešení vhodných početních příkladů s fyzikální tematikou.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyně:

- ☉ písemné – praktické zkoušení dílčí zaměřené na znalost zákonů, rozměrů a jednotek;
- ☉ písemné – praktické vypracování úloh a výpočtů prováděných jak ve škole tak doma;

- ☉ orientační ústní zkoušení zaměřené na hodnocení schopností žáků/žákynů správně se vyjadřovat a vyvozovat správné závěry v souladu se získanými poznatky.

Způsob hodnocení:

- ☉ pětistupňová klasifikační škála,
- ☉ pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- ☉ používání platných zákonů a vhodných fyzikálních jednotek,
- ☉ samozřejmost kontroly výsledků,
- ☉ uplatnění vlastních návrhů a metod při konání domácích úkolů,
- ☉ aktivitu při hodinách a snahu o zlepšení v průběhu celého klasifikačního období.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Fyzika jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence

Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby:

- ☉ správně formulovali své myšlenky ústně i písemně,
- ☉ aktivně se účastnili diskusí,
- ☉ formulovali a obhajovali své postoje na základě znalosti fyzikálních zákonů.

Kompetenci k řešení problémů

Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby:

- ☉ se naučili správně určit podstatu problému,
- ☉ získali pro řešení potřebné informace,
- ☉ navrhovali postupy řešení,
- ☉ vyhodnocovali efektivnost a správnost zvoleného postupu při hodnocení dosažených výsledků.

Kompetence budou rozvíjeny těmito způsoby:

- ☉ exkurze,
- ☉ návštěva Planetária,
- ☉ besedy s odborníky,
- ☉ zpracování a prezentace seminárních prací.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🌐 vyhledávání a zpracování informací z internetu,
- 🌐 umí pracovat s nástroji umělé inteligence,
- 🌐 využívá digitální technologie ve škole i v pracovním životě,
- 🌐 ovládá základní digitální zařízení, aplikace a online služby,
- 🌐 kriticky posuzuje věrohodnost dat, jejich kvalitu a relevanci,
- 🌐 vytváření prezentací,
- 🌐 zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Fyzika jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Člověk a životní prostředí

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje problémy se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům potřebný základ pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Toto průřezové téma je rozvíjeno těmito způsoby:

- 🌐 exkurze,
- 🌐 besedy s odborníky,
- 🌐 zpracování a prezentace seminárních prací.

Odborné kompetence:

Žák/žákyně studiem tohoto předmětu:

- 🌐 dovede uplatňovat teoretické poznatky při řešení praktických úloh;
- 🌐 chápe přínos fyzikálního poznávání při objasňování jevů v přírodě;
- 🌐 využije znalosti v každodenním životě, pro ochranu životního prostředí i svého zdraví;
- 🌐 umí tyto poznatky uplatňovat ve své profesi i v běžném životě;
- 🌐 rozumí základním fyzikálním operacím;
- 🌐 orientuje se v odborném textu.

Fyzika – 1. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledek vzdělávání	Učivo
Žák: 1. Rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; 2. určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; 3. určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; 4. vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; 5. určí výslednici sil působících na těleso; 6. aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh;	1. Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
7. vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; 8. vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; 9. popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; 10. popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	2. Termika - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství
11. popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; 12. řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; 13. popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; 14. určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; 15. popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice;	3. Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
16. rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; 17. charakterizuje základní vlastnosti zvuku; 18. chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; 19. charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; 20. řeší úlohy na odraz a lom světla; 21. řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad;	4. Vlnění a optika - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
22. popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; 23. popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; 24. vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; 25. popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru;	5. Fyzika atomu - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití
26. charakterizuje Slunce jako hvězdu; 27. popíše objekty ve sluneční soustavě; 28. zná příklady základních typů hvězd	6. Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

6.1.7. Učební osnova předmětu Základy ekologie

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět Základy ekologie (ZE) přispívá k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků/žákyň o světě, který je obklopuje. Napomáhá k porozumění velmi složitých a křehkých vztahů mezi živými organismy a životním prostředím, vede k pochopení významu potřebných vědeckých, technických metod, nástrojů a pracovních postupů, které vycházejí ze zásad trvale udržitelného rozvoje lidské kultury. Předmět vychází z učiva biologie základní školy, na toto učivo fakticky navazuje. Bez tohoto základu, naznačujícího nesmírnou provázanost a komplikovanost vazeb a vztahů mezi člověkem a okolním prostředím, by učivo ZE svým obsahem nemohlo podat komplexní informaci.

Obecný cíl předmětu:

Cíl předmětu Základy ekologie vychází z rámcového vzdělávacího programu, kde je zařazen v oblasti přírodovědného vzdělání společně s fyzikou a biologií. Podporuje u žáků a žákyň zájem o životní prostředí, přírodu a v neposlední řadě také o místní region. Obsah učiva je rozdělen na dvě části. V první části se předmět podílí na připomenutí a rozšíření nejzákladnějších poznatků z oblasti životního prostředí. Žákům/žákyním nabízí informace o živých organismech, o prostředí, v němž žijí a o vzájemných vztazích mezi organismy a prostředím. V druhé části navazuje na tyto poznatky učivo o základních antropomorfních vlivech na globální ekosystém, na jednotlivé složky životního prostředí (atmosféru, hydrosféru, litosféru a biosféru) i na kvalitu života přímo v regionu. Obě části se v průběhu výuky prolínají. Předmět nevnučuje žádné neměnné pravdy, ale nabízí možné varianty řešení problémů, slučitelné s principy udržitelného rozvoje. Podněcuje a vychovává žáky/žákyně k otevřené a demokratické diskuzi o narušených vztazích mezi přírodou a lidskou kulturou. Předmět připravuje žáky/žákyně na budoucí profesní i osobní život, vede je ke kritickému myšlení, nepodléhajícímu manipulaci médií. Výuka se významně podílí na intelektuálním a sociálním rozvoji osobnosti žáků/žákyň, prohlubuje všestranné i odborné vzdělávání nabízené školou.

Rozvoj a podpora typů gramotnosti:

Přírodovědná gramotnost

Tento předmět se prioritně věnuje rozvoji přírodovědné gramotnosti. Vede ke schopnosti využívat získané přírodovědné poznatky k společensky žádoucím postojům, k životnímu prostředí a jeho

ochraně, k životu v rámci principů trvale udržitelného rozvoje a k zodpovědné péči o vlastní zdraví. Rozvoj této gramotnosti je také podporován různými exkurzemi a praktickou činností ve volné přírodě. K vytváření pozitivního vztahu k přírodě jsou využívány sportovně rekreační kurzy – lyžařský a vodácký.

Funkční gramotnost:

Žáci a žákyně pracují s odbornými texty, kterým se učí porozumět. Předmět ZE je koncipován k podpoře samostatnosti, trvalému prohlubování znalostí a k zodpovědnému přístupu k přírodě a životnímu prostředí při výkonu budoucího povolání.

Čtenářská gramotnost:

Při samostudiu a při zpracování seminárních prací a jejich prezentací využívají žáci a žákyně mnoho tištěných i elektronických informací, vybírají podstatná fakta, vyřazují nevýznamné či nepřesné informace, setkávají se s cizími či odbornými termíny, jejichž význam poznávají. Poznávají a učí se dodržovat právní rámec pro legální využívání cizích myšlenek a částí textů ve vlastních písemných projevech.

Matematická gramotnost

Okrajově je také rozvíjena tato gramotnost. Žáci a žákyně pracují s tabulkami, grafy, procenty.

Informační gramotnost

Tato gramotnost je rozvíjena mimo jiné prostřednictvím práce s interaktivní tabulí, která umožňuje názorné vyučování. Při výuce jsou využívány multimediální pomůcky, filmové dokumenty. Žáci a žákyně standardně pracují s IC technologiemi při zpracování seminárních prací, prezentací a při samostudiu prostřednictvím e-learningu.

Sociální gramotnost

K rozvoji přispívá zaměření na regionální aspekty ochrany životního prostředí. Žáci a žákyně se seznamují s právními normami nakládání s odpady, jsou motivováni k týmové účasti při praktické separaci odpadů. Do výuky jsou zařazovány problémové úkoly z praktického života. Žáci a žákyně pracují s konkrétními daty, seznamují se s moderními přístupy a ekonomickými metodami šetrnými k přírodě. To může výrazně ovlivnit jejich rozhodování v budoucím občanském a profesním životě.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět je úzce spjat s:

- ⊗ Základy společenských věd
- ⊗ Ekonomika
- ⊗ Právo
- ⊗ Biologie
- ⊗ Chemie
- ⊗ Informační technologie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- ⊗ práci se zdroji informací (internet, odborná literatura, denní tisk, výukové programy);
- ⊗ prohloubení vědomostí a návyků o správné činnosti při mimořádných situacích;
- ⊗ dovednosti plynule a s porozuměním informovat o aktuálních záležitostech v oblasti životního prostředí;
- ⊗ dovednosti vysvětlovat vztahy mezi životním prostředím a lidskou kulturou a na podkladě přijatých vědeckých poznatků své závěry také argumentovat;
- ⊗ zapojování se do projektů a soutěží;
- ⊗ interpretaci vlastních mediálních výstupů (prezentace apod.).

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ v současné době i v budoucím občanském životě jednali odpovědně v duchu dlouhodobě udržitelného rozvoje lidské společnosti;
- Ⓢ se kriticky zamýšleli nad stavem okolního globálního světa i svého bezprostředního okolí;
- Ⓢ zaujímal k zásadním ekologickým problémům aktivní postoj, rozhodně vystupovali proti poškozování životního prostředí, plošné devastaci krajiny;
- Ⓢ se při každodenní činnosti projevovali jako dobří a šetrní hospodáři ve vztahu k omezeným přírodním zdrojům i při nakládání s odpady;
- Ⓢ se s ohledem na získané vědomosti dokázali vyhnout rizikovým faktorům, ohrožujícím jejich zdraví (emise, UV záření, pesticidy...);
- Ⓢ posílili vlastní názor a bez obav jej dokázali projevit a obhájit, aby nepodléhali manipulaci ze strany médií a reklamy.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad,
- Ⓢ popis,
- Ⓢ vysvětlení,
- Ⓢ odvozování,
- Ⓢ vyhledávání informací,
- Ⓢ práce s informacemi, internet, multimédia, interaktivní tabule, exkurze a praktické ukázky v terénu, výukové programy,
- Ⓢ řízená diskuze.

Fixační metody:

- Ⓢ ústní opakování,
- Ⓢ samostatné zpracování,
- Ⓢ praktické upevňování,
- Ⓢ aplikace probraných témat na konkrétní jevy a procesy v životním prostředí.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyně:

- Ⓢ písemné - zkoušení dílčí,
- Ⓢ písemné - zkoušení souhrnné,
- Ⓢ ústní zkoušení – dílčí a souhrnné,
- Ⓢ prezentace, referáty, seminární práce,
- Ⓢ vypracování domácích úkolů, problémových úkolů, samostatných či skupinových prací.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála.
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ souhrnné pololetní písemné práce,
- Ⓢ plynulý ústní projev,

- Ⓢ porozumění podstaty problému a argumentaci,
- Ⓢ výsledky dílčích testů, samostatných prací a seminárních prací,
- Ⓢ pravidelnou docházku,
- Ⓢ aktivní přístup.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Základy ekologie (ZE) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů

Tato kompetence bude rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ vyučující i samotný obsah učiva nabízejí při výuce prostor k zpracování úkolů, u kterých je nezbytné nejdříve získat dílčí informace a z nich dovodit podstatu problému či jeho řešení;
- Ⓢ žáci/žákyně spolupracují při řešení úkolů díky zařazování do skupin (pracovních týmů);
- Ⓢ vyučující zavádí do pracovní činnosti úkoly s možností několika variant řešení, vede žáky/žákyně k porovnávání a výběru na základě získaných vědeckých poznatků;
- Ⓢ žáci/žákyně sami volí prostředky, pomůcky, zdroje informací vhodné ke splnění jednotlivých aktivit;
- Ⓢ žáci/žákyně při pracovních aktivitách využívají informací a poznatků příbuzných vědeckých disciplín.

Komunikativní kompetence

Tato kompetence bude rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ samostatné zvládnutí písemně zaznamenat poznámky ze souvislých textů, přednášek, výukových programů, exkurzí;
- Ⓢ rozpoznání a vybrání podstatných informací;
- Ⓢ na základě znalosti odborných pojmů a základních cizojazyčných názvů formulují své myšlenky srozumitelně, přehledně, souvisle;
- Ⓢ aktivně se účastní diskuzí, argumentují a v souladu se zásadami kultury projevu a chování obhajují své názory a postoje;
- Ⓢ ovládají a dodržují odbornou terminologii.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Tato kompetence bude rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ žáci/žákyně na základě ověřených vědeckých faktů jednají odpovědně v zájmu svém i veřejném;
- Ⓢ chápou význam životního prostředí pro člověka a jednají ve svém bezprostředním okolí v duchu udržitelného rozvoje;
- Ⓢ prostřednictvím masových médií aktuálně sledují novinky v oblasti životního prostředí, zvládají kriticky posoudit a vyhodnotit konkrétní antropomorfní zásah;
- Ⓢ podporují šetrný přístup k životnímu prostředí, aktivně vystupují proti plošné devastaci krajiny, proti ohrožování a poškozování životního prostředí.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🌐 vyhledávání a zpracování informací z internetu,
- 🌐 kritická práce s AI,
- 🌐 vytváření prezentací,
- 🌐 zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Základy ekologie jsou zařazena tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Tímto průřezovým tématem jsou žáci/žákyně vedeni k tomu, aby:

- 🌐 si utvářeli hodnotový systém, vážili si života a zdraví jako základních hodnot;
- 🌐 byli připraveni klást si základní existenční otázky;
- 🌐 vážili si dobrého životního prostředí, snažili se jej chránit a zachovat pro budoucí generace podle principů trvale udržitelného vývoje.

Člověk a digitální svět

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Člověk a životní prostředí

Tímto průřezovým tématem jsou žáci/žákyně vedeni k tomu, aby:

- 🌐 chápali zákonitosti vlivu prostředí na zdraví a kvalitu života;
- 🌐 si byli vědomi vzájemných souvislostí mezi ekologickými a ekonomickými (příp. sociálními) aspekty, pokud hlediska stojí proti sobě, hledají přijatelná řešení, výhodná pro celou společnost;
- 🌐 se na konkrétních případech ve městě či regionu seznámili s negativními i pozitivními vlivy člověka na krajinu a její ráz, to vede k úctě k přírodě a patriotismu;
- 🌐 vzhledem k získaným informacím uplatnili ve svém občanském a později profesním životě principy zdravého životního stylu;
- 🌐 s ohledem na budoucnost lidské kultury odpovědně a zodpovědně přistupovali k vzácným zdrojům, včetně separace využitelných odpadů ve škole;
- 🌐 se zapojovali do výukových programů, praktických projektů a soutěží v oblasti ŽP, a to i v hodnocení výsledků práce;
- 🌐 odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích při školní výuce i v běžném životě.

Odborné kompetence:

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- 🌐 je zvyklý na týmovou práci ve prospěch kolektivu;

- ☉ zná a dodržuje základní právní předpisy související s ochranou životního prostředí;
- ☉ při své praktické činnosti (v pracovním procesu i běžném občanském životě) zvažuje vliv na životní prostředí, rozpozná šetrná a ekologická řešení;
- ☉ jedná ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje;
- ☉ je zvyklý využívat informační zdroje, kriticky je zkoumat a ověřovat, vybírat podstatné údaje, není manipulovatelný;
- ☉ je vybaven základními informacemi o nových vědeckých vynálezech a technologických postupech, které pomáhají řešit globální ekologické problémy.

Základy ekologie – 1. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žáyně: 1. <i>charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi;</i> 2. <i>vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav;</i>	1 Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav (systémové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, adaptace, růst a vývoj)
3. <i>vysvětlí základní ekologické pojmy;</i> 4. <i>charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy);</i> 5. <i>charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu;</i> 6. <i>uvede příklad potravního řetězce;</i> 7. <i>popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického;</i> 8. <i>charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;</i>	2 Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny
9. <i>popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody;</i> 10. <i>hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí;</i> 11. <i>charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví;</i> 12. <i>popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí;</i> 13. <i>dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky;</i> 14. <i>charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí;</i> 15. <i>popíše způsoby nakládání s odpady;</i> 16. <i>charakterizuje globální problémy na Zemi;</i> 17. <i>uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci;</i>	3 Člověk a životní prostředí - člověk a vývoj jeho vztahu k přírodě - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činnosti člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady

18. uveďte příklady chráněných území v ČR a v regionu; 19. uveďte základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; 20. vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; 21. zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; 22. na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému; 23. popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; 24. orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech;	
---	--

6.1.8. Učební osnova předmětu Chemie

Obor vzdělání: **53-41-H/01 OŠETŘOVATEL**

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Učivo obecné a anorganické chemie dává potřebné základy znalostí chemické terminologie a chemických zákonitostí. Ty jsou v rámci předmětu chemie aplikovány v chemii organické a biochemii. Podstata zákonitostí a jevů je prohlubována ve fyzikální chemii. V učivu organické chemie je kladen důraz zejména na názvosloví, charakteristiku jednotlivých skupin sloučenin, jejich reaktivitu, přípravu a využití v organické syntéze. V učivu biochemie, se odráží současné trendy vzdělávání soustřeďující se na biochemické mechanismy na úrovni buňky a na prudký rozvoj výzkumu genetické informace a jejího využití. Předmět biochemie navazuje na výsledky vzdělávání předmětů základy ekologie a biologie – poznatky o buňce, rozmnožování, dědičnosti, metabolismu a potravních vztahů v přírodě. Je provázán s chemickou technologií v oblasti zpracování recentních surovin (tuky, cukry, polysacharidy), biotechnologií (kvasné procesy, produkce vitaminů, využití enzymů) a technologií makromolekulárních látek (přírodní makromolekulární látky a jejich vlastnosti).

Obecný cíl předmětu:

Předmět Chemie poskytuje žákům základní teoretické vědomosti a dovednosti z obecné chemie, z chemie anorganických a organických sloučenin, fyzikální chemie, základů biochemie a chemie polymerů. Cílem předmětu je poskytnout žákům soubor poznatků o

chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti vedoucí k pochopení a objasnění průběhu chemických dějů, jež budou využitelné jak v odborné praxi, tak v občanském životě.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět chemie je úzce spjat s předměty:

- Ⓢ Matematika
- Ⓢ Informační technologie
- Ⓢ Elektrotechnika
- Ⓢ Fyzika

Důležitou součástí výuky jsou aplikace poznatků v běžném životě a laboratorní práce. Jejich výběr se řídí potřebami vzdělávacího programu a vybavením školy.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ využívali chemických poznatků v běžném životě i ve své profesi;
- Ⓢ zpracovávali a vyhodnocovali údaje získané při fyzikálním měření a experimentech;
- Ⓢ uměli používat běžné násobné a dílčí fyzikální a chemické jednotky;
- Ⓢ pochopili a osvojili si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví;
- Ⓢ získali přehled o systému chemických prvků a sloučenin;
- Ⓢ osvojili si základní poznatky o charakteristice chemického děje a naučili se logicky vyvozovat závěry plynoucí z chemických reakcí;
- Ⓢ znali vlastnosti a využití běžných chemických látek v odborné praxi i v občanském životě a jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí;
- Ⓢ dovedli pracovat s různými informačními zdroji;
- Ⓢ zdůvodnili využití obnovitelných zdrojů energií a nutnost šetření všech druhů energií i životního prostředí;
- Ⓢ samostatně vyhledávali a třídili informace.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ získali motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí v občanském životě i odborném zaměření;
- Ⓢ měli motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné i technické oblasti;
- Ⓢ dodržovali zásady bezpečnosti a hygieny práce;
- Ⓢ využívali fyzikální poznatky v odborné praxi i v občanském životě;
- Ⓢ využívali získaných poznatků ve prospěch ochrany životního prostředí, lidského zdraví a principů udržitelného zdroje.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad s použitím dostupné audiovizuální techniky,
- Ⓢ vysvětlení zákonů chemie na vhodných příkladech z technické praxe,
- Ⓢ popis chemických jevů na základě uplatnění vlastních zkušeností a experimentů žáků,
- Ⓢ vyhledávání informací v dostupné literatuře a použitím potřebných počítačových programů,

- ☉ samostatná práce s internetem při vyhledávání doplňujících informací podle zájmu žáků.

Fixační metody:

- ☉ ústní opakování zaměřené na pochopení chemických a fyzikálních zákonů a principů,
- ☉ samostatné zpracování prezentací na zadané téma s využitím vhodných zdrojů (odborná literatura, internet),
- ☉ praktické upevňování vědomostí při řešení vhodných početních příkladů s chemickou, fyzikální a biochemickou tematikou.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyň:

- ☉ písemné – praktické zkoušení dílčí zaměřené na znalost zákonů, rozměrů a jednotek,
- ☉ písemné – praktické vypracování úloh a výpočtů prováděných jak ve škole tak doma,
- ☉ orientační ústní zkoušení zaměřené na hodnocení schopností žáků/žákyň správně se vyjadřovat a vyvozovat správné závěry v souladu se získanými poznatky.

Způsob hodnocení:

- ☉ pětistupňová klasifikační škála,
- ☉ pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- ☉ používání platných zákonů a vhodných fyzikálních a chemických jednotek a chemického názvosloví,
- ☉ samozřejmost kontroly výsledků,
- ☉ uplatnění vlastních návrhů a metod při konání domácích úkolů,
- ☉ aktivitu při hodinách a snahu o zlepšení v průběhu celého klasifikačního období.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Chemie jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence

Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby:

- ☉ správně formulovali své myšlenky ústně i písemně,
- ☉ aktivně se účastnili diskusí,
- ☉ formulovali a obhajovali své postoje na základě znalosti chemických zákonů.

Kompetenci k řešení problémů

Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, aby:

- Ⓢ se naučili správně určit podstatu problému,
- Ⓢ získali pro řešení potřebné informace,
- Ⓢ navrhovali postupy řešení,
- Ⓢ vyhodnocovali efektivnost a správnost zvoleného postupu při hodnocení dosažených výsledků.

Kompetence budou rozvíjeny těmito způsoby:

- Ⓢ exkurze,
- Ⓢ návštěva úpravny vod, čistírny odpadních vod, pivovaru,
- Ⓢ besedy s odborníky,
- Ⓢ zpracování a prezentace seminárních prací.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ vyhledávání a zpracování informací z internetu,
- Ⓢ kritická práce s AI,
- Ⓢ vytváření prezentací,
- Ⓢ zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu chemie jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Člověk a životní prostředí

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje problémy se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům potřebný základ pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Toto průřezové téma je rozvíjeno těmito způsoby:

- Ⓢ exkurze,
- Ⓢ besedy s odborníky,
- Ⓢ zpracování a prezentace seminárních prací.

Odborné kompetence:

Žák/žákyně studiem tohoto předmětu:

- ☉ dovede uplatňovat teoretické poznatky při řešení praktických úloh,
- ☉ chápe přínos chemického poznávání při objasňování jevů v přírodě,
- ☉ využije znalosti v každodenním životě, pro ochranu životního prostředí i svého zdraví,
- ☉ umí tyto poznatky uplatňovat ve své profesi i v běžném životě,
- ☉ rozumí chemickým a fyzikálními operacím,
- ☉ orientuje se v odborném textu.

Chemie – 1. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: - opakuje a prohlubuje znalosti ze základní školy; <i>dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek;</i> <i>popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby;</i> - rozliší tvary a prostorovou orientaci orbitalů; - rozpozná, pojmenuje a poukáže na jednotlivé prvky v periodické soustavě prvků; - chápe souvislost a vztahy v řazení prvků v PSP; - zná periodický zákon; - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků a vysvětlí pojmy perioda a skupina; <i>zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin;</i> <i>popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků;</i> <i>popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi;</i> <i>vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení;</i> <i>vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí;</i> <i>provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;</i>	1 Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek; <i>tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin;</i>	2 Anorganická chemie - anorganické látky a jejich charakteristika

17. charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	- názvosloví základních anorganických sloučenin (binární sloučeniny, kationty a anionty, kyseliny a soli) - kyslík, vodík, dusík - anorganické prvky a sloučeniny využívané v odborné praxi pro ošetrovatelství
18. charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; 19. uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	3 Organická chemie - uhlík – vazebné možnosti v organických sloučeninách - základní prvky a organické chemie - rozdělení organických sloučenin - základy názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny využívané v odborné praxi pro ošetrovatelství
20. charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; 21. popíše vybrané biochemické děje; 22. charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; 23. chápe význam výroby polymerů pro odbornou praxi.	4 Biochemie - biogenní prvky - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy - nukleové kyseliny - biokatalyzátory - biochemické děje - polymerní reakce - významné polymery

6.1.9. Učební osnova předmětu Informační a komunikační technologie

Obor vzdělání: **53-41-H/01 Ošetrovatel**

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 1 hodina týdně
3. ročník – 1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Výuka je prováděna v odborné učebně výpočetní techniky. Žáci/žákyně se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Těžiště výuky spočívá

v provádění praktických úkolů. Ve výuce klademe důraz na samostatnou práci, řešení komplexních úloh, a pokud je to vhodné uplatňuje se projektový přístup.

Žáci/žákyně získají pokročilé dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientují se ve světě informací, umí pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Poznatky z informační technologie se využívají a aplikují téměř ve všech vyučovaných předmětech. Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Obecný cíl předmětu:

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Mezipředmětové vztahy:

- Ⓢ Matematika
- Ⓢ Český jazyk a literatura
- Ⓢ téměř všechny další předměty, protože všude se pracuje s informacemi a využívá se aplikační nebo výukový software

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- Ⓢ porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- Ⓢ rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- Ⓢ získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- Ⓢ rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- Ⓢ bili schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- Ⓢ vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- Ⓢ testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali navrhované i existující algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- Ⓢ rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- Ⓢ byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité neb rozsáhlé (pro člověka);
- Ⓢ dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;

- ☉ neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- ☉ uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně získali/y:

- ☉ otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- ☉ motivaci k celoživotnímu učení;
- ☉ důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- ☉ schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomo odborníka;
- ☉ sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- ☉ schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- ☉ výklad s použitím dataprojektoru,
- ☉ řešení příkladů a úloh,
- ☉ vysvětlení nových pojmů, vztahů, apod.,
- ☉ vyhledávání informací na internetu,
- ☉ předávání informací prostřednictvím e-mailu.

Fixační metody:

- ☉ ústní opakování,
- ☉ samostatné zpracování zadaných úloh,
- ☉ samostatné práce.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyně:

- ☉ písemné – praktické řešení daných úloh jednotlivých celků,
- ☉ písemné – praktické souhrnné řešení celých bloků,
- ☉ orientační ústní zkoušení.

Způsob hodnocení:

- ☉ pětistupňová klasifikační škála
- ☉ pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%)

Důraz při hodnocení klademe na:

- ☉ na samostatnost při řešení úkolu,
- ☉ vyhledávání a další zpracování informací,
- ☉ elektronickou komunikaci,
- ☉ vzájemnou provázanost jednotlivých aplikací,
- ☉ důraz je kladen vždy na souhrnné pololetní písemné práce.

Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je nutné přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jaké podpůrné nebo kompenzační technologie a produkty žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni je využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně znevýhodněného žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se zabývají specializovanými technologiemi pro zdravotně znevýhodněné.

Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně znevýhodněným osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardwaru byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozvržení klávesnice (QWERTZ) se používá rozložení klávesnice typu Dvorak. Existují tři rozložení klávesnice typu Dvorak: pro psaní oběma rukama, pro psaní pouze levou rukou a pro psaní pouze pravou rukou. K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení, jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.

Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.

V oblasti softwaru má většina operačních systémů již zabudované usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení, či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem, nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice.

Mezi podpůrné aplikace dostupné pro běžné operační systémy patří například:

- ④ programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují;
- ④ programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst; tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči;
- ④ programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu;
- ④ software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze; tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu informační technologie (IKT) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ různé způsoby práce s textem,
- Ⓢ získávání nových poznatků formou výkladu, samostatného zápisu ,
- Ⓢ formou prezentací,
- Ⓢ samostudiem z informačních zdrojů a
- Ⓢ studiem namnožených a vytištěných materiálů,
- Ⓢ využití systému EduPage nebo Moodle.

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ žáci/žákyně sami budou řešit úlohy od jednoduchých až po složité,
- Ⓢ práce na projektech v týmech.

Digitální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzv. že absolvent:

- Ⓢ ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života, digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- Ⓢ získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- Ⓢ vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- Ⓢ navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postup či technologie či jejich části, dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy
- Ⓢ vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
- Ⓢ předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Informační technologie (IT) jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování

vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výuky a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně a tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby informatické vzdělávání vedlo k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- 🌐 vyhledávali a posuzovali informace o profesních příležitostech;
- 🌐 se orientovali v daných informacích a vytvářeli si o nich základní představu;
- 🌐 písemně i verbálně se prezentovali při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Průřezové téma bude rozvíjeno projekty a formou her.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka. Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- 🌐 se zapojovali do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady, uvedli příklady využití digitálních technologií ve svém oboru, pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života,
- 🌐 byli schopni uvést, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životního prostředí, zvažovali příležitosti, rizika, snažili se rizika minimalizovat,
- 🌐 využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, rozpoznali, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti,
- 🌐 vytvářeli a spravovali jednu či více digitálních identit, byli schopni sledovat (kontrolovat) svou digitální stopu,
- 🌐 chránili sebe i ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí, chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím,
- 🌐 při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s bezpečnostními zásadami, aktivně pracovali návody k použití,
- 🌐 znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti,

- ☉ při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, byli si vědomi neodvolatelnosti činů v online prostředí, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních,
- ☉ navrhovali taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie;
- ☉ rozeznávali běžný technický problém a běžnou provozní závadu, poradili si s ní, v případě závažného problému vyhledali pomoc;
- ☉ vytvářeli a upravovali digitální obsah v různých formátech, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků;
- ☉ pozměňovali, vylepšovali obsah nebo ho zapracovávali do stávajících děl s cílem vytvořit nový obsah v různých formátech;
- ☉ získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost;
- ☉ přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- ☉ komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- ☉ sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci.

Informační a komunikační technologie – 1. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák/žákyně: 1. uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se orientovat v jeho oboru 2. posuzuje množství informace podle zbytku možností, interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů 3. porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace 4. formuluje problém a požadavky na jeho řešení, získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému, používá systémový přístup k řešení problémů, pro řešení problému sestaví model 5. převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je, porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	1. Data, informace a modelování Data a informace, interpretace dat Informace a množství informace v datech - chyby v datech - kódování informací a dat - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa)
6. vysvětlí, co je informační systém a co je databáze a k čemu slouží, porovnává vybrané informační systémy z hlediska struktury a vzájemné	2. Informační systémy Informační systémy

provázanosti, uvede příklady informačních systémů ve svém oboru 7. vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání 8. formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém	- informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů - Informační systémy využívané v oboru
---	--

Informační a komunikační technologie – 2. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák/žákyně: 1. navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; 2. navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek 3. otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	1. Informační systémy Ukládání a zpracování dat - tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda - řazení a filtrování velkých dat, rozpoznávání vzorů v datech, vizualizace dat Vývoj informačního systému - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu - návrh tabulky, atributy, identifikátor, číselník
4. určí, zda jediný postup algoritmem, vysvětlí daný algoritmus, program 5. rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní, sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému 6. zobecní řešení pro širší třídu problémů, ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu 7. hodnotí algoritmy podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problému ten nejvhodnější, vylepší algoritmu podle zvoleného hlediska 8. používá základní programové konstrukce	2. Tvorba, testování a provoz softwaru Návrh programu - zadání plochy, vstup, výstup, podmínky řešení - rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů Tvorba a vývoj programu - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk) - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly) - volba nástroje podle zadání lohy - návrh programu, Testování programů - způsoby testování programu - druhy chyb, chybové hlášky Běh a provoz - verze programu, instalace a aktualizace programu - hlášení a evidence závad - nápověda a licence program

Informační a komunikační technologie – 3. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 32 hodin)

Výsledky vzdělání	Učivo
Žák/žákyně: 1. identifikuje historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události, ukáže, které koncepty se nemění a které ano 2. vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty 3. rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový 4. popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly 5. rozpozná různé druhy paměťových úložišť, nastavuje sdílení a zálohování dat 6. na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí 7. efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle 8. porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet, vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna 9. rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat 10. identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními, poradí druhým při řešení typických závad 11. chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím, reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost 12. s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit, kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně 13. v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy odporučovacích systémů (např. rabbit hole)	1. Digitální technologie Hardware a software - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory - souborový systém a paměťová úložiště - zařízení s operačním systémem - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií) - zařízení s vestavěnými systémy Počítačové sítě a síťové služby - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí - principy fungování webu a cloudových služeb Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování) - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies, a narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy

6.1.10. Učební osnova předmětu Ekonomika

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 1 hodina

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Ekonomika seznamuje žáky/žákyně s pojmem ekonomiky, s historií ekonomie, základními otázkami ekonomie, čtyřmi ekonomickými systémy a přispívá k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků/žákyní o ekonomice, která nás obklopuje.

Obecný cíl předmětu:

Obecný cíl předmětu vychází z rámcového vzdělávacího programu z obsahového okruhu podnikání, podnikové činnosti, řízení podniku, finance, daně, finanční trh, tržní ekonomika, národní a světová ekonomika.

Předmět vede žáky/žákyně k logickému myšlení a připravuje je na budoucí profesní život. Učí je hlouběji rozumět trhu, hospodaření, podnikání, finančnímu řízení podniku a uplatňovat ekonomické myšlení při posuzování podnikových činností a podnikání. Cílem předmětu je připravit žáky/žákyně na aktivní a odpovědný život ve státní i soukromé sféře.

Předmět rozvíjí čtenářskou gramotnost, která žákům/žákyním pomáhá porozumět psanému textu. Podpora dokumentové gramotnosti spočívá ve vyhledávání přesných informací obsažených v daném dokumentu. Z typů sociální gramotnosti je kladen důraz na tzv. tržní gramotnost, která obsahuje znalosti a dovednosti nutné pro zvládnutí osobního i profesního života v tržních vztazích.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět je úzce spjat s:

- ⊗ Základy společenských věd
- ⊗ Základy ekologie a biologie
- ⊗ Odborná praxe

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k tomu, aby žák/žákyně:

- ⊗ porozuměli ekonomii jako celku;
- ⊗ popsali dílčí subjekty ekonomie;
- ⊗ pochopili zásady podniku;
- ⊗ objasnili rozdíl mezi FO a PO;
- ⊗ orientovali se v různých formách podnikání;
- ⊗ vyhledali příslušné právní předpisy;
- ⊗ vyhotovili písemnosti při řízení podniku.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ dodržovali právní normy, které se vztahují k podnikání;
- Ⓢ pracovali s účetními doklady vztahujícími se k podniku a podnikání;
- Ⓢ efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- Ⓢ pochopili nezbytnost práce managementu v podniku;
- Ⓢ prohloubili vědomosti o marketingu podniku;
- Ⓢ získali představu o úloze hospodářské politiky státu;
- Ⓢ byli ochotni se celoživotně vzdělávat.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad,
- Ⓢ popis,
- Ⓢ vysvětlení,
- Ⓢ praktické příklady, referáty, besedy.

Fixační metody:

- Ⓢ ústní opakování,
- Ⓢ samostatné zpracování,
- Ⓢ praktické příklady.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyn:

- Ⓢ písemné – praktické zkoušení dílčí,
- Ⓢ písemné – praktické zkoušení souhrnné,
- Ⓢ ústní zkoušení – dílčí a souhrnné.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála,
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržením povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ souhrnné pololetní písemné práce,
- Ⓢ plynulý ústní projev,
- Ⓢ porozumění podstaty problému,
- Ⓢ výsledky dílčích testů.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Ekonomika (E) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence vede žáky/žákyně k tomu, aby:

- ☉ měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ☉ uměli ovládat různé techniky učení;
- ☉ uměli poslouchat mluvené projevy;
- ☉ sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení;
- ☉ znali možnosti svého dalšího vzdělávání.

Komunikativní kompetence:

Tato klíčová kompetence vede žáky/žákyně k tomu, aby:

- ☉ se uměli vyjadřovat a vhodně prezentovat;
- ☉ formulovali své myšlenky.

Tato kompetence je rozvíjena účastí v diskusním klubu, simulací např. pracovních pohovorů,

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Tato klíčová kompetence vede žáky/žákyně k tomu, aby:

- ☉ zastávali vlastní profesní postoj;
- ☉ měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- ☉ uměli vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli;
- ☉ znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- ☉ rozuměli podstatě a principům podnikání.

Digitální kompetence

V rámci předmětu ekonomika rozvíjíme zejména následující kompetence, neboť jejich rozvoj pomáhá žákům nejen lépe porozumět ekonomickým principům, ale také se připravit na moderní trh práce, kde je digitální gramotnost klíčová:

- ☉ práce s tabulkovými procesory a datovou analýzou
- ☉ finanční gramotnost a digitální nástroje pro finance
- ☉ digitální podnikání a marketing
- ☉ práce s ekonomickými databázemi a informačními systémy
- ☉ kritické myšlení a kybernetická bezpečnost v ekonomice.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Ekonomika (E) jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

Člověk a svět práce

Tímto průřezovým tématem jsou žáci a žákyně vedeni k tomu, aby se zařadili do pracovního procesu, nebáli se podnikat, dokázali řídit podnik, orientovali se v tržní ekonomice. Toto průřezové téma bude využíváno v různých ekonomických hrách.

Toto průřezové téma bude rozvíjeno těmito způsoby:

- 🎧 fiktivní přijímací pohovor pracovníků,
- 🎧 uspořádání besed,
- 🎧 aktuality ze světa práce.

Odborné kompetence:

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu

- 🎧 se orientuje v problematice podnikové ekonomiky, ekonomie;
- 🎧 definuje pojem ekonomie, charakterizuje rozdělení na mikro a makro;
- 🎧 charakterizuje makroekonomické veličiny;
- 🎧 rozumí pojmu majetek a charakterizuje jednotlivé druhy majetku;
- 🎧 definuje hospodářský výsledek;
- 🎧 objasní pojmy náklady, výnosy, příjmy, výdaje, výkony;
- 🎧 vysvětlí pojem HDP a HNP;
- 🎧 orientuje se v problematice hospodářské politiky státu;
- 🎧 definuje zahraniční obchod;
- 🎧 orientuje se v právní úpravě pracovně-právních vztahů;
- 🎧 orientuje se v problematice podnikání.

Ekonomika – 2. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období 2. rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů 3. vypočítá výsledek hospodaření 4. vypočítá čistou mzdu 5. vysvětlí zásady daňové evidence	1 Základy tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský cyklus - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - zásady daňové evidence

6. popíše hierarchii zaměstnanců v organizaci, jejich práva a povinnosti 7. na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele; 8. odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele	2 Zaměstnanci - organizace práce na pracovišti - druhy škod a možnosti předcházení škodám
9. <i>rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky</i> 10. <i>vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet;</i> 11. <i>na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu</i>	3 Podnikání, - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - obchodní společnosti, typy

Ekonomika – 3. ročník**Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 32 hodin)**

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku 2. vysvětlí, co jsou kreditní karty a debetní karty, jejich klady a zápory 3. vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům 4. vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu 5. orientuje se v produktech pojišťovacího trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby 6. charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	1 Finanční vzdělávání - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk - inflace - úroková míra, RPSN - pojištění, pojistné produkty - úvěrové produkty
7. vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství 8. charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát 9. provede jednoduchý výpočet daní 10. vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob 11. provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění 12. vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	2 Daně - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady

6.1. 11. Učební osnova předmětu Tělesná výchovaObor vzdělání: **53-41-H/01 OŠETŘOVATEL****Počet hodin v učebním plánu:**

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět Tělesná výchova připravuje žáky/žákyně k osvojení teoretických znalostí z oblasti péče o zdraví, tělesné kultury a sportu, prakticky vede žáky/žákyně k pravidelnému zařazení

vhodných tělesných aktivit do způsobu života. Poskytuje fyzickou kompenzaci jednostranné psychické zátěže. Rozvíjí pohybové schopnosti a dovednosti žáků/žákyn přiměřeně jejich věku, pohlaví, případně zdravotnímu stavu. Předmět kultivuje pohybový projev žáků/žákyn a vede ke zvyšování výkonnosti a kondice. Napravuje nevhodné návyky v držení těla, je do něj pravidelně zařazována zdravotní tělesná výchova, jednotky jsou vždy prováděny s ohledem na individuální zdravotní oslabení žáků/žákyn. Bere také v úvahu individuální zdravotní stav žáků/žákyn.

Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje jednak učivo potřebné k péči o vlastní zdraví a k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci, jednak učivo tělesné výchovy.

Obecný cíl předmětu:

Předmět Tělesná výchova vychází z rámcového vzdělávacího programu oblast Vzdělávání pro zdraví. Usiluje o využití sportu a pohybových aktivit jako pravidelného prostředku relaxace a aktivního odpočinku. Významnou úlohou je přispívat k zodpovědnosti žáků/žákyn za své zdraví. Pravidelné zařazení těchto aktivit a udržování kondice, vyplývající z obecného pojetí předmětu tělesné výchovy na škole, je směřováno do budoucna k prodloužení aktivního produktivního věku absolventa.

Vzdělává a prakticky zvyšováním a udržováním kondice připravuje žáky/žákyn z k zvládnutí fyzické zátěže v budoucím profesním životě. Vede k zpřesnění motorické činnosti jednotlivce a podporuje i kolektivní spolupráci. Díky tomu napomáhá k rozvoji funkční gramotnosti žáků a rozvoji jejich fyzického potenciálu. Umožňuje průběžnou sebekontrolu a vyhodnocování dosažených výsledků, motivuje žáky/žákyn k jejich stálému zlepšování. Žáci a žákyn se seznamují s odbornou sportovní a tělovýchovnou terminologií a gymnastickým názvoslovím, rozšiřuje se objem slovní zásoby a čtenářská gramotnost obecně. Zpracovávají standardně výsledky zápasů či turnajů do tabulek, pracují s čísly, převody jednotek, čímž využívají své matematické schopnosti. Rozšiřuje dovednosti žáků/žákyn, plynule navazuje na střední úroveň učiva tělesné výchovy základních škol. Předmět poskytuje žákům podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu v široké škále sportovních odvětví (gymnastika, atletika, sportovní hry, plavání, zimní sporty, fitness, úponové sporty...). Tělesná výchova přispívá k všeobecnému rozvoji bio sociální podstaty osobnosti žáků/žákyn, má zásadní vliv na přírodovědnou gramotnost. Cvičení je prováděno v bezpečném a zdravém prostředí. Zásada je uplatňována rovněž při kurzech pořádaných školou. Je kladen důraz na bezpečnost a ochranu zdraví při tělovýchovných aktivitách, žáci a žákyn se seznamují se zdravotními účinky užívaných cviků a pohybových činností. Dosažená úroveň kompetencí žáka/žákyn by měla odpovídat požadavkům způsobilosti uchazeče o zaměstnání.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět Tělesná výchova je páteřním předmětem oboru Vzdělání pro zdraví a je spjat v teoretických východiscích zejména se základy společenských věd, základy ekologie a biologie.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- 🎯 zkvalitnění pohybových schopností a dovedností žáků/žákyn v různých odvětvích sportu a tělesných aktivit, zpřesnění motorických činností;

- Ⓢ zvýšení výkonnosti žáků/žákyně v měřitelných disciplínách, zejména v základních pohybových schopnostech – síla, vytrvalost, rychlost a celková obratnost, včetně jejich kombinací;
- Ⓢ bezpečné práci s tělovýchovným náradím, ochraně zdraví a péči o zdraví;
- Ⓢ respektování pravidel a zásad fair play;
- Ⓢ podřízení jednotlivce cílům sportovního kolektivu /volit týmová řešení/;
- Ⓢ prohloubení vědomostí o zásadách poskytování dopomoci, záchrany, první pomoci při úrazu;
- Ⓢ prohloubení vědomostí a návyků prováděných při mimořádných situacích.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ rozvíjeli pozitivní emoce (radost z pohybu, estetika těla, radost z vítězství...);
- Ⓢ dokázali potlačit negativní emoce (vztek, odevzdanost, apatie, pocit křivdy...);
- Ⓢ rozvíjeli volní vlastností, zejména obětavost, trpělivost, kolektivní cítění, ctižádost;
- Ⓢ fair play;
- Ⓢ trvalou kultivací tělesného vzhledu zvyšovali své sebevědomí;
- Ⓢ posílili vztah ke kmenové škole a regionu v rámci reprezentace školy, města, regionu (lokální patriotismus).

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad;
- Ⓢ zařazování nových cvičebních prvků, disciplín i soutěží do rozcviček i hlavních částí hodiny;
- Ⓢ předvedení požadovaného předepsaného prvku včetně upozornění na chybné či nebezpečné způsoby provedení;
- Ⓢ vysvětlení (např. pravidel, dopomoci, biomechanických procesů při provádění cviku);
- Ⓢ výklad a předvedení správného způsobu dopomoci a záchrany včetně upozornění na rizika prováděného prvku.

Fixační metody:

- Ⓢ aplikace nových prvků do sestav, vazeb a sportovních her;
- Ⓢ simulace herních činností (např. smeč, blok, dribling...);
- Ⓢ praktické upevňování nových dovedností (v průpravných drobných hrách a soutěžích, při řízeném sportovním utkání);
- Ⓢ trvalé zvyšování zátěže;
- Ⓢ praktické upevnění a zautomatizování hygienických a bezpečnostních návyků (cvičební úbor, důkladné prohřátí organismu před zátěží, dopomoc, záchrana).

Pomůcky:

- Ⓢ cvičební obuv a cvičební úbor, ochranné pomůcky;
- Ⓢ bezpečné tělocvičné a sportovní nářadí a náčiní;
- Ⓢ výstroj a výstroj odpovídající prováděným činnostem a okolním podmínkám;
- Ⓢ CD + nosiče.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyně:

- ☉ předvedení nacvičených prvků, sestav, herních činností;
- ☉ hodnocení HČJ (herních činností jednotlivce) při aplikaci v řízené hře;
- ☉ orientační předvedení komplexní zásoby cviků v rozcvičce;
- ☉ ohodnocení úspěšného umístění jednotlivce či družstva v průpravné soutěži nebo hře;
- ☉ ohodnocení sportovní reprezentace.

Způsob hodnocení:

- ☉ pětistupňová klasifikační škála,
- ☉ pravidelná docházka s dodržením povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- ☉ pravidelnou docházku, aktivní účast v hodinách TV;
- ☉ zvyšování a udržení výkonnosti, trvalé rozšiřování pohybových dovedností;
- ☉ přesnost a estetické provádění pohybového projevu;
- ☉ herní projev při kolektivní hře;
- ☉ znalost a respektování pravidel, dodržení zásad bezpečnosti, hygienické návyky (sportovní obuv, cvičební úbor);
- ☉ sportovní reprezentaci a účast na sportovních akcích a kurzech.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Tělesná výchova (TV) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- ☉ využívat pozitivní motivaci jako jeden ze základních postupů při utváření trvalého zájmu o učení v oblasti sportu a tělesné výchovy;
- ☉ umožňovat žákům/žákyním pravidelně samostatně hodnotit svou činnost, výsledky své práce a svůj pokrok (např. prostřednictvím vstupní, dílčí a výstupní diagnostiky);
- ☉ využívat a přímo ve škole vytvářet širokou nabídku sportovních akcí umožňujících žákům/žákyním vzájemné porovnání výsledků jejich práce;
- ☉ nabízet žákům/žákyním dostatek pohybových aktivit a adekvátní časový prostor pro dostatečné získání a osvojení pohybových dovedností a zkušeností;
- ☉ předkládat žákům/žákyním konkrétní návody, metodické postupy, názorné ukázky k efektivnímu učení;
- ☉ začleňovat do výuky širokou škálu rozličných tělesných aktivit, aby to umožnilo zažít individuální či týmový úspěch pokud možno každému ze žáků/žákyní;
- ☉ předkládat žákům/žákyním dostatečnou zpětnou vazbu o jejich činnosti, o úrovni pohybových dovedností, o předvedených výkonech;
- ☉ zařazovat diferencované činnosti pro žáky/žákyně s handicapem.

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- ☉ vyučující TV vytváří prostředí, v kterém žáci/žákyně částečně sami organizují, řídí a plánují svou činnost (příprava turnajů, volba sestavy týmu, samostatné určení konkrétních rolí v týmu, řízení a posuzování zápasů);

- ☉ vyučující zařazuje do nácviku i do řízené hry variabilní situace, vedoucí k možnosti volit různá vhodná řešení (při sportovních hrách, při vytváření sestav a choreografií v gymnastice a rytmické gymnastice);
- ☉ žáci/žákyně si prakticky ověřují správnost řešení konkrétního problému, úspěšné, efektivní a osvědčené postupy aplikují na podobné či nové situace;
- ☉ žáci/žákyně činí uvážlivá rozhodnutí s ohledem na bezpečnost svou i druhých a s dostatečnou odpovědností za úspěch celého týmu (kolektivu);
- ☉ žáci/žákyně spolupracují při řešení úkolů, jako je dopomoc a záchrana, řešení herních situací, kombinace a souhra s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- ☉ díky soustavnému užívání předepsaného tělovýchovného názvosloví (názvy tělovýchovných postojů, poloh, pohybových činností, tělovýchovného nářadí)
- ☉ žáci/žákyně rozumí pokynům vyučujícího včetně odborné či cizojazyčné terminologie;
- ☉ žáci/žákyně sami verbálně řídí a organizují jednoduché soutěže, turnaje, rozcvičky a to včetně jednoduchého rytmického doprovodu;
- ☉ vyučující zapojuje žáky/žákyně do rozhodování sportovních her včetně užívání smluvené gestikulace sudího;
- ☉ žáci/žákyně výstižně, souvisle, vhodně a kultivovaně formulují a vyjadřují své názory a myšlenky (při diskusích, při povzbuzování, při řešení herních situací.);
- ☉ žáci/žákyně s porozuměním začleňují do hry a používají smluvenou signalizaci, gestikulaci verbální i neverbální komunikační prostředky;
- ☉ žáci/žákyně samostatně či týmově zpracovávají administrativní písemnosti (soupisky, tabulky, zápisy o utkání, propagace...).

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- ☉ vyhledávání a zpracování informací z internetu,
- ☉ kritická práce s AI,
- ☉ vytváření prezentací,
- ☉ zkoušení formou online testů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Tělesná výchova (TV) jsou zařazena tato průřezová témata

Člověk a digitální svět

Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a k bezpečnému používání digitálních technologií.

Občan v demokratické společnosti

V tomto průřezovém tématu jsou žáci/žákyně vedeni k:

- ⊗ v etické rovině jsou vedeni k podpoře spolupráce, obětavosti pro kolektiv, přátelství, soudržnosti, odolnosti, pevné vůli;
- ⊗ posílení vhodného sebevědomí, k zdravé ctižádosti, ke kritickému a sebekritickému hodnocení vlastního výkonu, k úctě k soupeři, k pokoře;
- ⊗ úctě k životu a zdraví jako základním hodnotám;
- ⊗ dobrovolně přijatému dodržování principů fair – play.

Člověk a životní prostředí

- ⊗ tělesná výchova je ve škole realizována v bezpečném a zdravém prostředí (stav tělovýchovného náradí, uklizená a větraná tělocvična, výběr vhodných lokalit pro kurzy a tělovýchovu mimo objekt školy);
- ⊗ žáci/žákyně při pobytu na kurzech respektují obecná pravidla pro šetrný a odpovědný pobyt v přírodě;
- ⊗ žákům/žákyním je nabízena široká škála sportovních disciplín a tělesných aktivit, umožňujících vlastní výběr a pravidelné zařazování zvolené formy v rámci zdravého životního stylu;
- ⊗ žáci/žákyně jsou si vědomi vlivů prostředí na zdraví a kvalitu života, uplatňují principy zdravého životního stylu a odpovídají za své zdraví a fyzický stav;
- ⊗ vyučovací předmět formuje postoje žáka/žákyně k okolnímu prostředí a jeho vlivům (sociální patologie, kriminalita, doping, životospráva).

Odborné kompetence

Žák/žákyně prostřednictvím tohoto předmětu:

- ⊗ je kondičně i psychicky připraven na zvládnutí fyzické zátěže při pracovních činnostech v budoucím zaměstnání;
- ⊗ splňuje podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání;
- ⊗ cílovou odbornou kompetencí bezpečně zvládne fyzické části kvalifikačních standardů (dostatečné pohybové schopnosti a dovednosti) odpovídajících jeho typové pozici;
- ⊗ rozpozná hranice svých možností;
- ⊗ samostatně a vhodně zařazuje relaxační a odpočinkové aktivity, antistresové programy;
- ⊗ ovládá formy kompenzace jednostranné zátěže, vyplývající z předpokládané pracovní pozice intelektuálně pracujícího člověka;
- ⊗ chápe a respektuje bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i dalších osob na pracovišti;
- ⊗ rozpozná nebezpečí úrazu a ohrožení zdraví;
- ⊗ je vybaven dostatečnými vědomostmi a dovednostmi pro poskytnutí první pomoci;
- ⊗ zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví;
- ⊗ jsou zvyklí na týmovou práci ve prospěch kolektivu (adaptabilita, flexibilita).

Tělesná výchova – 1. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. <i>uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku</i> 2. <i>popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí</i> 3. <i>zdůvodní význam zdravého životního stylu</i> 4. <i>dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky</i> 5. <i>dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností</i> 6. <i>popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus</i> 7. <i>orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech</i> 8. <i>dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací</i> 9. <i>objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví</i> 10. <i>diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu</i> 11. <i>kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu, dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu</i> 12. <i>popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel</i> 13. <i>dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat</i> 14. <i>prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;</i>	<u>Péče o zdraví – zdraví</u> Činnosti ovlivňující zdraví, zdravý způsob života a péče o zdraví, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování tyto činnosti jsou realizovány v průběhu všech hodin tělesné výchovy - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidské těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
15. <i>volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat</i> 16. <i>komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii</i> 17. <i>dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci</i> 18. <i>dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu</i> 19. <i>dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem</i>	Tělesná výchova – teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a

20. sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej 21. uplatňuje zásady sportovního tréninku 22. dokáže vyhledat potřebné informace 23. dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat a hodnotit 24. dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost 25. ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace 26. dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích 27. uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách 28. je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); 29. využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 30. participuje na týmových herních činnostech družstva 31. dovede rozlišit jednání fair-play od nesportovního jednání 32. dokáže zjistit úroveň pohyblivosti ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji 33. pozná chybné a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu 34. ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	kompenzace, relaxace, pravidla her závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací <u>Tělesná cvičení</u> - Pořadová cvičení, všestranně rozvíjící, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. nástup - povely
35. zvládá nástupové tvary a pohyb v tvaru 36. přijímá a umí dát povelovou techniku, vlastní nástupy 37. volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat 38. komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smlouvané signály a vhodně používá odbornou terminologii 39. dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci 40. dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu 41. dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 42. sestaví soubory zdravotně zaměřených	<u>Gymnastika –chlapci a dívky</u> Gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh Rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec Atletika – běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry – drobné a sportovní - alespoň 2 sportovní hry Úpoly - pády

<i>cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej</i> 43. <i>uplatňuje zásady sportovního tréninku</i> 44. <i>dokáže vyhledat potřebné informace</i> 45. <i>dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat a hodnotit</i> 46. <i>dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost</i> 47. <i>ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace</i> 48. <i>dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích</i> 49. <i>uplatňuje zásady zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách</i> 50. <i>je schopen sledit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu);</i> 51. <i>využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti</i> 52. <i>participuje na týmových herních činnostech družstva</i> 53. <i>dovede rozlišit jednání fair-play od nesportovního jednání</i> 54. <i>dokáže zjistit úroveň pohyblivosti ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji</i> 55. <i>pozná chybné a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu</i> 56. <i>ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy</i> 57. <i>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví</i> 58. <i>je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit</i>	- základní sebeobrana Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Bruslení - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - běh v terénu Testování tělesné zdatnosti - motorické testy Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové hry
---	---

Tělesná výchova – 2. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny každý lichý, resp. sudý týden (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku 2. popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí 3. zdůvodní význam zdravého životního stylu 4. dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky 5. dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností 6. popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus 7. orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech 8. dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací 9. objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví 10. diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu 11. kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu, dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu 12. popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel 13. dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat 14. prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	<u>Péče o zdraví – zdraví</u> Činnosti ovlivňující zdraví, zdravý způsob života a péče o zdraví, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování tyto činnosti jsou realizovány v průběhu všech hodin tělesné výchovy - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidské těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
15. volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat 16. komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii 17. dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci 18. dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu 19. dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 20. sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí	Tělesná výchova – teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a

jej 21. uplatňuje zásady sportovního tréninku 22. dokáže vyhledat potřebné informace 23. dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat a hodnotit 24. dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost 25. ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace 26. dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích 27. uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách 28. je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); 29. využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 30. participuje na týmových herních činnostech družstva 31. dovede rozlišit jednání fair-play od nesportovního jednání 32. dokáže zjistit úroveň pohyblivosti ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji 33. pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu 34. ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	kompenzace, relaxace, pravidla her závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací <u>Tělesná cvičení</u> - Pořadová cvičení, všestranně rozvíjící, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. nástup - povely
35. zvládá nástupové tvary a pohyb v tvaru 36. přijímá a umí dát povelovou techniku, vlastní nástupy 37. volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat 38. komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii 39. dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci 40. dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu 41. dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 42. sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí	<u>Gymnastika – chlapci a dívky</u> Gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh Rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmičtým doprovodem, tanec Atletika – běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry – drobné a sportovní - alespoň 2 sportovní hry Úpoly - pády - základní sebeobrana

jej 43. uplatňuje zásady sportovního tréninku 44. dokáže vyhledat potřebné informace 45. dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat a hodnotit 46. dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost 47. ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace 48. dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích 49. uplatňuje zásady zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách 50. je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); 51. využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 52. participuje na týmových herních činnostech družstva 53. dovede rozlišit jednání fair-play od nesportovního jednání 54. dokáže zjistit úroveň pohyblivosti ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji 55. pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu 56. ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 57. zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 58. je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Bruslení - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - běh v terénu Testování tělesné zdatnosti - motorické testy Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové hry
--	---

Tělesná výchova – 3. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny každý lichý resp. sudý týden (celkem 32 hodin)

Žák/žákyně: 1. uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku 2. popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí 3. zdůvodní význam zdravého životního stylu 4. dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky 5. dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností 6. popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus 7. orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech 8. dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací 9. objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví 10. diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu 11. kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu, dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu 12. popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel 13. dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat 14. prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	<u>Péče o zdraví – zdraví</u> Činnosti ovlivňující zdraví, zdravý způsob života a péče o zdraví, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování tyto činnosti jsou realizovány v průběhu všech hodin tělesné výchovy - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidské těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
15. volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat 16. komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii 17. dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci 18. dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu	Tělesná výchova – teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a

19. dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 20. sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej 21. uplatňuje zásady sportovního tréninku 22. dokáže vyhledat potřebné informace 23. dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat a hodnotit 24. dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost 25. ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace 26. dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích 27. uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách 28. je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); 29. využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 30. participuje na týmových herních činnostech družstva 31. dovede rozlišit jednání fair-play od nesportovního jednání 32. dokáže zjistit úroveň pohyblivosti ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji 33. pozná chybné a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu 34. ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	kompenzace, relaxace, pravidla her závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací <u>Tělesná cvičení</u> - Pořadová cvičení, všestranně rozvíjící, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. nástup povely
35. zvládá nástupové tvary a pohyb v tvaru 36. přijímá a umí dát povelovou techniku, vlastní nástupy 37. volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat 38. komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii 39. dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci	<u>Gymnastika –chlapci a dívky</u> Gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh Rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmičtým doprovodem, tanec Atletika – běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry – drobné a sportovní - alespoň 2 sportovní hry

40. dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu
41. dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem
42. sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej
43. uplatňuje zásady sportovního tréninku
44. dokáže vyhledat potřebné informace
45. dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat a hodnotit
46. dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost
47. ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace
48. dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích
49. uplatňuje zásady zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách
50. je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu);
51. využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti
52. participuje na týmových herních činnostech družstva
53. dovede rozlišit jednání fair-play od nesportovního jednání
54. dokáže zjistit úroveň pohyblivosti ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji
55. pozná chybné a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu
56. ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy
57. zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví
58. je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit

Úpoly

- pády
- základní sebeobrana

Plavání

- adaptace na vodní prostředí
- dva plavecké způsoby
- určená vzdálenost plaveckým způsobem
- dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího

Testování tělesné zdatnosti

- motorické testy

Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)

- speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
- pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě
- kontraindikované pohybové hry

6.2. Odborné předměty

Odborné vzdělávání poskytuje žákům znalosti ze somatologie, klinické propedeutiky a základů radiační ochrany. Žáci se učí používat základní lékařskou terminologii a rozpoznávat základní příznaky nemocí, seznamují se se základními postupy používanými při vyšetřování pacientů. Cílem okruhu je také seznámit žáky se systémem zdravotní péče a služeb v ČR. Obsah učiva přispívá také k rozvoji klíčových kompetencí, zejména kompetence efektivně se učit a pracovat s informacemi, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, uvědomovat si spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

6.2.1. Učební osnova předmětu Základy somatologie

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 3 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět Základy somatologie připravuje žáky/žákyně k osvojení teoretických znalostí z oblasti péče o zdraví. Žáci se naučí analyzovat a řešit jednoduché životní problémy a seznamují se s postupy používanými při vyšetřování pacientů.

Obecný cíl předmětu:

Předmět Základy somatologie vychází z rámcového vzdělávacího programu oblast odborného vzdělávání. Cílem předmětu je naučit se používat základní lékařskou terminologii v praktickém životě ve všech životních situacích, rozpoznávat základní příznaky nemocí, seznamovat se s postupy používanými při vyšetřování pacientů, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje. Žáci jsou vedeni k logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých životních problémů. Učí se komunikovat, vyhledávat i interpretovat zdravotní informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k odborné tematice. Učí se chápat nebezpečí ohrožení života lidskými činnostmi a zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o lidský organismus. Cílem vyučovaného předmětu je zopakovat, prohloubit a rozšířit poznatky o základních pojmech, jevech, zákonitostech a souvislostech získaných na základní škole, osvojit si vybrané poznatky tvořící teoretický základ předmětu a poskytnout znalosti o účincích radiace a ochraně nemocných a zdravotnického personálu před škodlivými účinky radiace na lidský organismus.

Mezipředmětové vztahy:

- 🌐 Základy ekologie
- 🌐 Fyzika
- 🌐 Chemie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- ⓐ práci s informacemi a jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě,
- ⓐ prezentaci informací.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- ⓐ používali odbornou terminologii;
- ⓐ vysvětlili fyziologické funkce jednotlivých orgánů lidského těla;
- ⓐ objasnili význam somatologie pro ošetrovatelství;

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- ⓐ výklad s použitím dataprojektoru,
- ⓐ vysvětlení nových pojmů, vztahů apod.,
- ⓐ praktické ukázky,
- ⓐ předávání informací prostřednictvím e-mailu.

Fixační metody:

- ⓐ ústní opakování,
- ⓐ samostatné zpracování zadaných úloh,
- ⓐ samostatné práce,

Prověřování a hodnocení žáků/žákyní:

- ⓐ písemné – praktické řešení daných úloh jednotlivých celků,
- ⓐ písemné – praktické souhrnné řešení celých bloků,
- ⓐ orientační ústní zkoušení.

Způsob hodnocení:

- ⓐ pětistupňová klasifikační škála,
- ⓐ pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- ⓐ na samostatnost při řešení úkolu,
- ⓐ vyhledávání a další zpracování informací,
- ⓐ elektronickou komunikaci,
- ⓐ důraz je kladen vždy na souhrnné pololetní písemné práce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Základy somatologie (ZSO) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ různé způsoby práce s textem a schémata,
- Ⓢ získávání nových poznatků formou výkladu, samostatného zápisu,
- Ⓢ formou prezentací,
- Ⓢ samostudiem z informačních zdrojů a studiem namnožených a vytištěných materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ žáci/žákyně sami budou řešit úlohy od jednoduchých až po složité,
- Ⓢ práce na projektech v týmech.

Digitální kompetence

- Ⓢ žáci/žákyně budou získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu.,
- Ⓢ komunikuje prostřednictvím elektronické pošty,
- Ⓢ vytváří tematické prezentace (např. trávicí soustava, kardiovaskulární systém),
- Ⓢ vyhledává odborné informace o anatomii a fyziologii z ověřených digitálních zdrojů,
- Ⓢ vytváří přehledné informační letáky o vybraných onemocněních pro laickou veřejnost (např. onemocnění ledvin, cukrovka).
- Ⓢ vyhledává odborné pojmy a jejich význam na ověřených internetových zdrojích,
- Ⓢ využití dalších komunikačních možností.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Základy somatologie (ZSO) jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- Ⓢ získávali informace o nových trendech v oboru somatologie;
- Ⓢ využívali počítač nejen pro účely praxe, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Průřezové téma bude rozvíjeno projekty, prezentacemi a samostatnými pracemi.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- 📍 vyhledávali a posuzovali informace o profesních příležitostech;
- 📍 se orientovali v daných informacích a vytvářeli si o nich základní představu;
- 📍 písemně i verbálně se prezentovali při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Průřezové téma bude rozvíjeno praktickými cvičeními.

Základy somatologie – 1.ročník

Hodinová dotace: 3 hodiny týdně (celkem 102 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. <i>Objasní význam somatologie pro studium ošetrovatelství;</i> 2. Definuje pojem buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus 3. Objasní tři hlavní části buňky a jejich hlavní funkci 4. Charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; 5. Uvede příklady základních skupin organismů a porovná je; 6. Charakterizuje stručně jednotlivé typy tkání, jejich vlastnosti a uvede příklad jejich výskytu	<u>Funkční morfologie tkání</u> - Buňka, stavba buňky - Tkáně – stavba a funkce - Tkáně, dělení, výstelková, pojivové, svalová, nervová - Organismus jako celek a orgánová soustava
7. Objasní význam genetiky; 8. Uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence 9. Uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence 10. Zdůvodní význam zdravého životního stylu	<u>Genetika</u> - Charakteristika a dělení genetiky, význam - Popis bakterie, viru - Bakteriální a virová onemocnění - Zdravý životní styl
11. <i>Popíše stavbu lidského těla;</i> 12. Popíše kloubní spojení kosti 13. Pojmenuje kosti lebky a páteře; 14. Pojmenuje kosti pánve a hrudníku; 15. Pojmenuje kosti horní končetiny; 16. Pojmenuje kosti dolní končetiny; 17. <i>Vysvětlí funkce jednotlivých orgánů lidského těla a jednotlivých soustav</i>	<u>Pohybový systém</u> - Popis stavba lidského těla - Spojení kostí - Kosti lebky, páteře a obratlů - Kosti pánve a hrudníku - Horní a dolní končetiny - Odborná terminologie vybrané orgánové soustavy
18. Popíše obecnou stavbu svalu 19. Pojmenuje vybrané svaly jednotlivých oblastí a jejich hlavní funkcí	<u>Svalová soustava</u> - Obecná stavba svalu - Svaly lebky, páteře, a pánve - Svaly hrudníku, břicha, horní a dolní končetiny
20. Popíše krev a její funkci 21. Rozdělí krev na tekutou a pevnou složku 22. Vyjmenuje krevní elementy a objasní jejich význam 23. Definuje pojem imunita	<u>Krev</u> - Složení krve - Krevní elementy - Krevní skupiny - Rh-faktor, jeho význam - Imunita

24. Objasní uložení srdce, stavbu a funkci 25. Vyjmenuje dutiny srdce a vrstvy srdeční stěny a funkci jeho části 26. Popíše chlopně srdce 27. Vysvětlí funkci jednotlivých cév	<u>Krevní oběh</u> - Stavba, uložení, funkce srdce - Stavba a funkce cév
28. Popíše části centrální nervové soustavy 29. Popíše činnost nervového systému; 30. Vysvětlí části periferní nervové soustavy 31. Charakterizuje centrální, periferní a vegetativní nervy 32. Charakterizuje význam mozkomíšního moku	<u>Nervový systém</u> - CNS, mozek, mícha, mozeček, střední mozek, mezimozek, přední mozek - Periferní nervový systém - Centrální, periferní, vegetativní nervy - Mozkomíšní mok
33. Vyjmenuje oddíly horních a dolních cest dýchacích 34. Popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů dýchacích cest 35. Charakterizuje pojem dýchání	<u>Dýchací systém</u> - Stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest
36. Popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů trávicího ústrojí 37. Popíše mléčnou a trvalý chrup 38. Popíše stavbu a funkci žaludku	<u>Trávicí systém</u> - Stavba a funkce jednotlivých oddílů trávicího systému - Dutina ústní, mléčný a trvalý chrup - Žaludek, popis, funkce
39. Popíše vrstvy kůže 40. Objasní funkce kůže 41. Vyjmenuje a popíše přídatné orgány kůže	<u>Koží ústrojí a přídatné kožní orgány</u> - Stavba a její funkce - Přídatné kožní orgány
42. Charakterizuje funkci ledvin a močových cest 43. Vyjmenuje jednotlivé oddíly vylučovacího systému	<u>Močový systém a vylučování</u> - Ledviny - Vývodné cesty močové
44. popíše žlázy s vnitřní sekrecí; 45. objasní stručně jak se projevuje jejich nadbytek či nedostatek	<u>Žlázy s vnitřní sekrecí</u> - Hypofýza - Hypothalamus - Štítná žláza - Langerhansovy ostrůvky - Příštítná tělíska - Nadledviny - Pohlavní žlázy – ústrojí mužské a ženské
46. Popíše jednotlivá smyslová ústrojí. 47. <i>Používá českou odbornou terminologii, dokáže latinsky pojmenovat základní orgány a části těla</i>	<u>Smyslové orgány</u> - zrak - chuť - čich - hmat - sluch

Základy somatologie – 2. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. Popíše malý a velký krevní oběh; 2. Vyjmenuje vybrané tepny a žíly velkého a malého oběhu 3. Vysvětlí krevní tlak 4. Vysvětlí pojem transfuze	<u>Oběh krve</u> - Distribuce krve - Malý a velký krevní oběh - Krevní tlak - transfuze
5. Popíše funkci trávicího ústrojí; 6. Popíše funkci jater a slinivky břišní; 7. Používá českou odbornou terminologii, dokáže latinsky pojmenovat základní orgány a části těla 8. Charakterizuje a vyjmenuje nemoci náhlé příhody břišní	<u>Trávicí ústrojí</u> - Funkce trávicího ústrojí - Játra a slinivka břišní, stavba a jejich funkce - Vylučování škodlivých látek stolicí, kůží, močí - NPB
9. Popíše mužské a ženské pohlavní ústrojí 10. Charakterizuje funkci v jednotlivých ústrojích 11. Popíše oplození, těhotenství a porod 12. Popíše fáze menstruačního cyklu 13. Popíše stručně ovulační cyklus 14. Popíše stavbu a funkci mléčné žlázy u ženy 15. Zdůvodní význam samovyšetření prsu 16. Charakterizuje těhotenství 17. Charakterizuje porod a zná doby porodní	<u>Pohlavní systém</u> - Ústrojí mužské, ženské - Funkce pohlavního ústrojí - Oplození, vývoj, těhotenství, porod - Menstruační cyklus - Ovulační cyklus - Mléčná žláza, laktace
18. Vysvětlí pojmy imunita, inkubační doba 19. Popíše virová onemocnění 20. Vyjmenuje poruchy imunity 21. Vysvětlí pojem infekce 22. Zná nemoc infekční žloutenka	<u>Imunita, inkubační doba a její význam</u> - Parazitární, plísňová, bakteriální, virová onemocnění - Chlamydie, papilomaviry a další - Poruchy imunity - Infekce - OP o P/K s infekční hepatitidou, infekční hepatitida
23. Popíše funkci zevního a vnitřního dýchání 24. Vysvětlí pojem hyperventilace a hypoventilace 25. Vysvětlí poruchy dýchání a jejich příčiny 26. Charakterizuje nemoci dýchacích cest	<u>Dýchací ústrojí</u> - Funkce zevního a vnitřního dýchání - Hyperventilace, hypoventilace, dechový objem - Poruchy dýchání a jejich příčiny – apnoe, dyspnoe, cyanóza - Záněty dýchacích cest, astma, pneumonie
27. Popíše frekvenci srdeční činnosti všech věkových kategorií 28. Popíše změny funkce srdce 29. Popíše arytmie 30. Popíše nemoci srdce – infarktu, ischemické choroby srdeční a anginy pectoris, aterosklerózu	<u>Srdeční činnost</u> - Frekvence srdeční činnosti všech věkových kategorií - Změny funkce srdce – arytmie, tachykardie, bradykardie - Nervové vlivy sympatikus, parasympatikus - Hypertenze, hypotenze, arytmie - Infarkt, ischemická choroba srdeční, angina pectoris,

31. Popíše cévní soustavu tepenných žil 32. Zná nemoci cévní soustavy	<u>Cévní soustava</u> - tepenných žil, kapilár - ateroskleróza, zánět žil, varixy - Trombóza, embolie
33. popíše cévní onemocnění mozku; 34. popíše poruchy vědomí; 35. vysvětlí druhy bezvědomí	<u>Cévní onemocnění mozku</u> - Epilepsie - Cévní mozková příhoda - Poškození míchy – paréza, plegie - Poškození mozku – otřes, kontuze, komprese - Poruchy vědomí – kvantitativní, kvalitativní

Základy somatologie – 3.ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. Rozpozná příčiny a příznaky průjemového onemocnění. 2. Sleduje a zaznamenává charakter vyprazdňování a hydrataci pacienta. 3. Sleduje množství a charakter moči a zaznamenává změny. 4. Rozlišuje typy inkontinence (stresová, urgentní, smíšená). 5. Zajišťuje správné pomůcky (pleny, podložky, katetry). 6. Chápe principy hemodialýzy a peritoneální dialýzy.	<u>Ošetrovatelská péče u klientů/pacientů s poruchami vylučování</u> - OP u K/P s průjemovým onemocněním - OP u K/P s vyprazdňováním tlustého střeva - OP u K/P s vyprazdňováním moče - Inkontinence moče a stolice - Dialýza - Bilance tekutin
7. Popíše fáze menstruačního cyklu. 8. Popíše jednotlivé trimestry těhotenství a jejich specifika. 9. Zná zásady správné výživy a péče o těhotnou ženu. 10. Seznámí se s preventivními prohlídkami v těhotenství. 11. Popíše jednotlivé fáze porodu 12. Chápe rozdíly mezi spontánním, vyvolávaným a operačním porodem (císařský řez)	<u>Gynekologie</u> - Menstruační cyklus - Ovulační cyklus - Těhotenství - Porod
13. definuje pojem bolest 14. popíše základní typy bolesti a jejich projevy 15. objasní rozdíl mezi farmakologickou a nefarmakologickou léčbou bolesti 16. <i>vysvětlí funkce jednotlivých orgánů lidského těla a jednotlivých soustav</i>	<u>Bolest</u> - příčiny a druhy bolesti - zásady ošetřování nemocného s bolestí - měření bolesti - farmakologická a nefarmakologická léčba bolesti
17. Rozpozná typy zlomenin a specifika 18. Charakterizuje amputaci a její rizika 19. Objasní pojem artróza	<u>Kosterní skelet</u> - OP u K/P se zlomeniny

20. Charakterizuje výměnu umělého kloubu	- OP u K/P po amputaci DKK - OP u K/P s artrózou - OP u K/P po totální endoprotéze
21. Objasní vznik bércového vředu 22. Zná kožní změny u nemocného	<u>Kožní systém</u> - bércové vředy - kožní změny – ikterus, cyanóza, bledost - kožní defekty – dekubity, opruzeniny
23. rozezná zhoubný a nezhoubný nádor 24. rozdělí onkologickou léčbu u nádorů 25. charakterizuje ošetrovatelskou péči u nemocného s karcinomem	<u>Onkologická onemocnění</u> - benigní a maligní onemocnění - OP u K/P s karcinomem prsu - Onkologická léčba

6.2.2. Učební osnova předmětu Klinická propedeutika

Obor vzdělání: **53-41-H/01 OŠETŘOVATEL**

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 1 hodina týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Předmět Klinická propedeutika je součástí obecně odborné složky vzdělávání. Při výuce jsou kromě výkladu využívány moderní formy výuky, diskuse, skupinová práce, samostatná práce, referáty, učení z textů a vyhledávání informací. K výuce je využívána didaktická technika, schémata zařízení. Vhodným doplňkem výuky jsou exkurze pořádané do místních průmyslových podniků.

Výuka ve vyučovacím předmětu je směřována k tomu, aby žák pochopil a osvojil si základní pojmy a metody v oblasti ošetrovatelství, vysvětlil význam poznatků pro praxi.

Obecný cíl předmětu:

Vyučování předmětu Klinická propedeutika je vedeno tak, aby žák byl schopen používat základní lékařskou terminologii v praktickém životě ve všech životních situacích, aby byl schopen rozpoznávat základní příznaky nemocí a seznamoval se s postupy používanými při vyšetřování pacientů, zpracovával a vyhodnocoval získané údaje. Žáci jsou vedeni k logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých životních problémů. Mají být schopni komunikovat, vyhledávat i interpretovat zdravotní informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k odborné tematice. Učí se chápat nebezpečí ohrožení života lidskými činnostmi a zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o lidský

organismus. Zopakují si, prohlubují a rozšiřují si poznatky o základních pojmech, jevech, zákonitostech a souvislostech získaných na základní škole. Osvojují si vybrané poznatky tvořící teoretický základ předmětu. Jsou schopni poskytnout znalosti o účincích radiace a ochraně nemocných a zdravotnického personálu před škodlivými účinky radiace na lidský organismus.

Mezipředmětové vztahy:

- Ⓢ Základy somatologie
- Ⓢ Fyzika
- Ⓢ Chemie
- Ⓢ Informační a komunikační technologie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- Ⓢ znalosti základních pojmů klinické propedeutiky;
- Ⓢ znalosti obecné symptomatologie;
- Ⓢ práci s informacemi a jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě;
- Ⓢ prezentaci informací.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ pochopili a osvojili si pojmy, teorie a metody používané v ošetrovatelství;
- Ⓢ vysvětlili význam obecné symptomatologie pro praxi;
- Ⓢ řešil přiměřeně obtížné úlohy a problémy z běžného života a praxe;
- Ⓢ využívali znalostí získaných v biologii, fyzice a chemii na základní škole.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad s použitím dataprojektoru,
- Ⓢ řešení příkladů a úloh,
- Ⓢ vysvětlení nových pojmů, vztahů, apod.,
- Ⓢ praktické ukázky manipulace s měřicími přístroji a simulátory technologických procesů,
- Ⓢ předávání informací prostřednictvím e-mailu.

Fixační metody:

- Ⓢ ústní opakování,
- Ⓢ samostatné zpracování zadaných úloh,
- Ⓢ samostatné práce.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyně:

- Ⓢ písemné – praktické řešení daných úloh jednotlivých celků,
- Ⓢ písemné – praktické souhrnné řešení celých bloků,
- Ⓢ orientační ústní zkoušení.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála,
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržением povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ na samostatnost při řešení úkolu,
- Ⓢ vyhledávání a další zpracování informací,
- Ⓢ schopnost pracovat s technickými výkresy,
- Ⓢ důraz je kladen vždy na souhrnné pololetní písemné práce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Klinická propedeutika (KP) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ různé způsoby práce s texty a schémata;
- Ⓢ získávání nových poznatků formou výkladu, samostatného zápisu;
- Ⓢ formou prezentací;
- Ⓢ samostudiem z informačních zdrojů a studiem namnožených a vytištěných materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ žáci/žákyně sami budou řešit úlohy od jednoduchých až po složité;
- Ⓢ práce se simulátory technologických procesů.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ žáci/žákyně budou získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu;
- Ⓢ komunikace prostřednictvím elektronické pošty;
- Ⓢ sleduje instruktažní videa a poté samostatně popíše a předvede jednotlivé kroky.
- Ⓢ využívá výuková videa a simulační aplikace (např. fyzikální vyšetření, měření životních funkcí),
- Ⓢ Připraví si prezentaci na odborné téma,
- Ⓢ vyhledává informace o příznacích běžných nemocí a jejich léčbě,
- Ⓢ vyhledává odborné pojmy a jejich význam na ověřených internetových zdrojích,
- Ⓢ využití dalších komunikačních možností.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Klinická propedeutika (KP) jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- získávali informace o nových trendech v oboru elektrotechniky a automatizace,
- využívali počítač nejen pro účely praxe, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Průřezové téma bude rozvíjeno projekty, prezentacemi a samostatnými pracemi.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- vyhledávali a posuzovali informace o profesních příležitostech,
- se orientovali v daných informacích a vytvářeli si o nich základní představu,
- se orientovali v problematice jednotlivých technologických procesů chemické výroby, kde se uplatňují automatizované systémy řízení.

Průřezové téma bude rozvíjeno projekty a formou praktických ukázek.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- aplikuje znalosti z předmětu klinická propedeutika při výkonu pracovních činností;
- orientuje se v základních pojmech a rozumí základním vztahům v elektrotechnice a automatizaci;
- vysvětlí význam vybraných konstant, umí se orientovat v tabulkách;
- pochozí podstatu elektrických dějů;
- pracuje se zdroji informací;
- chápe princip a funkci vybraných měřících přístrojů;
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií rozvoje;
- nakládá s materiály, energiemi a odpady s ohledem na životní prostředí;
- dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, včetně požární ochrany.

Klinická propedeutika – 1. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Žák/žákyně: 1. vysvětlí pojmy zdraví a nemoc, uvede faktory ovlivňující zdraví a typické příčiny nemocí 2. charakterizuje význam a způsob prevence v péči o zdraví 3. vyjmenuje civilizační a psychosomatické nemoci 4. rozliší akutní a chronická onemocnění 5. Objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním, uvede příklady infekčních onemocnění podle původu nákazy, způsobu přenosu a prevence, vysvětlí význam očkování a zjistí, která očkování jsou povinná a která nepovinná 6. Vysvětlí na příkladech, co jsou nozokomiální nákazy a objasní způsob jejich prevence ze strany zdravotnického zařízení a ošetřovatele	<u>Výchova ke zdraví</u> - zdraví a nemoc, faktory ovlivňující zdraví a nemoc - prevence, druhy prevence, očkování, screening pacientů - civilizační a psychosomatická onemocnění - akutní a chronická onemocnění - infekční a neinfekční onemocnění, nozokomiální nákazy - životospráva ošetřovatele - možná rizika nemocí z povolání
7. vyjmenuje hierarchii potřeb 8. vyjmenuje faktory, které modifikují uspokojování potřeb člověka 9. popíše pyramidu dle A.H. Maslowa	<u>Potřeby člověka</u> - Potřeby člověka - hierarchie potřeb podle A.H. Maslowa - faktory, které modifikují uspokojování potřeb člověka
10. vyjmenuje potřeby člověka a denní aktivity;	<u>Sebepéče a soběstačnost</u> - potřeby člověka a denní aktivity (ADL)
11. rozlišuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění	<u>Obecná symptomatologie</u> - subjektivní a objektivní příznaky
12. Charakterizuje poruchu hybnosti 13. Vysvětlí, co je to paréza a plegie 14. Zná kvalitativní a kvantitativní poruchy vědomí, bezvědomí	<u>Poruchy</u> - Poruchy hybnosti obličeje, končetin - Poruchy vědomí
15. Rozpoznává podle příznaků změny zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy	<u>Příznaky u vybraných onemocnění</u> - srdce, tepny, žíly, dýchacího, trávicího systému, ledvin, močových cest, krve, infekčního onemocnění, kůže, neurologického onemocnění, ucha, krku, nosu

Klinická propedeutika – 2. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
-----------------------------------	---------------------

Žák/žákyně: 1. <i>popíše základní postupy při fyzikálním vyšetření pacienta</i>	<u>Fyzikální vyšetření</u> - fyzikální vyšetření – pohled, poklep, pohmat, poslech, per rektum a per vaginam
2. <i>objasní, co vyjadřují fyziologické funkce, proč a jak se sledují</i> 3. <i>vysvětlí hodnoty základních fyziologických funkcí, správně používá zkratky TT, P, D a TK, SpO₂</i>	<u>Fyziologické funkce</u> - fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí - měření saturace
4. <i>popíše postup přípravy pacienta k vyšetření vybranými přístrojovými metodami a péči o pacienta po vyšetření</i>	<u>Vyšetřovací metody</u> - elektrografické vyšetřovací metody - laboratorní vyšetřovací metody - zobrazovací vyšetřovací metody - endoskopické vyšetřovací metody - funkční vyšetřovací metody
5. <i>Popíše předoperační přípravu</i> 6. <i>Charakterizuje pooperační péči</i>	- Předoperační příprava - Pooperační péče
7. <i>Objasní účinky rentgenového záření na zdraví</i> 8. <i>popíše zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických diagnostických a léčebných metod a při doprovázení pacientů na odborná vyšetření nebo ošetření pomocí těchto metod</i>	<u>Základy radiační ochrany</u> - účinky rentgenového záření - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických, diagnostických a léčebných metod

Klinická propedeutika – 3. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Žák/žákyně: 1. <i>Popíše účinky a způsob podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, dýchací, oběhovou, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu</i> 2. <i>vysvětlí pojem léčivo, příbalový leták</i> 3. <i>popíše jednotlivé formy léků a identifikuje je, vysvětlí pojem žádoucí a nežádoucí účinek léků</i> 4. <i>zařadí vybraný lék do lékové skupiny</i>	<u>Farmakologie</u> - Obecná farmakologie - Formy léků - Účinky léků - Příbalový leták - Zásady skladování léků - Způsoby podání léčiv - Speciální farmakologie: - Léčiva ovlivňující kardiovaskulární systém - Léčiva ovlivňující dýchací systém - Léčiva ovlivňující trávicí systém - Léčiva ovlivňující CNS - Hormony - ATB - Antihistaminika - Vitamíny, stopové prvky - Antikoncepce
5. <i>popíše základní principy a způsob zajištění péče o zdraví obyvatelstva v ČR;</i> 6. <i>uvede základní druhy léčebně preventivní péče, charakterizuje přednosti domácí péče;</i> 7. <i>vysvětlí, jak je financována zdravotní péče a k čemu slouží zdravotní pojištění;</i> 8. <i>zjistí, jaké benefity nabízejí pojištěncům zdravotní pojišťovny;</i> 9. <i>objasní práva pacientů v ČR;</i> 10. <i>uvede příklady sociálních služeb a zařízení zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné</i>	<u>Ochrana veřejného zdraví</u> - Druhy péče – primární, sekundární, terciální - Ambulantní, nemocniční, domácí, sociální péče a zdravotnická zařízení - Sociální služby – domovy pro seniory, stacionáře, LDN, hospice, domovy pro zdravotně postižené - Veřejné zdravotní pojištění - Benefity pojištění - Práva pacientů ČR

6.2.3. Učební osnova předmětu Všeobecná ošetrovatelská péče

Obor vzdělání: **53-41-H/01 OŠETŘOVATEL**

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 3 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Při výuce předmětu Všeobecná ošetrovatelská péče je kladen důraz na pochopení problematiky ošetrovatelské péče. Žáci se seznamují s teorií ošetrovatelství a získané znalosti ověřují při hodinách

odborného výcviku prakticky. Žáci pracují s pomůckami, využívají informace z literatury, odborných časopisů a internetu.

Obecný cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu Všeobecná ošetrovatelská péče je, aby se žáci naučili používat základní lékařskou terminologii v praktickém životě ve všech životních situacích. Učí se rozpoznávat základní příznaky nemocí, seznamovat se s postupy používanými při vyšetřování pacientů, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje. Žáci jsou vedeni k logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých životních problémů. Učí se komunikovat, vyhledávat i interpretovat zdravotní informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k odborné tematice. Učí se chápat nebezpečí ohrožení života lidskými činnostmi a zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o lidský organismus. Osvojují si vybrané poznatky tvořící teoretický základ předmětu.

Mezipředmětové vztahy:

- Ⓢ Základy somatologie
- Ⓢ Klinická propedeutika
- Ⓢ Základy psychologie
- Ⓢ Základy komunikace

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ pracovali samostatně a bezpečně;
- Ⓢ pochopili a osvojili si vybrané pojmy a zákonitosti ošetrovatelské péče;
- Ⓢ uplatnili získané teoretické znalosti v praxi;
- Ⓢ využívali znalostí získaných v somatologii, propedeutice, psychologii a komunikaci.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad s použitím dataprojektoru,
- Ⓢ řešení příkladů a úloh,
- Ⓢ vysvětlení nových pojmů, vztahů, apod.,
- Ⓢ praktické ukázky materiálů,
- Ⓢ předávání informací prostřednictvím e-mailu.

Fixační metody:

- Ⓢ ústní opakování.
- Ⓢ samostatné zpracování zadaných úloh.
- Ⓢ samostatné práce.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyní:

- Ⓢ písemné – praktické řešení daných úloh jednotlivých celků,
- Ⓢ písemné – praktické souhrnné řešení celých bloků,
- Ⓢ orientační ústní zkoušení.

Způsob hodnocení:

- ☉ pětistupňová klasifikační škála,
- ☉ pravidelná docházka s dodržením povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- ☉ na samostatnost při řešení úkolu,
- ☉ vyhledávání a další zpracování informací,
- ☉ schopnost využívat teoretické znalosti v praxi,
- ☉ důraz je kladen vždy na souhrnné pololetní písemné a praktické práce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Všeobecná ošetrovatelská péče (VOP) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- ☉ různé způsoby práce s textem a ukázkami z praxe,
- ☉ získávání nových poznatků formou výkladu, samostatného zápisu,
- ☉ formou prezentací,
- ☉ samostudiem z informačních zdrojů a studiem namnožených a vytištěných materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- ☉ žáci/žákyně sami budou řešit úlohy od jednoduchých až po složité,
- ☉ práce se zdravotnickými přístroji.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- ☉ Žák vyhledá odborné informace k danému tématu (např. o hygieně, nemocech, první pomoci) z ověřených digitálních zdrojů.
- ☉ Žák rozlišuje spolehlivé a nespolehlivé internetové zdroje.
- ☉ Žák využívá výuková videa a simulační aplikace k osvojení základních ošetrovatelských výkonů (např. převazy, hygiena nemocného).
- ☉ Žák sleduje a vyhodnocuje výuková videa (např. převaz rány, měření tlaku, hygiena pacienta) a následně popíše postup.
- ☉ Vytváří edukační materiály o prevenci infekčních onemocnění (např. plakáty o hygieně rukou).
- ☉ Pracuje s online kazuistikami – rozpoznává a popisuje základní problémy pacienta.
- ☉ Student si vytváří tematické prezentace
- ☉ Žák vyhledává odborné pojmy a jejich význam na ověřených internetových zdrojích

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Všeobecná ošetrovatelská péče (VOP) jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- získávali informace o způsobech ošetrovatelské péče v různých zdravotnických zařízeních;
- využívali počítač nejen pro účely praxe, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Průřezové téma bude rozvíjeno projekty, prezentacemi a samostatnými pracemi.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- vyhledávali a posuzovali informace o profesních příležitostech;
- se orientovali v daných informacích a vytvářeli si o nich základní představu;

Průřezové téma bude rozvíjeno praktickými ukázkami a úlohami ve školních dílnách.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- aplikuje znalosti teorie ošetrovatelství při výkonu pracovních činností;
- orientuje se v základních pojmech;
- pracuje se zdroji informací;
- dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, včetně požární ochrany.

Všeobecná ošetrovatelská péče – 1. ročník:

Hodinová dotace: 3 hodiny týdně (celkem 102 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Žák/žákyně: 1. popíše ošetrovatelství, vývoj a základní rysy oboru ošetrovatelství 2. vyjmenuje základní rysy moderního ošetrovatelství 3. <i>popíše základní změny v ošetrovatelské péči od 19.st. a uvede nejvýznamnější osobnosti</i> 4. <i>popíše kompetence a činnost ošetrovatele v rámci ošetrovatelského týmu</i> 5. <i>objasní etické zásady poskytování ošetrovatelské péče a způsob ochrany osobních údajů pacientů</i> 6. dodržuje zdravotnickou etiku, respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství 7. Vyjmenuje některá práva pacientů 8. Vyjmenuje některé povinnosti zdravotnického pracovníka 9. Aplikuje nácvik komunikace s pacientem 10. Komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk	<u>Teorie ošetrovatelství a zdravotnická etika</u> - Charakteristika ošetrovatelství - Rysy a cíle moderního ošetrovatelství - Vývoj ošetrovatelství, významné osobnosti - vzdělání zdravotnických pracovníků - mlčenlivost, kodex zdravotnického pracovníka, osobnost ošetrovatele - základy multikulturního ošetrovatelství vzhledem k národnostním menšinám - odborné kompetence jednotlivých členů týmu, specifika ošetrovatele - práva a povinnosti pacientů - práva a povinnosti zdravotnického pracovníka - nácvik komunikace s pacientem
11. Vysvětlí způsob sterilizace a dezinfekce zdravotnických prostředků a pomůcek 12. Objasní význam dodržování zásad hygieny antiseptiky a aseptiky 13. <i>Provádí dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků a pomůcek</i> 14. Proveďte výpočet koncentrace roztoku 15. Určí dobu použitelnosti sterilní pomůcky 16. Objasní význam bariérové ošetrovatelské péče 17. <i>Vykonává činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků, zdravotnických přípravků, prádla</i> 18. Dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky, jedná ekologicky a ekonomicky	<u>Péče o léčebné přípravky a zdravotnické prostředky</u> - prevence nozokomiálních nákaz, protiepidemický režim - dezinfekce, měření roztoků - sterilizace, expirace - jednorázová pomůcky - bariérová ošetrovatelská péče
19. ovládá obvazovou techniku 20. rozezná druhy obvazu 21. rozliší jednotlivé druhy obvazového materiálu 22. dodržuje zásady přikládání obvazového materiálu	<u>Obvazový materiál, obvazová technika</u> - Druhy, význam, použití - Zásady při obvazování - Praktický nácvik
23. Ovládá první pomoc 24. Ovládá laickou resuscitaci 25. Rozpozná lehké a těžké stavy	<u>První pomoc</u> - Základy první pomoci - Kardiopulmonální resuscitace - Praktický nácvik resuscitace - Těžké stavy – krvácení, bezvědomí, šok - Lehké stavy – rány, úpal, úžeh

26. <i>Objasní postupy získávání informací o pacientovi a jeho potřebách</i> 27. <i>Objasní význam týmové spolupráce</i> 28. <i>Pracuje v souladu se zásadami týmové práce</i> 29. <i>Vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP</i> 30. <i>Uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu</i> 31. <i>Je připraven poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti</i> 32. <i>Vyjmenuje fáze ošetřovatelského procesu</i> 33. <i>Chápe význam ošetřovatelské dokumentace</i> 34. <i>Objasní význam a účel vizity</i> 35. <i>Rozliší formy vizity</i> 36. <i>dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se bude BOZP, PO a krizových situací</i>	<u>Organizace práce zdravotnického týmu, zdravotnická dokumentace</u> - Potřeby nemocných - Diferenciace ošetřovatelské péče, týmová práce - Dodržování BOZP, pracovní úraz - Celoživotní vzdělávání zdravotnického pracovníka - Ošetřovatelský proces - Ošetřovatelská dokumentace - Vizita, formy vizity
37. <i>Popíše jednotlivé typy ošetřovacích jednotek a jejich vybavení</i> 38. <i>Objasní pojem inventář a spotřební materiál</i> 39. <i>Definuje specifika ambulantního provozu</i> 40. <i>Charakterizuje základní specializovanou ošetřovatelskou péči</i>	<u>Zdravotnická zařízení lůžkového a ambulantního typu</u> - Ošetřovací jednotka, typy - Vybavení, inventář, spotřební materiál - Základní a specializovaná ošetřovatelská péče
41. <i>Provádí úpravu lůžka a prostředí</i> 42. <i>Rozliší a popíše typy lůžek a vyjmenuje základní vybavení lůžka</i> 43. <i>Vyjmenuje jednotlivé polohy pacienta v lůžku</i> 44. <i>Prakticky provede změny polohy</i> 45. <i>Popíše a použije vhodné pomůcky</i>	<u>Lůžko a nemocný na lůžku</u> - Typy lůžek - Základní vybavení lůžka - Pomůcky doplňující lůžko - Polohy nemocných - Úprava lůžka bez nemocného - Úprava lůžka s nemocným - Praktický nácvik
46. <i>Dodržuje zásady a postupy hygieny, antiseptiky a aseptiky při poskytování ošetřovatelské péče</i> 47. <i>Provádí komplexní hygienickou péči u pacientů s různým stupněm sebeděle a soběstačnosti</i> 48. <i>Používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky pro prevenci proleženin</i> 49. <i>Sleduje zdravotní stav nemocného, včetně poruch celistvosti kůže</i>	<u>Hygienická péče o děti a dospělé</u> - Význam hygienické péče - Ranní a večerní toaleta - Celková koupel - Péče o dutinu ústní, mytí vlasů, péče o nehty - Hygiena o vyprazdňování - Péče o kůži, prevence opruzenin a dekubitů - Hygiena při vyprazdňování

Všeobecná ošetřovatelská péče – 2. ročník:
Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. Popíše postup podávání stravy a tekutin nemocným dle stupně sebeděle 2. Vysvětlí, jak se sleduje bilance tekutin u nemocných 3. Pomáhá při jídle a pití ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmí 4. Popíše dietní systém	<u>Výživa nemocných</u> - dietní systém - zásady zdravé výživy - podávání stravy pacientům - sledování příjmu potravin a tekutin - podávání stravy a tekutin, krmení
5. Asistuje při vybraných ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech	<u>Asistence při určených ošetrovatelských, diagnostických a léčebných výkonech – pod přímým vedením</u> - Asistence při převazu operačních a chronických ran - asistence při podávání léčivých přípravků - asistence při odběru biologického materiálu - asistence při péči o stomie
6. popíše pracovní postupy spojené s příjmem, překladem, propouštěním pacienta 7. definuje pojem adaptace a možné problémy s hospitalizací	<u>Doprovod klientů na vyšetření a ošetření</u> - příjem, překlad, propuštění, transport - Adaptace na hospitalizaci, hospitalismus
8. vysvětlí význam spánku a podmínky pro zajištění spánku 9. definuje poruchy spánku 10. charakterizuje podmínky dostatečného spánku	<u>Péče o spánek a odpočinek</u> - Význam spánku - poruchy spánku - zásady pro odpočinek a spánek
11. měří tělesnou teplotu, výšku a hmotnost	<u>Fyziologické funkce</u> - měření výšky, hmotnosti - měření tělesné teploty, záznam hodnot - dech, krevní tlak, puls, měření saturace

Všeobecná ošetrovatelská péče – 3. ročník
Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
---------------------	-------

Žák/žákyně: 1. <i>Pečuje o vyprazdňování pacientů, provádí očistné klysmata pacientům starší deseti let</i> 2. <i>Pečuje o inkontinentní nemocné</i> 3. <i>Objasní fyziologii a patologii vyprazdňování nemocných</i> 4. <i>Zvolí a použije správné pomůcky pro inkontinentní nemocné</i>	<u>Péče o vyprazdňování nemocných</u> - Sledování vyprazdňování močového měchýře - Péče o močový katetr - Sledování vyprazdňování tlustého střeva - Očistné klysmata - Pomůcky pro inkontinentní nemocné - Péče o inkontinentního nemocného
5. <i>Objasní účel a způsob aplikace tepla a chladu</i> 6. <i>provádí podle pokynů základní rehabilitační ošetřovatelství včetně prevence poruch mobility</i> 7. <i>Objasní pojem RHB ošetřovatelství, význam a účel</i> 8. <i>provádí polohování s využitím pomůcek</i> 9. <i>demonstruje postupy při aplikaci tepla a chladu</i> 10. <i>vyjmenuje preventivní opatření k předcházení imobilizačního syndromu</i>	<u>Rehabilitační ošetřovatelství</u> - význam rehabilitace, metody, účinky - polohování nemocného - aplikace tepla a chladu - imobilizační syndrom
11. <i>objasní specifika terminálního stádia nemoci, projevy umírání a smrti</i> 12. <i>popíše postup péče o mrtvé tělo</i>	<u>Péče o nemocné v terminálním stádiu a onkologické oddělení</u> - V zásady ošetřovatelské péče o nemocné v terminálním stádiu - projevy umírání, smrti - péče o mrtvé tělo - Charakteristika onkologického oddělení

13. <i>charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifikace ošetrovatelské péče</i> 14. <i>charakterizuje odlišnosti poskytování ošetrovatelské péče a práce ošetřovatele na jednotlivých odděleních</i> 15. <i>uvede zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči a vysvětlí specifika ošetrovatelské péče v těchto zařízeních</i> 16. <i>uvědomuje si asertivní chování ošetřovatele;</i> 17. <i>zachovává mlčenlivost vyplývající ze služebních povinností;</i> 18. <i>Rozlišuje a uplatňuje zvláštnosti ošetrovatelské péče o matku a novorozence, péče o děti, staré lidi a nevyléčitelně nemocné</i> 19. <i>zajišťuje herní aktivity dětí</i>	<u>Ošetrovatelská péče ve vztahu zejména k internímu lékařství, k chirurgii, k péči o dítě a pediatrii, k péči o staré lidi a geriatrii, k paliativní péči</u> <u>INTERNÍ LÉKAŘSTVÍ</u> - OP u K/P se zánětlivým onemocněním horních a dolních dýchacích cest a plic - OP u K/P s astma bronchiale - OP u K/P s hypertenzí - OP u K/P s CMP - OP u K/P s ICHS a IM - OP u K/P s vředovou chorobou gastroduodena - OP u K/P s diabetes melitus - OP u K/P se zánětlivým onemocněním ledvin a močových cest - OP u K/P s poruchou vědomí - OP u K/P se zánětlivým onemocněním hlubokých žil - OP u K/P s onemocněním štítné žlázy <u>GERIATRICKÉ ODDĚLENÍ</u> - OP u starého a chronicky nemocného pacienta - OP u K/P s demencí <u>CHIRURGICKÉ ODDĚLENÍ</u> - OP u K/P se zlomeninou - OP u K/P po operaci apendixu a žlučníku - OP u K/P se stomií - OP u K/P po amputaci dolní končetiny - OP u K/P Po totální endoprotéze kolenního, kyčelního kloubu <u>DĚTSKÉ ODDĚLENÍ</u> - herní aktivity <u>GYNEKOLOGICKO-PORODNICKÉ ODDĚLENÍ</u> - péče o matku v těhotenství, životospráva - příprava k porodu, porod - péče o ženu v šestinedělí
---	---

6.2.4. Učební osnova předmětu Základy psychologie

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 1 hodina týdně
3. ročník – 1 hodina týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Žák získá přehled ze základních i aplikovaných oborů psychologie. Předmět žákovi umožní rozvíjet svou osobnost, vztah k povolání, rozvíjí profesní kompetence a formuje vztah ke klientům, žák si osvojuje týmovou spolupráci. Předmět umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období. Pomáhá žákovi poznávat svou osobnost a různé typy osobností pacientů nebo klientů; rozvíjí komunikativní a sociální dovednosti žáků.

Obecný cíl předmětu:

Cílem předmětu je rozvíjení psychologických znalostí žáků. Tato schopnost žákům umožní lepší uplatnění v praxi. Žáci pochopí psychiku svých klientů a zlepší tak svou péči o klienta.

Mezipředmětové vztahy:

- Ⓢ Všeobecná ošetrovatelská péče
- Ⓢ Komunikace

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- Ⓢ osvojení si základního přehledu pojmů z obecné, vývojové, sociální a zdravotnické psychologie;
- Ⓢ ke schopnosti kritického myšlení;
- Ⓢ k toleranci a solidárnosti, oproštění se od stereotypů a předsudků;
- Ⓢ rozvíjení úcty k životu a zdraví.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- Ⓢ ovládali kritické myšlení;
- Ⓢ jednali v praxi tolerantně a solidárně;
- Ⓢ znali psychologické rysy klienta;
- Ⓢ osvojili si základní poznatky a naučil se logicky vyvozovat závěry.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad s použitím diaprojektoru - práce s technickou dokumentací;
- Ⓢ vysvětlení nových pojmů, vztahů, apod. – technické normy;
- Ⓢ praktické úlohy – zpracování technických rysů.

Fixační metody:

- Ⓢ samostatné zpracování zadaných úloh,
- Ⓢ samostatné práce.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyň:

- Ⓢ praktické řešení daných úloh jednotlivých celků,
- Ⓢ praktické souhrnné řešení celých bloků,
- Ⓢ orientační ústní zkoušení.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála,
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržáním povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ na samostatnost při řešení úkolu,
- Ⓢ grafickou úroveň zpracované práce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Základy psychologie (ZP) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ získávání nových poznatků formou výkladu, zpracování protokolu;
- Ⓢ formou praktických cvičení;
- Ⓢ samostudiem z informačních zdrojů a studiem namnožených a vytištěných materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🕒 Žáci/žákyně sami budou řešit úlohy od jednoduchých až po složité.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- 🕒 Žák vyhledává odborné informace (např. o stresu, komunikaci s pacientem, psychické podpoře).
- 🕒 Vytváří prezentace nebo referáty na psychologická témata (např. empatie, komunikace s umírajícím).
- 🕒 Žák vyhledává odborné pojmy a jejich význam na ověřených internetových zdrojích

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Základy psychologie (ZP) jsou zařazena tato průřezová témata

Člověk a digitální svět

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- 🕒 používali PC k prezentaci získaných výsledků;
- 🕒 využívali počítač nejen pro účely praxe, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Průřezové téma bude rozvíjeno projekty, prezentacemi a samostatnými pracemi.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- 🕒 uměli využívat psychologii v praxi;
- 🕒 se orientovali v daných informacích a vytvářeli si o nich základní představu;

Průřezové téma bude rozvíjeno praktickými cvičeními v odborné učebně ošetrovatelství.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- 🕒 srozumitelně a přehledně se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech, při respektování platných norem a předpisů;
- 🕒 přijímá hodnocení svých výsledků samostatné práce ze strany učitele;
- 🕒 odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- 🕒 volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;

- ☉ získává informace z otevřených zdrojů;
- ☉ je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je;
- ☉ je seznámen s důležitostí psychologie pro své uplatnění na trhu práce.

Základy psychologie – 1. ročník

Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. <i>užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti</i>	Základy psychologie - pojem psychologie - psychologické směry - psychologické disciplíny
2. jak charakterizuje psychické jevy	Psychické procesy - vnímání - poruchy vnímání - představy - myšlení - formy myšlení - poruchy myšlení - řeč - paměť - učení - city - druhy citů - citové poruchy - vůle
3. Rozliší psychické stavy osobnosti	Psychické stavy - Pozornost - nálada
4. rozliší psychické předpoklady osobnosti 5. toleruje rozdílné zájmy a postoje	Psychické předpoklady - vědomosti, dovednosti, návyky - zájmy - postoje

Základy psychologie – 2. ročník**Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 34 hodin)**

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. Žák/žákyně: 2. uvědomuje si psychiku člověka; 3. rozliší rysy osobnosti; 4. rozliší temperament člověka; 5. rozpozná charakter člověka	Psychické vlastnosti - schopnosti - rysy osobnosti - temperament - charakter
6. vysvětlí, co je syndrom vyhoření a jak mu předcházet 7. uvede příklady relaxačních technik a vysvětlí význam psychohygieny pro práci ošetřovatele 8. Popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta)	Zdravotnická psychologie - syndrom vyhoření - relaxační techniky - psychohygiena - psychologie handicapu, zdravotní znevýhodnění - komunikace – verbální, neverbální - hospitalismus - psychologie umírání a smrti - adaptace na nemocniční prostředí - nemoc - chování a jednání člověka v nemoci

Základy psychologie – 3. ročník**Hodinová dotace: 1 hodina týdně (celkem 32 hodin)**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák/žákyně: 1. charakterizuje jednotlivé vývojové etapy člověka.	Vývojová psychologie - činitelé vývoje - vývojové teorie - prenatální období - členění těhotenství - rizikové těhotenství - perinatální období - novorozenecké období - kojenecké období
2. Uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích 3. Vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap.	- období batolete - předškolní období - školní věk - školní zralost - období pubescence - adolescence - dospělost - střední dospělost - starší dospělost - stáří

6.2.5. Učební osnova předmětu Základy komunikace

Obor vzdělání: 53-41-H/01 OŠETŘOVATEL

Počet hodin v učebním plánu:

3. ročník – 2 hodiny týdně

Platnost učební osnovy:

Od 1. září 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Učivo předmětu Základy komunikace navazuje na znalosti získané v předmětu Psychologie. Žák se učí asertivnímu chování, porozumění jednotlivci, respektu a toleranci. Výuka probíhá formou výkladu, ukázek chování a praktickými komunikačními cvičeními.

Obecný cíl předmětu:

Cílem předmětu Základy komunikace je naučit žáky respektovat jednotlivce a jeho potřeby. Žák by měl být schopen porozumět jednotlivci. Měl by adekvátně uplatňovat principy multikulturního ošetrovatelství a dodržovat obecná pravidla komunikace.

Mezipředmětové vztahy:

- 🌐 Základy psychologie
- 🌐 Všeobecná ošetrovatelská péče

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- 🌐 využívání samostatné nebo týmové práce žáků – zadávání projektů, zaměřených na nácvik komunikace s klientem.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci/žákyně:

- 🌐 jednali odpovědně, přijímali odpovědnost za provedenou práci,
- 🌐 vytvářeli si vlastní úsudek,
- 🌐 při komunikaci respektovali jedince,
- 🌐 vážili si hodnot lidské osobnosti,
- 🌐 jednali asertivně, s respektem a tolerancí.

Strategie výuky:

Metody osvojování nového učiva:

- Ⓢ výklad s použitím dataprojektoru,
- Ⓢ praktické úlohy.

Fixační metody:

- Ⓢ samostatné zpracování zadaných úloh,
- Ⓢ samostatné práce.

Prověřování a hodnocení žáků/žákyň:

- Ⓢ praktické řešení daných úloh jednotlivých celků,
- Ⓢ praktické souhrnné řešení celých bloků,
- Ⓢ orientační ústní zkoušení.

Způsob hodnocení:

- Ⓢ pětistupňová klasifikační škála,
- Ⓢ pravidelná docházka s dodržáním povinnosti stanovené školním řádem (absence nižší než 25%).

Důraz při hodnocení klademe na:

- Ⓢ na samostatnost při řešení úkolu,
- Ⓢ grafickou úroveň zpracované práce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V předmětu Základy komunikace (ZK) jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ získávání nových poznatků formou výkladu, zpracování protokolu,
- Ⓢ formou praktických cvičení,
- Ⓢ samostudiem z informačních zdrojů a studiem namnožených a vytištěných materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Ⓢ žáci/žákyně sami budou řešit úlohy od jednoduchých až po složité.

Digitální kompetence

Tato klíčová kompetence je rozvíjena těmito způsoby:

- Žáci/žákyně budou získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- využití dalších komunikačních možností.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Základy komunikace (ZK) jsou zařazena tato průřezová témata:

Člověk a digitální svět

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- dokázali využívat prostředků IKT k získávání podkladů o rozvoji oboru;

Průřezové téma bude rozvíjeno projekty, prezentacemi a samostatnými pracemi.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma vede žáky/žákyně k tomu, aby

- se orientovali v daných informacích a vytvářeli si o nich základní představu;
- písemně i verbálně se prezentovali při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

Žák/žákyně prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- srozumitelně a přehledně se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech, při respektování platných norem a předpisů;
- přijímá hodnocení svých výsledků samostatné práce ze strany učitele;
- odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- získává informace z otevřených zdrojů;
- je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je.

Základy komunikace – 4. ročník

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně (celkem 64 hodin)

Žák/žákyně: 1. respektuje jednotlivce a jeho potřeby a je schopen mu porozumět; 1. vysvětlí pojem komunikace 2. popíše komunikační model a jeho komponenty 3. vysvětlí pojem pseudokomunikace a patologické komunikace 4. charakterizuje verbální komunikaci 5. uvede druhy neverbální komunikace;	Komunikace - Základní pojmy komunikace - komunikátor, komunikant, komunikační šum, komunikační kanál, komunikační model - Formy komunikace: verbální – forma, obsah, kontext, neverbální – druhy
6. dodržuje obecná pravidla komunikace; 7. ovládá profesionální chování ke klientům na modulovaných příkladech; 8. řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace 9. <i>navrhuje řešení náročných situací a konfliktů</i> 10. <i>vyjadřuje adekvátním způsobem své názory, zdůvodní je a vhodnou formou obhájí</i> 11. popíše sociální skupiny	Zásady úspěšné komunikace rozhovor – typy rozhovoru ve zdravotnictví chování – asertivní, agresivní, pasivní konflikt, druhy konfliktů, prevence konfliktu stres – prevence Sociální komunikace sociální skupiny, sociální role
12. uplatňuje adekvátně principy multikulturního ošetrovatelství; 13. <i>dodržuje při své činnosti zásady společenského chování;</i> 14. <i>je připraven pracovat v týmu a odolávat zátěži.</i> 15. <i>popíše zásady komunikace a způsob jednání s různými typy pacientů (s dospělými, dětmi, seniory, pacienty se závažným onemocněním, umírajícími, s pacienty s poruchou komunikace, s nedostatečnou znalostí češtiny a z různého kulturního prostředí).</i> 16. <i>Řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace</i>	Profesionální chování ke klientům profesionální komunikace projevy evalvace a devalvace ve zdravotnické praxi, produktivní chování ke klientům, identifikace s rolí ošetrovatele, sebepoznání, sebepojetí, odborné dovednosti komunikace s nemocným dítětem, komunikace s rodinnými příslušníky, komunikace s agresivním pacientem, komunikace s depresivním pacientem, komunikace s úzkostným a neurotickým pacientem, komunikace s pacientem pod vlivem alkoholu a drog

6.2.6. Učební osnova předmětu Odborný výcvik

Pojetí výuky:

Převážná část předmětu je pojata jako soustavné cvičení a aplikování získaných dovedností v rámci výuky, odborných přednášek, exkurzí a stáží. Výuka musí být pro žáky zajímavá, vzbuzovat v nich touhu po poznávání praktických činností. Výklad učiva je podpořen příklady z praxe a obrazovým materiálem. Žáci mají k dispozici odbornou učebnu, kde si mohou procvičovat praktické činnosti.

V souvislosti s tím je rozvíjena schopnost žáků samostatně studovat odbornou literaturu, vyhledávat na internetu odborné články a dokumenty a získávat kritický přístup k vyhledaným informacím.

Předmět odborný výcvik má žáka vybavit dovednostmi využitelnými v budoucím zaměstnání, proto žáci již od 1. ročníku vykonávají odborný výcvik na pracovištích smluvních partnerů. V 1. ročníku probíhá odborný výcvik 10 hodin týdně, ve 2. a 3. ročníku vždy celý týden, tj. 17,5 hodin.

Charakteristika učiva:

Výuka předmětu Odborný výcvik svým pojetím těsně navazuje na předměty Všeobecná ošetrovatelská péče, Základy somatologie, Klinická propedeutika, Základy psychologie a Základy komunikace. Odborný výcvik rozvíjí v praxi všechny teoreticky nabyté vědomosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- ⊗ znal zásady ošetrovatelské péče;
- ⊗ používal základní lékařskou terminologii v praktickém životě ve všech životních situacích;
- ⊗ rozpoznával základní příznaky nemocí;
- ⊗ seznamoval se s postupy používanými při vyšetřování pacientů, zpracovával a vyhodnocoval získané údaje;
- ⊗ byl veden k logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých životních problémů;
- ⊗ komunikoval, vyhledával i interpretoval zdravotní informace a zaujímal k nim stanovisko, využíval získané informace v diskusi k odborné tematice;
- ⊗ učil se chápat nebezpečí ohrožení života lidskými činnostmi a zaujímal postoje k problémům v oblasti péče o lidský organismus;
- ⊗ zopakoval, prohloubil a rozšířil poznatky o základních pojmech, jevech, zákonitostech a souvislostech získaných na základní škole;
- ⊗ osvojil si vybrané poznatky tvořící teoretický základ předmětu;
- ⊗ poskytl znalosti o účincích radiace a ochraně nemocných a zdravotnického personálu před škodlivými účinky radiace na lidský organismus.

Hodnocení výsledků:

Při hodnocení využíváme ústní a písemné ověřování znalostí jednotlivých tematických celků s tím, že klademe důraz na samostatné logické myšlení žáků. K hodnocení se přistupuje citlivě se zřetelem na vrozenou manuální zručnost žáků; méně zručným žákům se poskytuje zvýšená pozornost, případně více časového prostoru na zvládnutí zadaného tematického úkolu. Hodnocení výsledků žáků realizujeme průběžným hodnocením při cvičné i produktivní práci učitelem odborného výcviku.

Hodnocením znalostí a zručnosti (soubornou prací) na konci tematických celků. Hodnocení vychází z podkladů instruktorů, kteří zadávají i hodnotí práci žáků. Tyto podklady shromažďuje učitel odborného výcviku.

Klíčové kompetence – digitální kompetence:

- ☉ Žák využívá výuková videa a simulační aplikace pro nácvik výkonů v praxi (např. výměna podložky, péče o inkontinentního pacienta).
- ☉ Žák sleduje instruktážní videa a poté popisuje nebo prakticky předvádí postup.
- ☉ Žák vyhledává odborné pojmy a jejich význam na ověřených internetových zdrojích

Průřezová témata:

V průběhu celého studia je naplňováno zejména průřezové téma Člověk a svět práce. Ve druhém a třetím ročníku potom navíc průřezové téma Informační a komunikační technologie. Žáci průběžně využívají teoretické znalosti získané v odborných předmětech.

Odborný výcvik – 1. – 3.ročník

Výsledky vzdělávání
Žák/žákyně: 1. určí základní příznaky u vybraných onemocnění; 2. objasní základní diagnosticko-terapeutické postupy u vybraných chorob; 3. popíše základní postupy při fyzikálním vyšetření pacienta; 4. poskytuje základní ošetrovatelskou péči v jednotlivých klinických oborech a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované neb vysoce specializované ošetrovatelské péče; 5. navrhne vhodné aktivizační metody nemocným s ohledem na jejich věk a zdravotní stav; 6. dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky. 7. pomáhá při jídle a pití ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmí 8. pečuje o vyprazdňování pacientů, provádí očistné klysmata pacientům starším deseti let 9. pečuje o inkontinentní nemocné 10. objasní účel a způsob aplikace tepla a chladu 11. provádí podle pokynů základní rehabilitační ošetrovatelství včetně prevence poruch mobility 12. měří teplotu, tělesnou výšku a hmotnost 13. ředí dezinfekční roztoky; 14. provádí dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků a pomůcek 15. sleduje zdravotní stav nemocného včetně poruch celistvosti kůže 16. dodržuje ošetrovatelské standardy a zásady hygieny, antiseptiky a aseptiky při poskytování základní ošetrovatelské péče; 17. asistuje při vybraných ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech 18. <i>pečuje o tělo zemřelých</i> 19. pracuje v souladu se zásadami týmové práce 20. <i>dodržuje zdravotnickou etiku, respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství</i> 21. vykonává činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků, zdravotnických přípravků a prádla 22. <i>poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetrovatelskou péči v jednotlivých klinických oborech a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče.</i> 23. <i>doprovází pacienty na vyšetření.</i>

24. rozlišuje a uplatňuje zvláštnosti ošetrovatelské péče o matku a novorozence, péče o děti, staré lidi a nevyléčitelně nemocné.
25. volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede je k dodržování léčebného režimu.
26. zajišťuje herní aktivity dětí.
27. komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav
28. dodržuje práva pacientů včetně ochrany osobních údajů.
29. dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací.
30. Dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky, jedná ekonomicky a ekologicky

